

Valstybinė
miškų tarnyba

MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS SKYRIUS

LIETUVOS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ
2022 m.
SANITARINĖS BŪKLĖS APŽVALGA

Kaunas, 2023

Lietuvos valstybinių miškų 2022 m. sanitarinės būklės apžvalga. Valstybinė miškų tarnyba
Miško sanitarinės apsaugos skyrius: Kaunas, 2023. 86 p.

Santrauka

Lietuvos valstybiniuose miškuose vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių ir abiotinių veiksnių sukelti pažeidimai 2022 metais užregistruoti 8471 ha plote ir tai buvo beveik identiškas plotas kaip ir pernai (2021 m. pažeista 8469 ha). Židiniuose medynų sveikatingumą gerinančios priemonės taikytos 4763 ha plote, iškirstas 425281 kietmetris medienos.

Vykdytos profilaktinės ir naikinamosios miško sanitarinės apsaugos priemonės prieš ligas, kenkėjus ir nepageidaujamą augaliją. Biologinės priemonės: iškabinti 9037 inkilai, paženklintas 3101 uoksinis medis, aptverta 1370 skruzdėlynų, pasodinta 15,6 ha nektaringų krūmų. Pagrindinės fizinės-mechaninės priemonės: nuo žvėrių apsaugota 21109 ha želdinių repelentais, 289 ha – individualiomis apsaugomis ir 711 ha – aptveriant, išdėstyta 3789 kietmetrių vabzdžiagaudės medienos ir 4325 vnt. vabzdžių gaudyklių. Cheminės priemonės miškuose naudotos 2213 ha plote. Nuo kenkiančių vabzdžių miško sandėliuose apsaugoti 129135 kietmetriai spygliuočių medienos.

2022 metais plynaisiais miško kirtimais iškirsta 1394 ha pažeistų medynų: iš jų vabzdžiai sunaikino 1116 ha (žievėgraužis tipografas 1107 ha, viršūninis žievėgraužis 9 ha), ligos – 101 ha (drebulinė kempinė 25 ha, uosių džiūvimas 61 ha), abiotiniai veiksniai – 177 ha (vėjas 174 ha, užmirkimas 3 ha).

Vabzdžių pakenkimai valstybiniuose miškuose 2022 metais užregistruoti 4517 ha plote: lajų kenkėjų 1101 ha, medžių liemenų kenkėjų 3368 ha, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų 48 ha. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių kenkėjų pažeidimai likviduoti 3009 ha plote (eglės ir pušies liemenų kenkėjai 3006 ha). 2023 metams lieka 362 ha nesutvarkytų medžių liemenų kenkėjų židinių.

Infekcinės ligos pažeidė 757 ha miško (daugiausia: drebulinė kempinė 319 ha, uosių džiūtis 275 ha, šakninė pintis 121 ha). Miško sanitarinėmis priemonėmis ligų pažeisti medžiai pašalinti 133 ha plote, iškirsti 13063 kietmetriai medienos. 2023 metams lieka 594 ha chroniškų ligų pažeistų medynų.

Žvėrys ir kiti gyvūnai pažeidė 1427 ha miško (1392 ha plote elniniai žvėrys želdiniuose ir jaunuolynuose nukandžiojo ūglius, nulaupė žievę ir nulaužė viršūnes, 8 ha medynų pažeidė bebrai). Žvėrių pažeidimai likviduoti 4 ha plote.

Abiotiniai gamtos veiksniai pažeidė 1769 ha medynų ir želdinių plotą (daugiausia: vėjas – 1441 ha, sniegas – 236 ha, sausra – 40 ha, gaisrai – 34 ha). Negyvosios gamtos pažeidimai likviduoti 1617 ha plote, iškirsta 59610 kietmetrių pažeistų medžių.

Kenkėjas	2022 m.	Progozė 2023 m.	Pastabos
Lajas graužiantys kenkėjai	daug		Pušinių pjūklelių (<i>Diprion</i> sp.) masinio išplitimo židinis Ignalinos regioninio padalinio teritorijoje gali dar išaugti. Alksninukų populiacijos gali išaugti.
Medžių liemenų kenkėjai	daug		Žievėgraužio tipografo (<i>Ips typographus</i>) populiacija eglynuose sudarys masinio išplitimo židinius. Viršūninio žievėgraužio (<i>Ips acuminatus</i>) populiacija neturėtų gausėti.
Jaunuolynus kenkiantys vabzdžiai	nedaug		Pušinių straubliukų (<i>Hylobius</i> sp.) populiacija stabili. Miškinių grambuolių (<i>Melolontha</i> sp.) lervų pakenkimai miško želdiniuose ir žėliniuose gausės.
Medžių ligos	daug		Tęsis chroniškas uosynų džiūvimas. Drebulinės kempinės (<i>Phellinus tremulae</i>) ir šakninės pinties (<i>Heterobasidion annosum</i>) pažeidimų plotas išliks stabiliai aukštas.
Žvėrių pažeidimai	daug		Išliks stabiliai didelis nukandžiotais ūgliais, nulaupyta žieve, nulaužytomis viršūnėmis, užtvindytų miškų plotas dėl elnių žvėrių ir bebrų gausos.

Sanitariniu požiūriu nepalankiausia padėtis 2023 metais bus 40 metų ir vyresniuose eglynuose. Ilgalaikio drėgmės trūkumo ir streso paveikti medžiai yra mažiau atsparūs kenksmingiems vabzdžiams (labiausia – medžių liemenų kenkėjams) ir grybinių ligų sukėlėjams (labiausia – parazituojančioms šaknis). Juose intensyviai plis žievėgraužis tipografas. Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioniniame padalinyje 1192 ha plote susiformavęs paprastojo pušinio pjūklelio masinio išplitimo židinis tęsis ir 2023 metais. Pakenktuose pušnyuose gali būti pakartotinas spyglių nugraužimas ir pakenkti gretimi medynai. Žvėrių pažeidimų bus stabiliai daug.

2023 metais pagrindinis dėmesys bus skiriamas žievėgraužio tipografo populiacijos ir pušinio pjūklelio židinių plitimo stebėjimui.

Turinys

Pažeisti medynai ir želdiniai	7
Vabzdžiai kenkėjai	9
Medžių lajų kenkėjai	9
Pušiniai pjūkleliai (<i>Diprion</i> sp.)	10
Pušinis verpikas (<i>Dendrolimus pini</i> L.)	15
Pušinis pelėdgalvis (<i>Panolis flammea</i> L.)	16
Pušinis sprindis (<i>Bupalus piniarius</i> L.)	17
Verpikas vienuolis (<i>Lymantria monacha</i> L.)	18
Netikrasis eglinis skydamaris (<i>Physokermes piceae</i> Schrank.)	19
Grambuoliai (<i>Melolontha</i> sp.)	21
Vabzdžiai liemenų kenkėjai	22
Žievėgraužis tipografas (<i>Ips typhographus</i> L.)	22
Kirpikai (<i>Blastophagus</i> sp.)	26
Viršūninis žievėgraužis (<i>Ips acuminatus</i> Eich.)	28
Eglinis poligrafas (<i>Polygraphus poligraphus</i> L.)	28
Želdinių ir jaunuolynų kenkėjai	28
Pušiniai straubliukai (<i>Hylobius</i> sp.)	29
Grambuoliai (<i>Melolontha</i> sp.)	29
Infekcinės medžių ligos	30
Ažuolynų džiūvimas	30
Uosynų džiūvimas	31
Beržynų džiūvimas	32
Drebulinė pintis (<i>Phellinus tremulae</i> Bond. Et Goriss.)	32
Šakninė pintis (<i>Heterobasidion annosum</i> Fr., Bref.)	33
Paprastoji spygliakritė (<i>Lophodermium seditiosum</i> Minter, Staley & Millar)	33
Gyvūnų daromi pažeidimai	34
Žvėrių populiacijos dinamika	35
Žvėrių pažeistų plotų likvidavimas	35
Žievės laupymas	36
Nukandžioti ūgliai	36
Briedžių nulaužytos viršūnės	37
Šernų išrausti medeliai	38
Bebrų žala	38
Pelių graužikų pažeidimai	39
Kitų miškams kenkiančių gyvūnų pažeidimai	39
Priemonės miškų apsaugai nuo žvėrių	39
Abiotinių ir kitų veiksnių pažeidimai	40
Gaisrai	40
Sausra	42
Sniegas, ledas	44
Šalnės	45
Užmirkimas	46
Vėjas	47
Antropogeniniai veiksniai	48
Plynaisiais miško kirtimais iškirsti medynai bei žuvę želdiniai, žėliniai	49
Dėl miško medžių ligų pažeidimų plynai iškirsti medynai	50
Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai	51
Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškirsti medynai	52

Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai.....	53
Dėl antropogeninių veiksnių plynai iškirsti medynai.....	53
Medelynų patologinė būklė.....	54
Vabzdžiai kenkėjai	56
Grybinės ligos	56
Abiotiniai veiksniai	57
Kiti pažeidimai	58
Miško sodmenų auginimo technologinės ir agrotechninės priemonės	58
Miško sanitarinės apsaugos darbai.....	60
Želdinių ir žėlinių apsauga	61
Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių.....	61
Želdinių apsauga nuo pušinių straubliukų (<i>Hyllobius</i> sp.).....	63
Židinių tvarkymas valstybiniuose miškuose	64
Vėjo, sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose.....	64
Sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose.....	65
Medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeistų medžių tvarkymas židiniuose	66
Medienos apsauga nuo medžių liemenų kenkėjų.....	69
Cheminės augalų apsaugos priemonės valstybiniuose miškuose ir medelynuose	69
Pesticidų naudojimas.....	69
Cheminės augalų apsaugos priemonės miškuose.....	70
Cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose.....	71
2022 metų meteorologinės sąlygos	72
Oro temperatūros.....	72
Krituliai	73
Vėjas.....	74
Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai	75
Atskirų mėnesių orų apžvalga	76
Sausis.....	76
Vasaris.....	77
Kovas.....	78
Balandis.....	79
Gegužė.....	79
Birželis	80
Liepa.....	81
Rugpjūtis	82
Rugsėjis.....	83
Spalis.....	84
Lapkritis	84
Gruodis.....	85
Literatūra	86

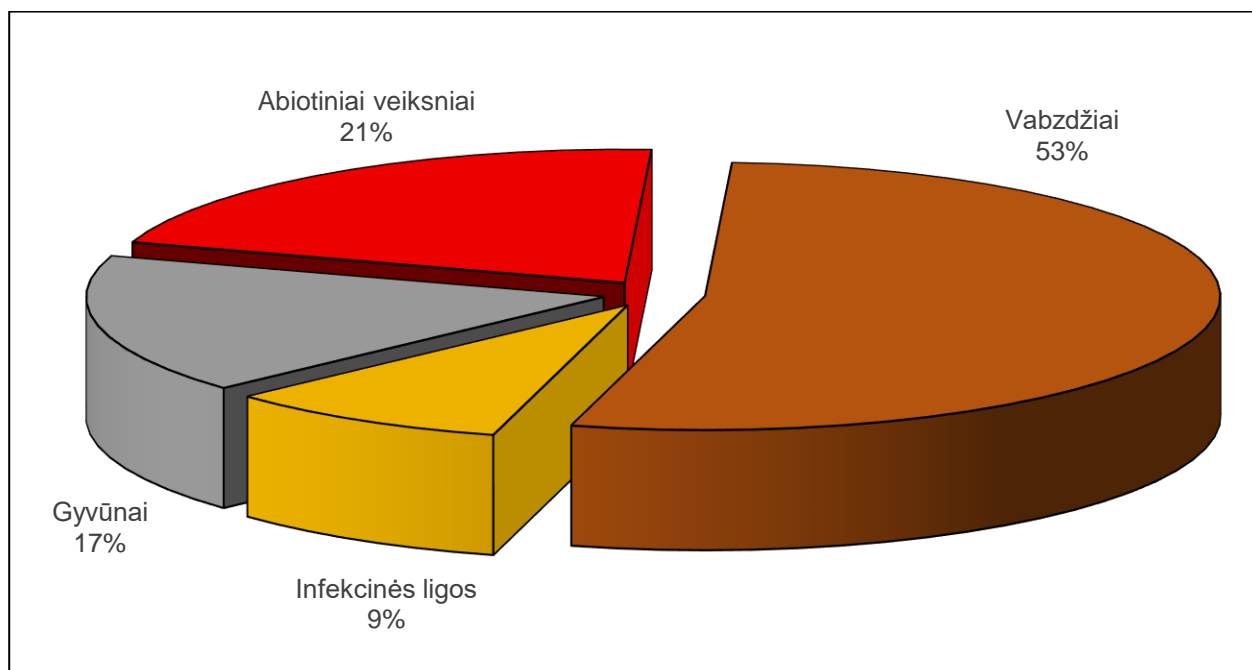
PAŽEISTI MEDYNAI IR ŽELDINIAI

Lietuvos valstybiniuose miškuose vabzdžių, ligų sukėlėjų, žvėrių, abiotinių ir kitų veiksnių pažeidimai 2022 metais užregistruoti beveik 8,5 tūkst. ha plote (1 lentelė). Židiniai likviduoti daugiau nei 4,7 tūkst. ha plote. Tvarkant pažeistus miškų plotus iškirsti 425 tūkst. kietmetriai medienos.

1 lentelė. 2022 metais pažeisti želdiniai ir medynai

Pažeidimai	Užregistruota židinių, ha	Atlikta priemonių, ha	Iškirsta medienos, m ³
Vabzdžiai	4517,4	3008,8	352401
Infekcinės ligos	757,0	133,0	13063
Gyvūnų pažeidimai	1427,4	4,0	202
Abiotiniai pažeidimai ir kiti	1769,5	1616,8	59616
Iš viso	8471,3	4762,6	425282

2022 metais pažeidimai užregistruoti 8471,3 ha plote arba vos 2,1 ha didesniame plote nei pernai (2021 metais kilo 8469,2 ha). Ypač padidėjo vabzdžių pažeistų miškų plotai (+2302,7 ha), bet sumažėjo abiotinių veiksnių (-1114,0 ha), gyvūnų (-746,5 ha) ir miško ligų (-440,0 ha) pažeistų medynų.

1 pav. 2022 metais miškuose registruotų pažeidimų pasiskirstymas pagal priežastis

2022 metais daugiau nei pusė miškuose naujai kilusių pažeidimų buvo dėl vabzdžių kaltės (53 % nuo visų kilusių pažeidimų ploto, 1 pav.). Abiotiniai veiksniai sukėlė 21 % židinių, o gyvūnai – 17 %. Mažiausiai registruota miško ligų pažeistų medynų (9 %).

Vabzdžiai pakenkė 4517 ha miškų: lajų kenkėjai 1101 ha, medžių liemenų kenkėjai 3368 ha, želdinių ir jaunuolynų kenkėjai 48 ha. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių

kenkėjų pažeidimai likviduoti 3009 ha plote (daugiausia dėl eglės liemenų kenkėjų 2993 ha), kur iškiršta daugiau nei 352 tūkstančiai kietmetrių nudžiovintų medžių. Masinis žievėgraužio tipografo dauginimasis ir židinių plitimas tęsėsi dėl 2021 metais išaugusios šio kenkėjo populiacijos ir besitęsiančių nepalankių eglėms augti klimatinių sąlygų. 2023 metams lieka 362 ha nesutvarkytų medžių liemenų kenkėjų židinių.

Infekcinės ligos pažeidė 757 ha miško (daugiausia: drebulinė kempinė 319 ha, uosių džiūtis 275 ha, šakninė pintis 121 ha). Miško sanitarinėmis priemonėmis ligų pažeisti medžiai pašalinti 113 ha plote, iškiršta 13 tūkstančių kietmetrių medienos. 2023 metams lieka 594 ha chroniškų ligų pažeistų medynų, kurių kasmet mažėja.

Žvėrys ir kiti gyvūnai pažeidė 1427 ha miško (1392 ha plote elniniai žvėrys želdiniuose ir jaunuolynuose nukandžiojo ūglius, nulaupė žievę ir nulaužė viršūnes, 8 ha medynų pažeidė bebrai). Žvėrių pažeidimai likviduoti 4 ha plote. Dėl elninių žvėrių gausos išliks stabiliai didelis jų pažeidžiamų miškų plotas.

Abiotiniai gamtos veiksniai pažeidė 1769 ha medynų ir želdinių plotą (daugiausia: vėjas – 1441 ha, sniegas – 236 ha, sausra – 40 ha, gaisrai – 34 ha). Negyvosios gamtos pažeidimai likviduoti 1617 ha plote, iškiršta beveik 60 tūkstančių kietmetrių pažeistų medžių.

VABZDŽIAI KENKĖJAI

Vabzdžių pažeistų medžių, kuomet miško sklype ar jo dalyje kenkėjų apniktų medžių yra 10 procentų ir daugiau, valstybiniuose miškuose 2022 metais iš viso buvo užregistruota 4517,4 ha plote (2 lentelė). Pažeidimų fiksuota du kartus daugiau nei 2021 metais (2214,8 ha). Židinių gausėjimui didžiausią įtaką turėjo žievėgraužio tipografo pažeidimai išplitę visoje Lietuvoje bei pušinių pjūklelių masinio dauginimosi židinyse Ignalinos regioniniame padalinyje. Miško sanitarinės apsaugos priemonėmis vabzdžių kenkėjų pažeidimai likviduoti 3008,8 ha plote. Medžių liemenų kenkėjų židiniuose iškiršta apie 352 tūkst. kietmetrių nudžiūvusių ar labai pažeistų medžių ir tai yra beveik tris kartus daugiau nei pernai (122 tūkst. ktm.).

2 lentelė. Vabzdžių pažeisti medynai ir židiniai 2022 metais

Kenkėjai	Užregistruota židinių, ha	Atlikta priemonių	
		Plotas, ha	Iškiršta, ktm.
Lajų	1100,9		
Medžių liemenų	3368,3	3006	352401
Želdinių ir jaunuolynų	48,2	2,8	
Vabzdžiai viso:	4517,4	3008,8	352401

2023 metais daugiausia dėmesio bus skiriama medžių liemenų pavojingų kenkėjų populiacijų ir pušinių pjūklelių židinių stebėjimui.

MEDŽIŲ LAJŲ KENKĖJAI

Medžių lajas pažeidžiančių kenkėjų židinių registruojama kasmet, kinta tik pažeistų medynų plotas, medynų pažeidimo laipsnis ir vabzdžių rūšys. Medžių lajų kenkėjų židiniai 2022 metais užregistruoti 1100,9 ha plote (3 lentelė). Palyginus su 2021 metų duomenimis (18,4 ha), spygliais ir lapais mintančių vabzdžių pažeistų medynų plotas 2022 metais padidėjo 59,8 karto.

3 lentelė. Medžių lajų kenkėjų pažeisti medynai 2022 metais

Sukėlėjas	Užregistruoti pažeidimai			Atlikta priemonių	
	Plotas, ha	Vidutinis pažeistų medžių kiekis židinyje, proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	Plotas, ha	Iškiršta, ktm.
Alksninukai	35,3	35	36		
Grambuoliai	2,0	24	25		
Paprastasis pušinis pjūklelis	1063,6	74	63		
Medžių lajų kenkėjai viso:	1100,9	73	62		

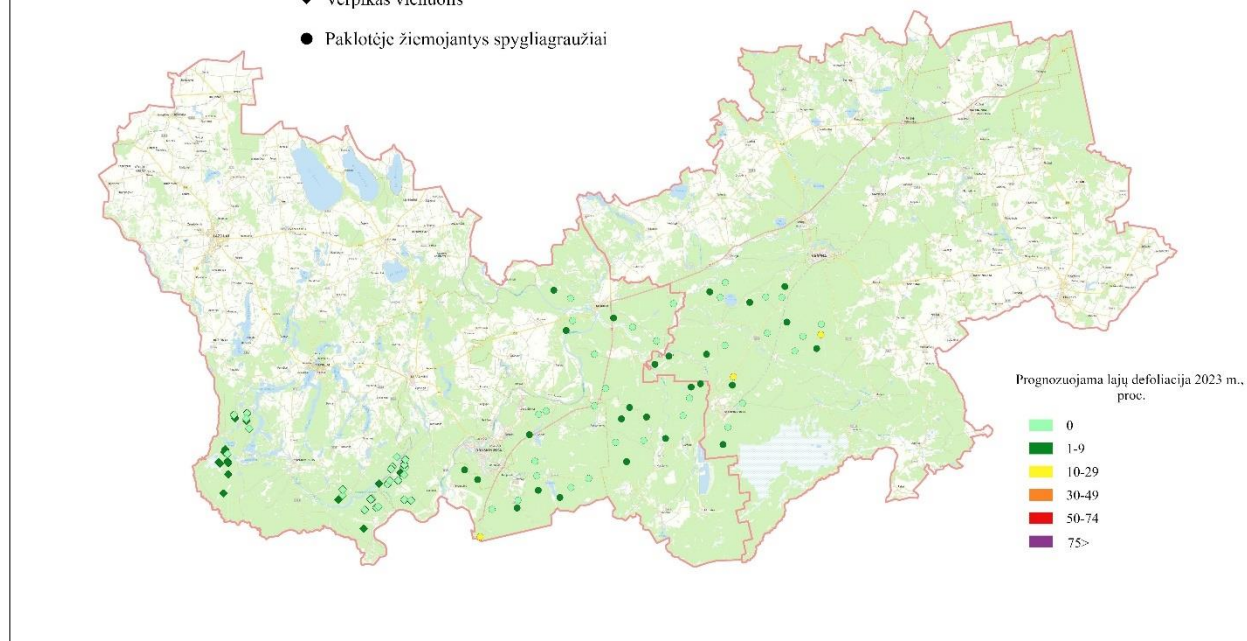
Spyglius graužiančių kenkėjų pažeisti medynai 2022 m. sudarė 97 % nuo visų medžių lajų kenkėjų pažeistų medynų ploto, lapus graužiančių kenkėjų – 3 %.

Siekiant laiku pastebėti pagrindinių spyglius graužiančių kenkėjų masinio dauginimosi židinių kilimo pradžią, kasmet yra vykdomi sistemingi šių kenkėjų vystymosi ir jų kiekio kitimo stebėjimai (2 pav.).

SPYGLIUS GRAUŽIANČIŲ KENKĖJŲ STEBĖSENA 2022 M.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioniniai padaliniai

- ◆ Verpikas vienuolis
- Paklotėje žimojantys spygliagraužiai

2 pav. Spyglius graužiančių kenkėjų stebėseną 2022 metais.

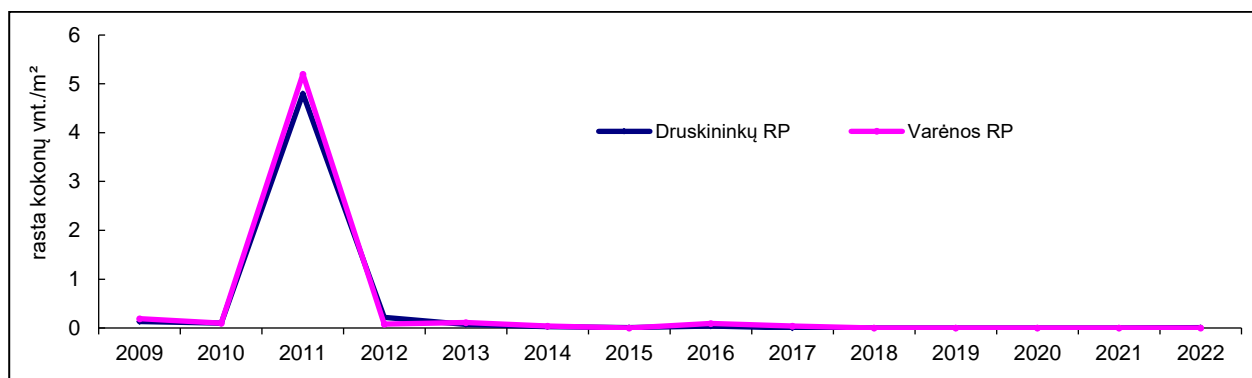
Pušiniai pjūkleliai (*Diprion sp.*)

Po staigaus pušinių pjūklelių populiacijos pagausėjimo 2011 metais, vėliau kasmet rudeninių apskaitų metu miško paklotėje buvo randama vis mažiau pušinių pjūklelių kokonų (3 pav.). VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose pastoviuose vertinimo taškuose 2022 metais apskaitos bareliuose rastas tik vienas pušinių pjūklelių kokonas (4 lentelė).

4 lentelė. Pušinio pjūklelio kokonų skaičius 2019-2022 metais (monitoringo duomenys)

Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Grūto	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Kabelių	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Latežerio	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Merkinės	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Norulių	0	0	0	3	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,06±0,06
vidurkis	0,0	0,0	0,0	1	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Perlojos	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Zervynų	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
vidurkis	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00

Pušiniai pjūkleliai VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose išlieka depresijos tarpsnyje, todėl 2023 metais pušų medynams nekenks.

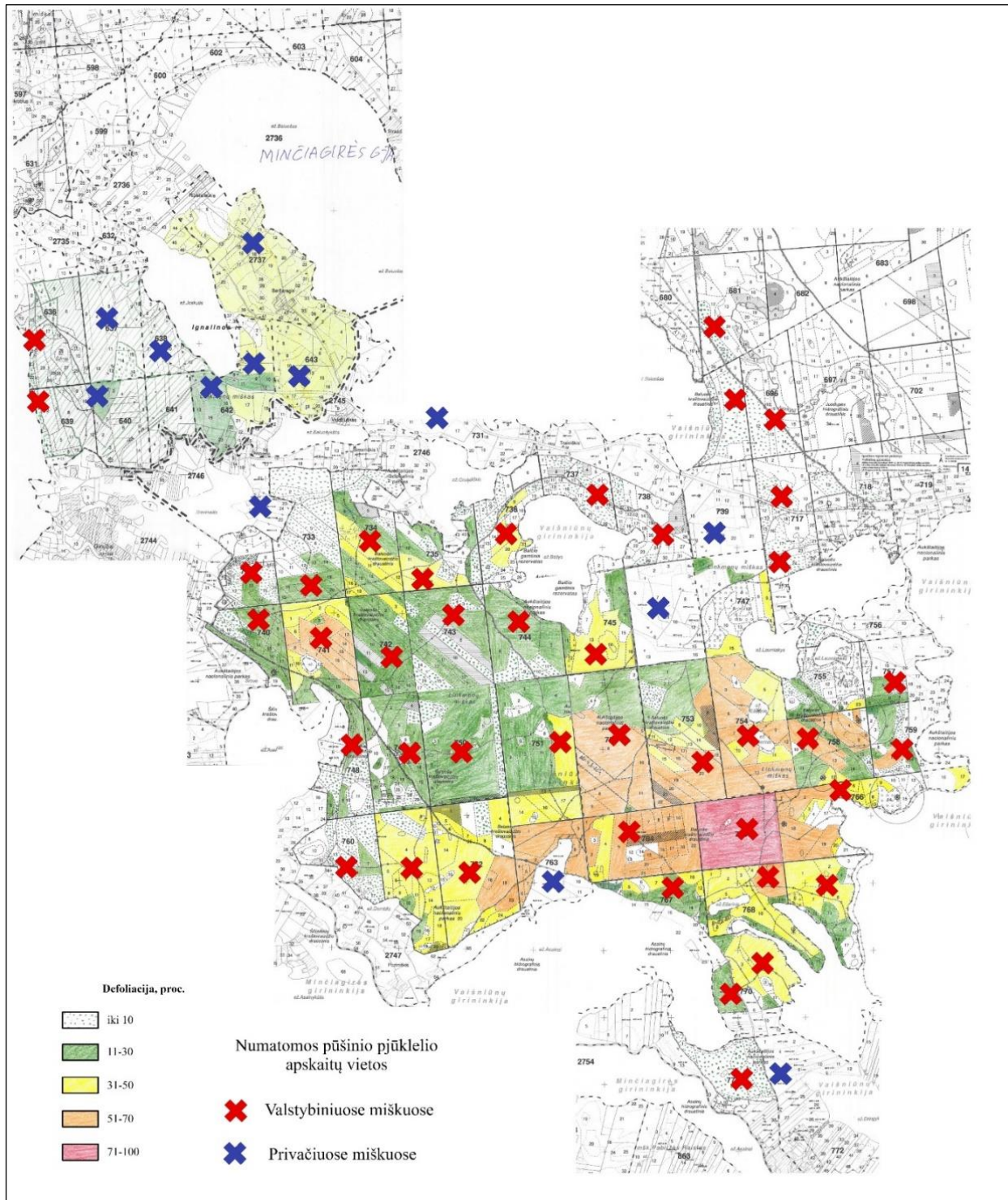

3 pav. Pušinių pjūklelių populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2022 metais.

2022 metais pušinių pjūklelių židynys buvo registruotas VĮ Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioniniame padalinyje Vaišniūnų girininkijoje 1016 ha ir Minčiagirės girininkijoje 48 ha plotuose, pavieniai nugraužimai pastebėti Kaltanėnų girininkijoje (nuo 2023 m. pervadinta į Tverėčiaus). Pušų lajų defoliacija siekė nuo 10 iki 100 %. Buvo pažeistos įvairaus amžiaus pušų lajos ir pomiškis. Židinyje su kenkėjo lervų pažeistais spygliais vidutiniškai buvo 73% medžių, o vidutinis medžio lajos pažeidimo laipsnis siekė 58%.

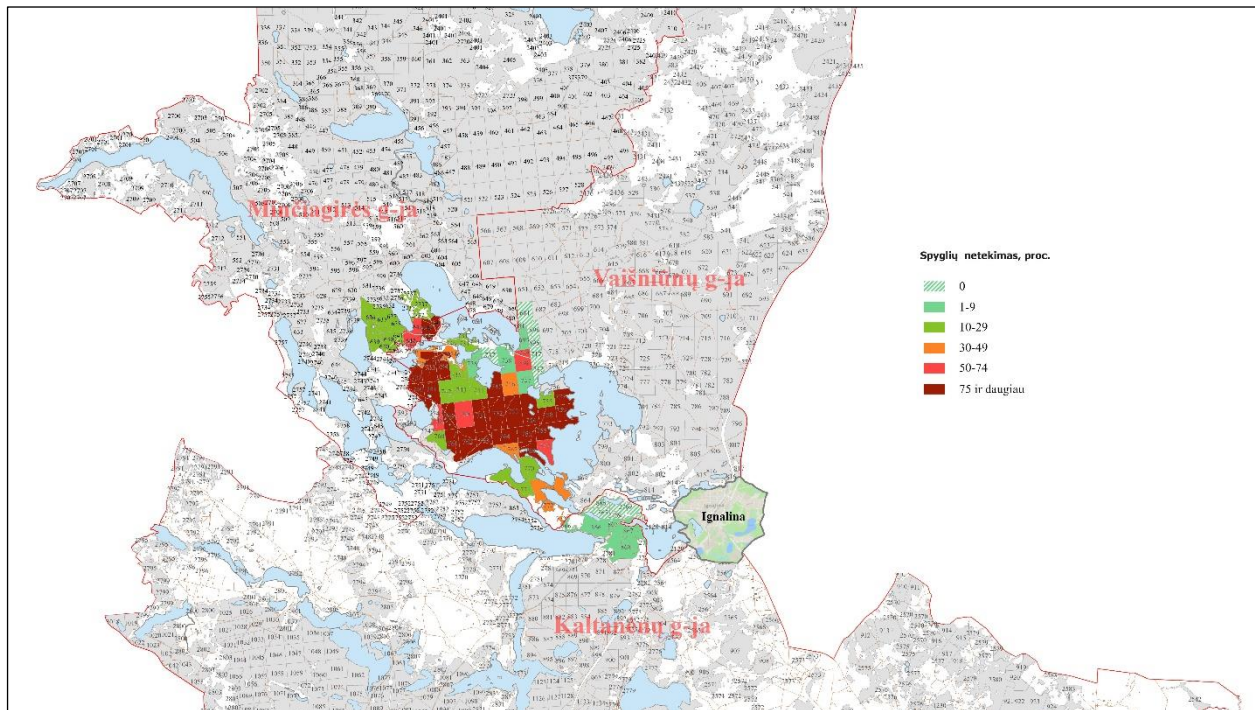
Apie pastebėtus paprastojo pušinio pjūklelio pakenkimus pirmoji informacija telefonu iš Ignalinos regioninio padalinio gauta 2022-09-22. Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai 2022-09-28 Vaišniūnų girininkijoje įvertino pušynų spyglių masinio pažeidimo priežastį. Nustatyta, kad pušų spyglius pažeidė paprastasis pušinis pjūklelis (*Diprion pini* L.). Tai pagrindinis kenkėjas, bet kartu rasta ir verpiko vienuolio (*Lymantria monacha* L.) pagausėjimo požymių. Pušinio pjūklelio dalis lervų dar maitinosi pušų lajose, kita dalis leidosi žiemoti į miško paklotę. Pagal pirminio žvalgymo rezultatus, Vaišniūnų girininkijoje pušinio pjūklelio masiniai pušynų pažeidimai fiksuoti apie 800 ha plote. Buvo pažeistos įvairaus amžiaus pušų lajos ir jaunas pomiškis. Pušų lajų defoliacija židinio centre buvo tolygi ir siekė 50-60 %. Mažesnio intensyvumo pažeidimų buvo ir gretimuose pušynuose. Rekomenduota padalinio miškininkams iki 2022-10-12 tiksliai išžvalgyti pušynų pažeidimus, nustatyti židinių išplitimo ribas, duomenis suregistruoti. VMT Miško sanitarinės apsaugos specialistai visą rudenį stebėjo pjūklelių masinio išplitimo židinį, sekė kenkėjo vystymąsi, žvalgė pušynų pažeidimus, parengė kenkėjų detalių apskaitų metodiką. 2022 metais lapkričio mėn. antroje pusėje, kai iš lajų pjūklelių lervos nusileido žiemoti į miško paklotę ir virto kokonais, atliko apskaitas (4 pav.). Jas vykdyti padėjo Ignalinos regioninio padalinio miškininkai. Surinkti kokonai (6052 vnt.) buvo ištirti laboratorijoje: patelių ir patinų santykis 1,4:1, patelių kokonų vidutinis svoris 0,115 g. Ištirtas jų

sveikatingumas ir parazituošanas, apskaičiuotas vislumas: patelių kokonų 18,2 % buvo užkręsta (3,7 % pažeistos grybinių ligų, 14,5 % parazitutos vabzdžių – tachinų ir chalcidų). Pagal gautus duomenis buvo parengta spyglių nugraužimo prognozė.

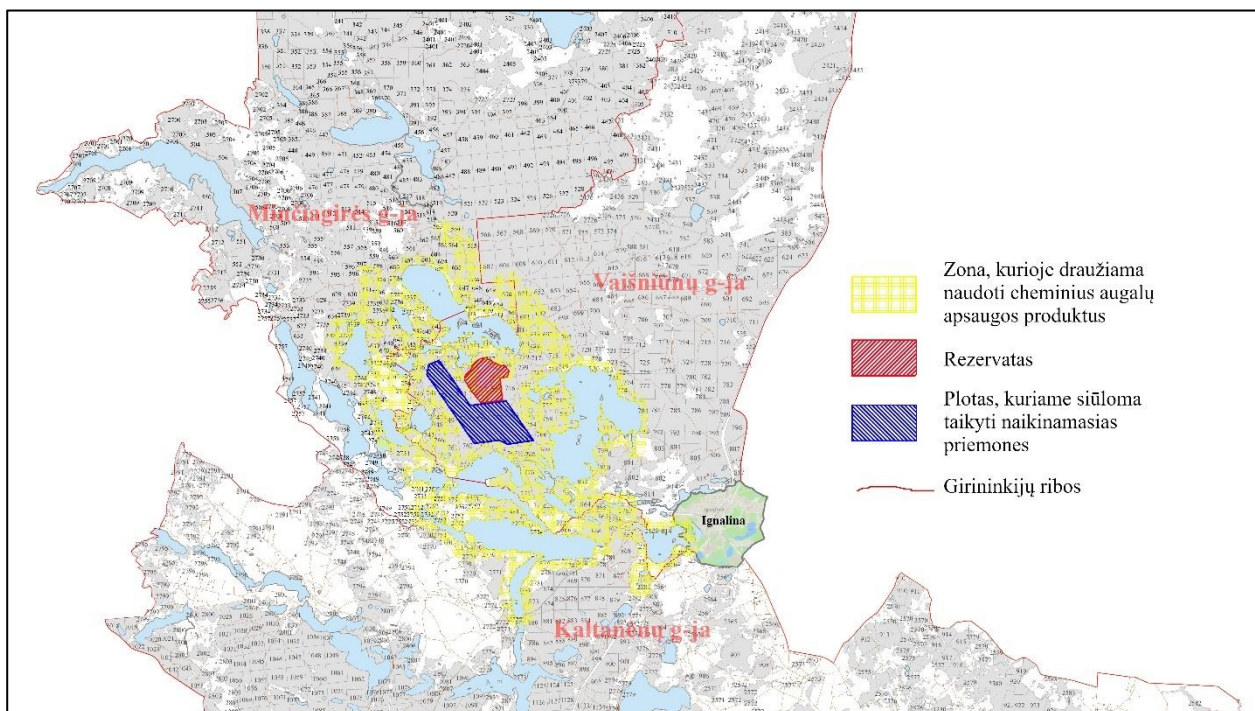
4 pav. Detaliųjų apskaitų vietos VI VMU Ignalinos regioniniame padalinyje

Paprastojo pušinio pjūklelio išplitimo židinyje 2023 metų pavasarį prognozuojamas spyglių nugraužimas apie 1192 ha plote, medžių lajos pušynuose gali būti pakenktos nuo 30 iki 100 % intensyvumu (5 pav.).

5 pav. 2023 metais prognozuojama pušų lajų defoliacija dėl pušinių pjūklelių veiklos.

Naikinamąsias priemones galima taikyti 360 ha plote, jos apima 30 % dalį nuo židinio 1192 ha bendro ploto, nes planuojant aviacinio purškimo barus, buvo paliekamos reikiamos apsaugos zonos nuo vandens telkinių (300 m), rezervato ir gyvenamųjų teritorijų (100 m, 6 pav.).

6 pav. Plotas kuriame 2023 m. siūloma naikinti paprastojo pušinio pjūklelio lervas.

Pušinių pjūklelių židinius rekomenduojama naikinti 2023 m. pavasarį insekticidu Mospilan 20 SG (veiklioji medžiaga acetamipridas 250 g/kg) naudojant aviaciją su mažakiekiais rotaciniais

purkštukais. Purškimo norma 3 l/ha darbinio skysčio (Mospilan 0,25 kg/ha + vanduo 2,0 l/ha + Ikar 95 EC alyva 1,0 l/ha). VĮ VMU Ignalinos RP Vaisniūnų girininkijoje naikinamųjų priemonių tikslas – sustabdyti paprastojo pušinio pjūklelio židinio plitimą, neleisti kenkėjo lervoms nugriaužti pušų spyglius, išsaugoti medynų stabilumą ir medienos prieaugį, sumažinti galimybę medynuose vystytis medžių antrinių kenkėjų židiniams.

Medžių spyglius griaužiančius vabzdžius miškuose veiksmingai galima naikinti tik aviacijos pagalba apipurškiant insekticidais medynų lajose esančias jų lervas. Alternatyvų nėra, nes pradinėse masinio dauginimosi židinio stadijose kenkėjai gyvybingi, parazitų ir kitų natūralių priešų mažai, kitomis techninėmis priemonėmis neįmanoma pasiekti medžių lajų. Daugiametė patirtis rodo, kad geriausias efektas būna ir reikia mažiau lėšų, kai židiniai naikinami jų pirminėse kilimo fazėse, kada kenkėjų išplitimo plotas mažiausias.

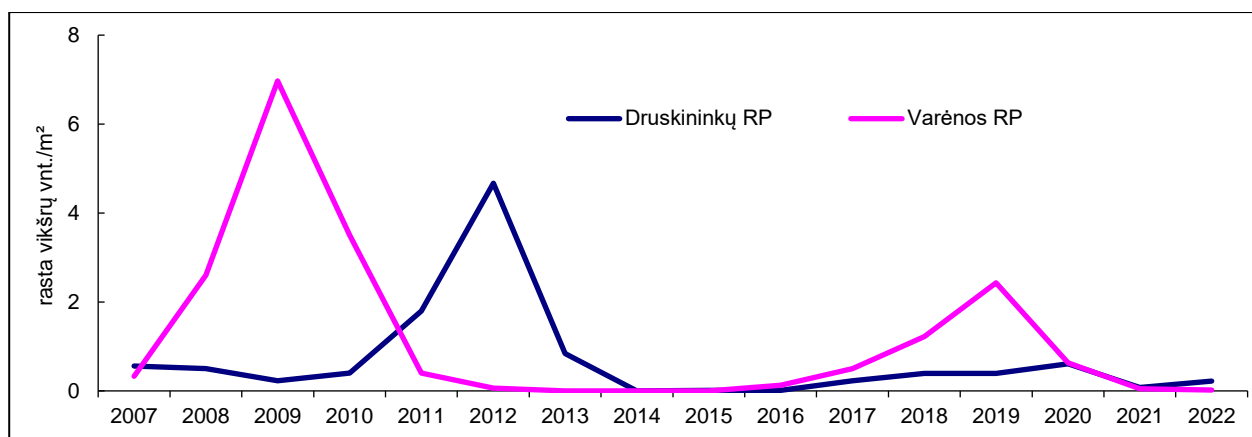
Detalūs tyrimai bus tęsiami 2023 m. pavasarį, kuomet bus tiriami miške žiemoję kokonai. Pavasarį masinio išplitimo židinyje reikės patikslinti prognozę atsižvelgiant į diapauzės, klimato įtakos, parazitavimo faktorius ir pagal situaciją pakoreguoti numatyto pukšti medyno plotą. Vėliau reikės sekti kenkėjo židinio dinamiką, laiku taikyti jų plitimą mažinančias priemones.

Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai Druskininkų regioninio padalinio Druskininkų girininkijoje 2022-10-18 žvalgė medynus, kuriuose 2011 ir 1997 metais buvo susidarę paprastojo pušinio pjūklelio (*Diprion pini* L.) masinio pakenkimo židiniai. 2011 m. buvusiam židinyje nustatyta, kad dėl 2022 metais vykusio spyglių graužimo 186-187, 189-190, 192-193, 217, 240-241 miško kvartaluose po pušų lajomis yra gausiai pribirusių pušinių pjūklelių lervų ekskrementų. Ekskrementai gali būti pirmos ir antros pušinių pjūklelių generacijų. Žvalgymo metu iš lajų dar vyrėjo pavieniai švieži ekskrementai. Buvo rasta pavienių besimaitinančių lervų pušų pavieniuose ūgliuose, pavienės lervos leidosi žiemoti į miško paklotę. Ant kai kurių pušų ūglių buvo kenkėjui būdingų spyglių nugraužimo požymių. Jie pastebėti įvairaus amžiaus pušų lajose ir jauname pomiškyje. Dėl pirmos generacijos pakenkimo lajos jau buvo atsistatę, dėl antros generacijos pakenkimo tik kai kurių pušų lajose buvo 10-20 ar 30 % spyglių defoliacija. Žiemoti pasirodusių kenkėjo kokonų gausa buvo nedidelė. 1997 m. buvusiam židinyje 349 miško kvartale po pušų lajomis buvo nedidelis kiekis pribirusių pušinių pjūklelių lervų ekskrementų. Spyglių pakenkimo požymių nepastebėta nei vyresnių pušų lajose, nei pomiškyje. Nustatyta, kad pušinių pjūklelių antros generacijos lervų gausą, vyraujant mažiausiems ūgiams, natūraliai sumažino joms vystytis buvę nepalankūs orai liepos mėnesį: vėsesni ir drėgnesni už įprastinius, su pasikartojančiais lietumis, liūtimis ir stipraus vėjo gūsiomis, todėl 2022 m. kilęs židinyje sunyko savaime.

Pušinis verpikas (*Dendrolimus pini* L.)

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio verpiko pagausėjimo artimiausias pikas buvo 2009 metais. Šio kenkėjo populiacija ženkliai sumažėjo po naikinamųjų priemonių panaudojimo 2010 metais, kuomet vikšrų naikinimui išplitimo židiniuose buvo naudotas biologinis insekticidas.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio verpiko gausa pastebimai sumažėjo 2013 metais (7 pav.). Jų gausos mažėjimą įtakojo gamtiniai veiksniai (grybinės ligos, lietingi orai).

7 pav. Pušinio verpiko populiacijos kitimas monitoringo vietose 2007-2022 metais.

2022 metais vykdant spyglius graužiančių kenkėjų monitoringą, pušinio verpiko populiacijos sumažėjimas pastebėtas tiek VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio, tiek ir Druskininkų regioninio padalinio administruojamose teritorijoje (5 lentelė). Varėnos regioniniame padalinyje vidutinis šio kenkėjo vikšrų skaičius 1 m² miško paklotės siekė 0,02 vieneto, o sutinkamumas – 1 procentą. Lyginant su 2021 metų duomenimis, pušinio verpiko vikšrų skaičius 1 m² miško paklotės sumažėjo 10 kartų, o sutinkamumo procentas sumažėjo 8,8 procento.

5 lentelė. Pušinio verpiko vikšrų skaičius 2019-2022 metais (monitoringo duomenys):

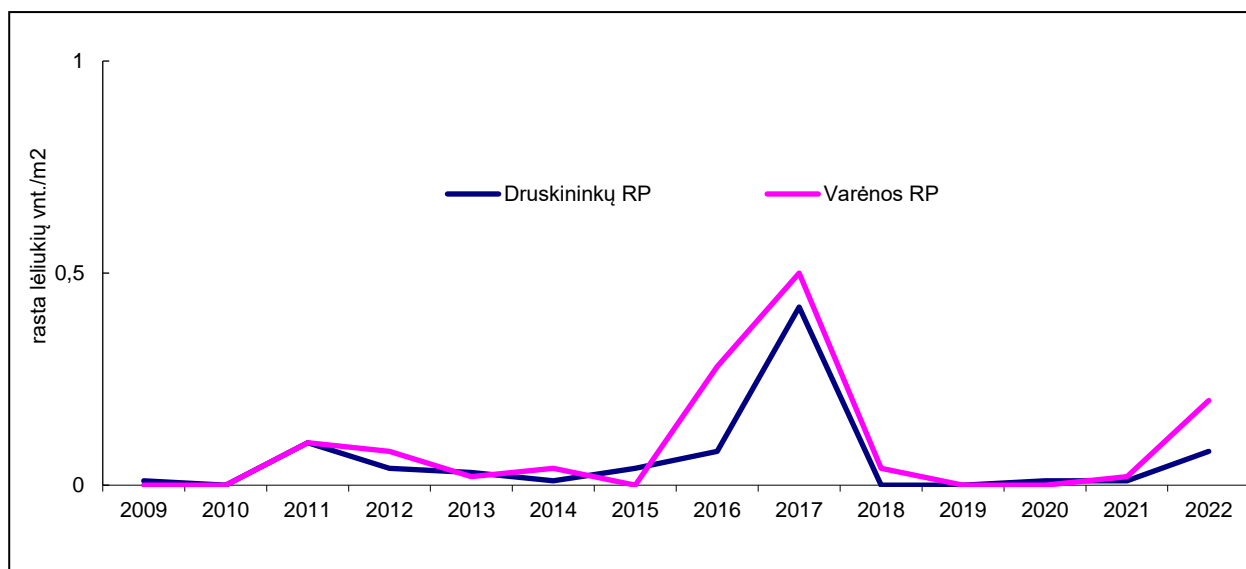
Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų	13	50	25	21	0,33±0,25	1,75±0,36	0,58±0,33	0,58±0,20
Grūto	5	5	25	0	0,00±0,00	0,10±0,10	0,60±0,19	0,00±0,00
Kabelių	35	40	10	0	0,70±0,25	0,90±0,19	0,20±0,12	0,00±0,00
Latežerio	15	10	20	20	0,30±0,12	0,20±0,20	0,40±0,19	0,40±0,24
Merkinės	28	16	16	6	0,75±0,28	0,31±0,13	0,31±0,09	0,13±0,08
Norulių	9	16	31	9	0,19±0,13	0,44±0,18	0,69±0,16	0,19±0,09
vidurkis	17,6	22,3	21,6	9	0,39±0,09	0,61±0,12	0,47±0,08	0,22±0,06
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	43	14	7	0	1,14±0,48	0,71±0,31	0,14±0,09	0,00±0,00
Perlojos	75	20	8	3	2,60±0,70	0,40±0,10	0,15±0,08	0,05±0,05
Zervynų	54	29	17	0	3,67±1,33	0,92±0,45	0,33±0,11	0,00±0,00
vidurkis	59,8	20,7	9,8	1	2,43±0,50	0,63±0,15	0,20±0,05	0,02±0,02

Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje, lyginant su 2021 metų duomenimis, mažėjo tiek pušinio verpiko vikšrų skaičius 1 m² miško paklotės, tiek ir sutinkamumo procentas. Vidutiniškai 1 m² miško paklotės buvo rasta 2,1 karto mažiau pušinio verpiko vikšrų, o sutinkamumas sumažėjo 12,6 procento.

Pušinio verpiko populiacija VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose yra depresijos tarpsnyje, todėl 2023 metais jų vikšrų galimas spyglių nugraužimas nesukels vizualiai pastebimos pušų lajų defoliacijos. Tačiau, esant žiemoti ir vystytis palankioms 2023 metų orų sąlygoms, galimas jų skaitlingumo padidėjimas tiek Varėnos, tiek ir Druskininkų regioninių padalinių administruojamose teritorijose.

Pušinis pelėdgalvis (*Panolis flammea* L.)

Keletą metų buvusi depresijos tarpsnyje pušinio pelėdgalvio populiacija palaipsniui pradeda pagausėti (8 pav.).

8 pav. Pušinio pelėdgalvio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2022 metais.

2022 metais pušinio pelėdgalvio lėliukių rasta tiek VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų, tiek ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose esančiose apskaitų vietose. Bendras šio kenkėjo kiekis išlieka negausus, o vidutinis sutinkamumo procentas, priklausomai nuo padalinio, įvairuoja nuo 4 iki 10 procentų (6 lentelė).

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose, esant vystymuisi palankioms sąlygoms, pušinio pelėdgalvio populiacija gali gausėti ir 2023 metais, tačiau medynų medžių lajų defoliacija dėl šio kenkėjo veiklos neviršys 10 procentų.

6 lentelė. Pušinio pelėdgalvio lėliukių skaičius 2019-2022 metais (monitoringo duomenys)

Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų	0	0	0	8	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,17±0,11
Grūto	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Kabelių	0	5	0	10	0,00±0,00	0,10±0,10	0,00±0,00	0,20±0,12
Latežerio	0	0	0	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
Merkinės	0	0	3	0	0,00±0,00	0,00±0,00	0,06±0,06	0,00±0,00
Norulių	0	0	0	6	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,13±0,08
vidurkis	0,0	0,7	0,7	4	0,00±0,00	0,01±0,01	0,01±0,01	0,08±0,03
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	0	0	0	14	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,29±0,15
Perlojos	0	0	0	3	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,05±0,05
Zervynų	0	0	4	17	0,00±0,00	0,00±0,00	0,08±0,08	0,33±0,17
vidurkis	0,0	0,0	1,1	10	0,00±0,00	0,00±0,00	0,02±0,02	0,20±0,07

Pušinis sprindis (*Bupalus piniarius* L.)

Pušinio sprindžio žiemojančių lėliukių apskaita miško paklotėje 2022 metais vykdyta VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose. Pastoviuose vertinimo taškuose buvo rastos tik pavienės pušinio sprindžio lėliukės. 2022 m. kenkėjo lėliukų kiekis ir jų sutinkamumo procentas, lyginant su 2021 m. duomenimis, pakito nežymiai (7 lentelė). Vidutinis lėliukių skaičius 1 m² miško paklotės VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje padidėjo 0,04 vieneto, o Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje padidėjo 0,03 vieneto. Bendras pušinio sprindžio kiekis išlieka negausus.

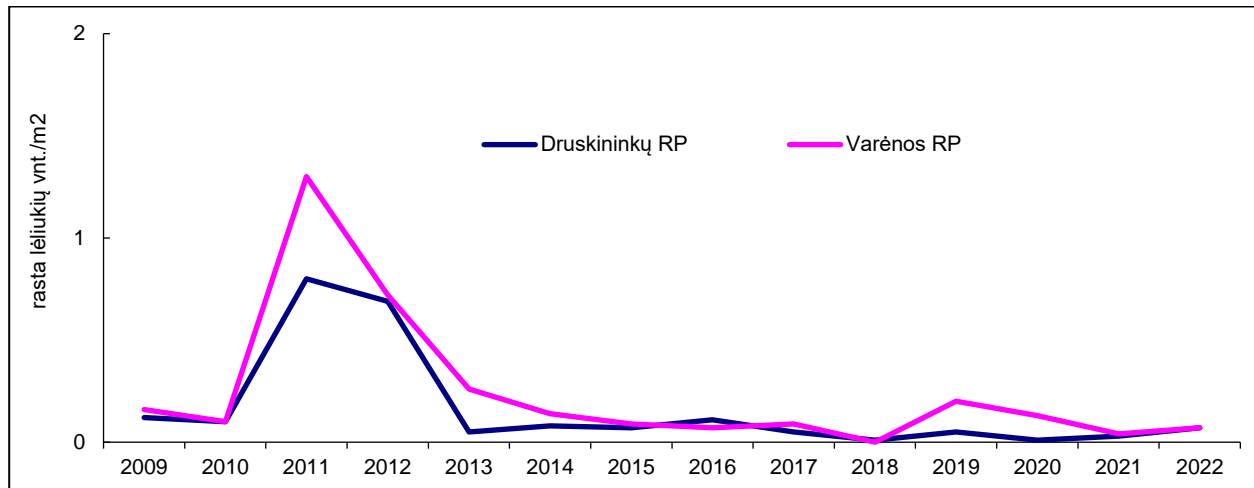
7 lentelė. Pušinio sprindžio lėliukių skaičius 2019-2022 metais (monitoringo duomenys)

Girininkija	Sutinkamumas, %				Skaičius, vnt./m ²			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Druskininkų regioninis padalinys								
Druskininkų	4	0	4	4	0,08±0,08	0,00±0,00	0,08±0,08	0,17±0,17
Grūto	5	0	0	5	0,10±0,10	0,00±0,00	0,00±0,00	0,10±0,10
Kabelių	0	0	0	5	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00	0,10±0,10
Latežerio	0	5	0	0	0,00±0,00	0,10±0,10	0,00±0,00	0,00±0,00
Merkinės	3	0	3	3	0,06±0,06	0,00±0,00	0,06±0,06	0,06±0,06
Norulių	3	0	0	0	0,06±0,06	0,00±0,00	0,00±0,00	0,00±0,00
vidurkis	2,7	0,7	1,4	3	0,05±0,03	0,01±0,01	0,03±0,02	0,07±0,03
Varėnos regioninis padalinys								
Marcinkonių	11	14	0	4	0,21±0,15	0,29±0,15	0,00±0,00	0,07±0,07
Perlojos	3	3	3	5	0,05±0,05	0,05±0,05	0,05±0,05	0,10±0,07
Zervynų	4	4	4	0	0,42±0,15	0,08±0,08	0,08±0,08	0,00±0,00
vidurkis	5,4	6,5	2,2	3	0,20±0,07	0,13±0,06	0,04±0,03	0,07±0,04

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje pušinio sprindžio lėliukių vidutinis skaičius 1 m² miško paklotės 2014-2017 metais dažniausiai buvo kiek didesnis, lyginant su VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje randamu pušinio sprindžio lėliukių skaičiumi (9 pav.). Tačiau nei

Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje, nei Varėnos regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje šio kenkėjo lėliukių nebuvo randama gausiau nei jų buvo 2011-2012 metais.

Pušinis sprindis VI Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų ir Varėnos regioninių padalinių administruojamose teritorijose yra depresijos fazėje ir 2023 metais pušų medynams nekenks.

9 pav. Pušinio sprindžio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2009-2022 metais.

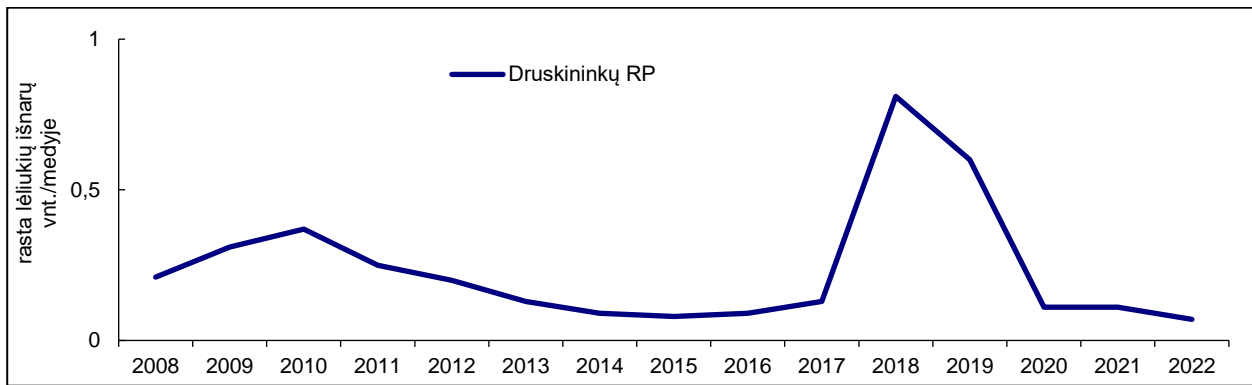
Verpikas vienuolis (*Lymantria monacha* L.)

Verpiko vienuolio monitoringas kasmet atliekamas VI Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje buvusiose šio kenkėjo masinio išplitimo vietose, t. y. Ančios, Baltašiškės, Kapčiamiesčio, Stalų, Veisiejų girininkijose. Vykdamas monitoringą 2022 m. buvo apžiūrėta 1170 pušų kamienų ieškant drugio lėliukų ar jo šviežių išnarų.

8 lentelė. Verpiko vienuolio lėliukių/išnarų skaičius Druskininkų regioniniame padalinyje 2019-2022 m.

Girininkija	Patelių skaičius, vnt./medžiui				Sutinkamumas, %			
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Ančios	0,16±0,02	0,07±0,04	0,10±0,03	0,02±0,01	14	7	10	2
Baltašiškės	0,04±0,01	0,03±0,01	0,08±0,02	0,02±0,01	4	3	7	2
Kapčiamiesčio	0,10±0,03	0,06±0,02	0,02±0,01	0,07±0,05	9	6	2	6
Stalų	2,18±0,35	0,30±0,05	0,23±0,06	0,20±0,06	74	20	18	16
Veisiejų	0,26±0,07	0,07±0,04	0,07±0,03	0,03±0,01	22	5	6	3
Vidutiniškai:	0,60±0,41	0,11±0,02	0,11±0,03	0,07±0,03	25	8	9	6

Įvertinus monitoringo metu surinktus duomenis (8 lentelė), nustatyta, kad šio spyglius graužiančio kenkėjo kiekis VI Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje, lyginant su 2021 metų duomenimis, šiek tiek sumažėjo, taip pat mažėjo ir sutinkamumas. Verpiko vienuolio populiacija Druskininkų regioniniame padalinyje ženkliai sumažėjo ir stabilizavosi po naikinamųjų priemonių panaudojimo 2019-2020 metais. 2022 metais verpiko vienuolio židinių nebuvo registruota.

10 pav. Verpiko vienuolio populiacijos kitimas monitoringo vietose 2008-2022 metais.

Prognozuojama, kad 2023 m. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje nesusidarys verpiko vienuolio masinio išplitimo židiniai, o medynų medžių lajų defoliacija dėl šio kenkėjo veiklos neviršys 10 procentų. Naikinamųjų priemonių taikyti nereikės.

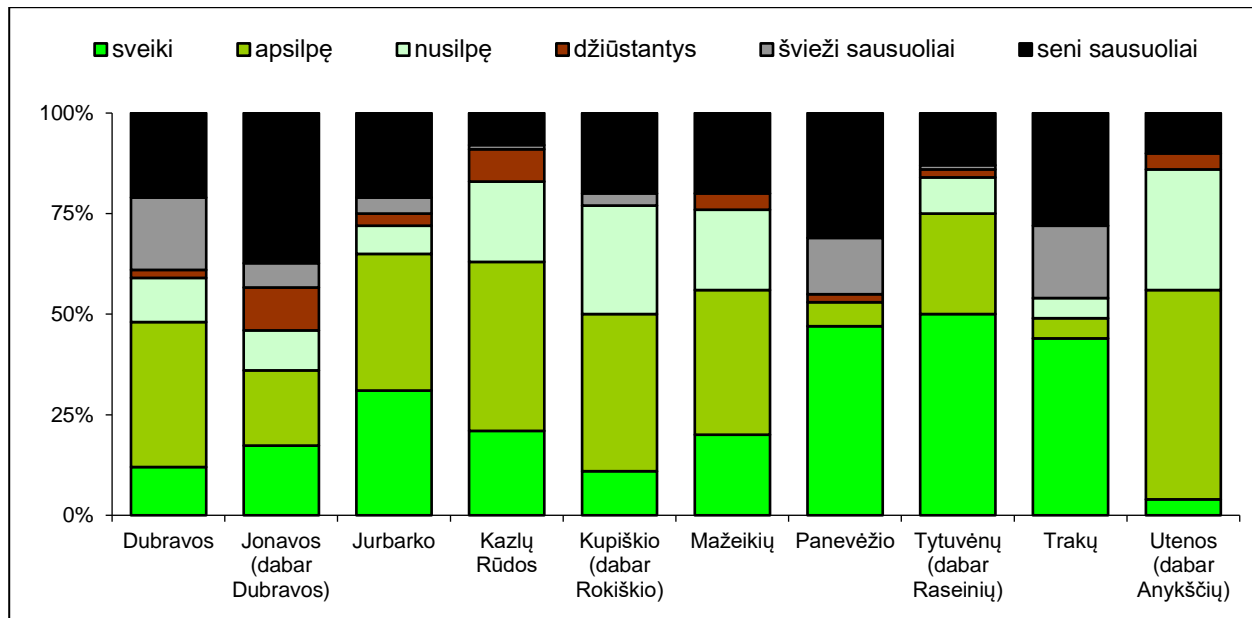
Netikrasis eglinis skydamaris (*Physokermes piceae* Schrank.)

2011 pavasarį buvo uždėti pastovūs stebėjimo bareliai eglynuose (tame tarpe eglės sėklinėse plantacijose), pažeistuose netikrojo eglinio skydamario. Medynai atrinkti 10 VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių, po 2 barelius kiekviename iš jų. Barelyje sužymėta po 50 stebimų eglų, medžiai sunumeruoti dažais. Stebėjimams buvo atrinktos įvairaus sveikumo eglės, išskyrus nudžiūvusias. Eglų sanitarinė būklė pirmus metus buvo vertinta tris kartus per metus, antraisiais – du, vėlesniais metais – tik vieną kartą metuose – rudenį. Eglės suskirstytos įvertinant pagal sveikumo kategorijas:

Kategorija	Pagrindiniai požymiai
I – sąlyginai sveiki	Medžiai be akivaizdžių apsilpimo požymių, laja žalia, ūgliai pagal metų laiką ir augimo sąlygas normalaus išsivystymo, defoliacija neviršija 20%
II – apsilpę	Laja praretėjusi, defoliacija nuo 20 iki 40 %, ūgliai ir spygliai pagal metų laiką ir augimo sąlygas normalaus išsivystymo.
III – nusilpę	Laja išretėjusi, defoliacija nuo 40 iki 70 %, ūgliai nepilnai išsivystę, jų spygliai sutrumpėję, pageltę, lajoje yra apie 10 % nudžiūvusių šakelių, pradėjusi džiūti viršūnė.
IV – džiūstantys	Laja labai išretėjusi, defoliacija daugiau kaip 70 %, byra spygliai, nudžiūvę daugiau nei 1/5 lajos, nauji ūgliai ir spygliai trumpi.
V – švieži sausuoliai	Šviežiai nudžiūvę eglės, defoliacija 100 %, visos šakos sausos, gali būti liemenų kenkėjų pažeidimų požymių.
VI – seni sausuoliai	Eglės jau buvę nudžiūvę ankstesnių vertinimų metu.

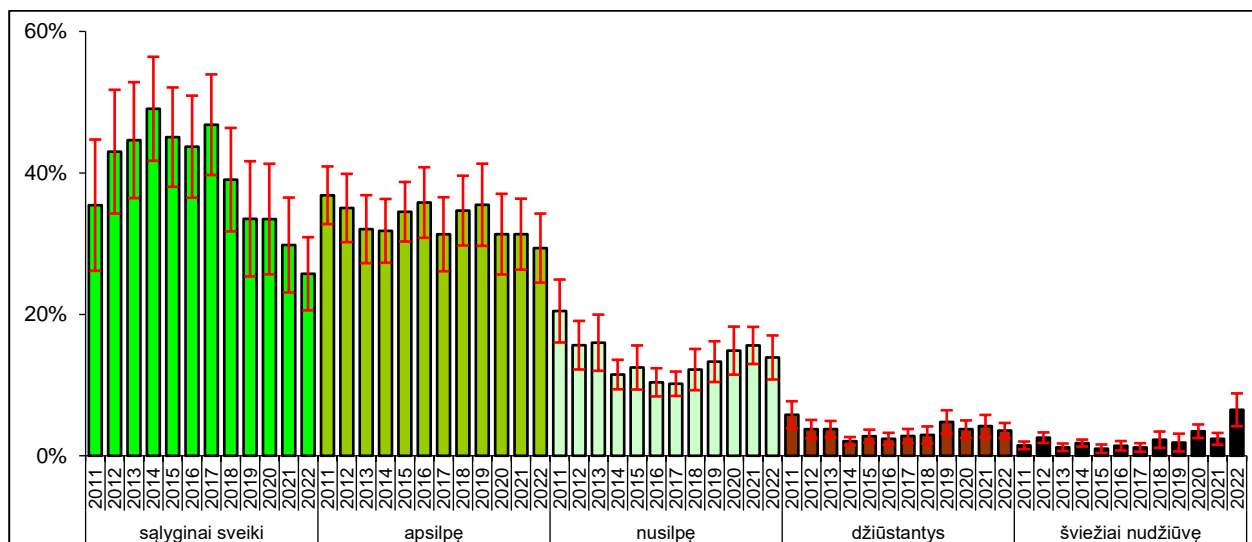
2022 metų rugsėjo pabaigoje – spalio pradžioje buvo atliktas netikrojo eglinio skydamario pažeistų eglynų įvertinimas. Didžiausias sąlyginai sveikų eglų skaičius rastas Raseinių, Panevėžio, Trakų regionų eglynuose (11 pav.). Mažiausiai sąlyginai sveikų eglų fiksuota Utenos ir Rokiškio regionų miškuose. Sąlyginai sveikų eglų, lyginant su 2021 metais, labiausiai

pagausėjo Jurbarko ir Kazlų Rūdos, o labiausiai sumažėjo – Raseinių ir Trakų eglynuose. Daugiausiai nusilpusių eglį rasta Utenos regioninio padalinio eglynuose – 30 % stebimų medžių. Didžiausias džiūstančių eglų kiekis fiksuotas Jonavos eglynuose – 11 % medžių. Bareliuose gausiausiai šviežiai nudžiūvusių eglų registruota Dubravos ir Trakų (po 18 %) rajonuose. Eglės džiūvo dėl žievėgraužio tipografo atakų ir vėjo pažeidimų.

11 pav. Eglų sveikatingumo vertinimas atskiruose regionuose 2022 metais

Apibendrinus duomenis dešimtyje vietų VĮ Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose, kuriose buvo stebimi netikrojo eglinio skydamario pažeisti eglynai, galima teigti, kad sąlyginai sveikų eglų bareliuose sumažėjo (12 pav.). Per 2022 m. vegetacijos laikotarpį nusilpusių eglų kiekis nežymiai sumažėjo. Vidutiniškai bareliuose per 2022 metus nudžiūvo 7 % stebimų eglų ir tai buvo didžiausias metinis šviežiai nudžiūvusių eglų kiekis per stebėjimo laikotarpį. Nuo stebėjimų pradžios iš viso nudžiūvo 29 % stebimų eglų.

12 pav. Eglų sveikatingumo kategorijų pokyčiai 2011-2022 m.

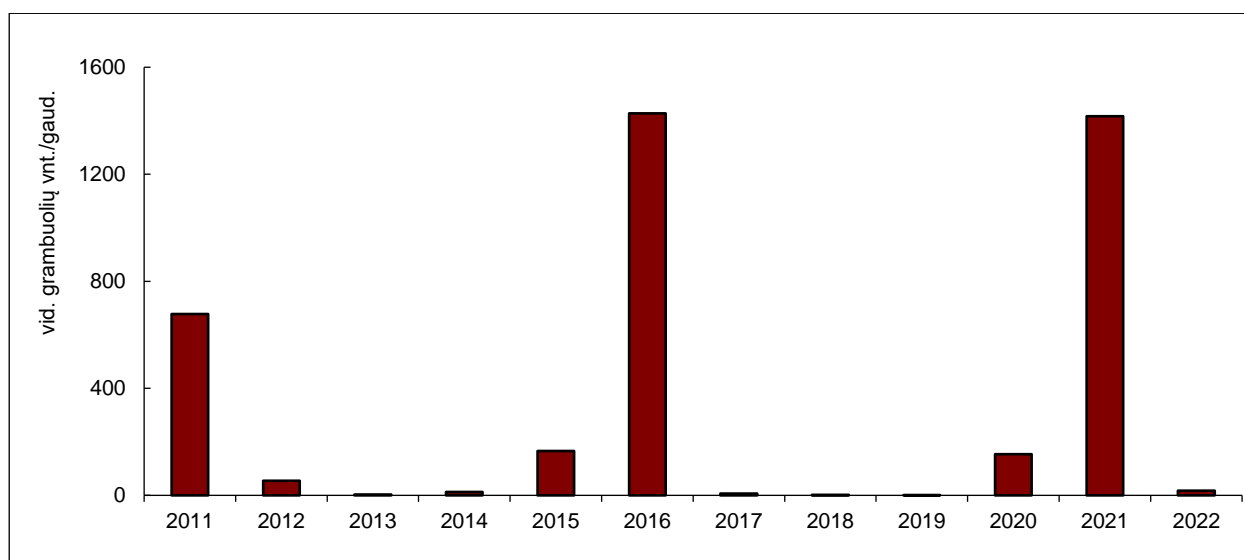
2022 m. netikrojo eglinio skydamario pažeistų eglynų būklė buvo pakankamai gera: ant spyglių nerasta skydamario lervų, ūgliai daugeliu atveju buvo išauginti normalaus dydžio, spygliai pilnai išsivytę, taip pat nepastebėta masinio suodligės vystymosi požymių, sveikos ir apsilpę eglės vidutiniškai bareliuose sudarė 54 %. Per 2022 metų vegetaciją šviežiai nudžiūvo 68 medžiai iš 737 stebimų žaliavusių eglių ir tai sudaro 9,2 %. Pagrindinė eglių džiūvimo priežastis buvo žievėgraužio tipografo atakos.

Eglynų sanitarinės būklės blogėjimo dėl netikrojo eglinio skydamario pažeidimų 2023 metais nenumatoma, tačiau stebimų medžių būklė gali pablogėti dėl eglės liemenų kenkėjų pakenkimų ir abiotinių veiksnių.

Grambuoliai (*Melolontha* sp.)

VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių administruojamose teritorijose grambuolių suaugėlių pažeistų medynų, nugraužiant lajose lapus, 2022 m. buvo registruota 2,0 ha plote. Naikinamosios priemonės nebuvo taikytos.

2022 metais, miškinio grambuolio suaugėlių skraidymo metu, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio Druskininkų ir Grūto girininkijose vykdyta vabalų gausos apskaita naudojant lenkiškas barjerines gaudykles IBL-5 su viliokliu „*Melolontha* sp.“. Miškinio grambuolio vabalų sugauta labai panašiai kaip ir prieš penkerius metus. Vidutiniškai viena gaudykle buvo sugauta 17 grambuolių (13 pav.). Miškinis grambuolys gausiau skraidė Druskininkų girininkijoje. Čia jo sugauta 29,4 vnt./gaudyklėje, 6 kartus daugiau nei Grūto girininkijoje (4,6 vnt./gaudyklėje, 18 priedas). Prognozuojama, kad 2023 metais Grūto ir Druskininkų girininkijose miškinis grambuolys skraidys menkai.

13 pav. Vidutinis viena gaudykle sugautų grambuolių skaičius 2011-2022 metais.

Mėlynasis (*Agelastica alni* L.) ir žaliasis (*Linnaea aenea* L.) alksninukai

Alksninukų pažeidimai 2022 metais registruoti VĮ Valstybinių miškų urėdijos Biržų (12,0 ha), Jurbarko (0,5 ha) ir Telšių (22,8 ha) regioninių padalinių administruojamose teritorijose. Bendras šių kenkėjų pažeistų alksnynų plotas siekia 35,3 ha, o vidutinis medžių pažeidimo laipsnis – 36 %. Lyginant su 2021 m. duomenimis, alksninukų pažeistų medynų plotas padidėjo 3,4 karto, o vidutinis medžių pažeidimo laipsnis sumažėjo 11 %. Šie pažeidimai medžių augimui didesnės įtakos neturi, tačiau gali nusilpninti želdiniuose pasodintus juodalksnio sodinukus ir nespėjusius prigyti bei sustiprėti. Alksninukų pakenkimo židiniai gali susidaryti ir 2023 metais.

VABZDŽIAI LIEMENŲ KENKĖJAI

2022 metais vabzdžių medžių liemenų kenkėjų židinių registruota 3368,3 ha plote, t. y. 36,7 % daugiau nei 2021 metais (2132,3 ha). Daugiausiai naujų židinių kilo dėl žievėgraužio tipografo pakenkimų – 3355,1 ha (99,6 % nuo visų medžių liemenų kenkėjų židinių, 9 lentelė). Jie kenkė 1,62 karto didesniame plote, lyginant su praėjusiais metais (2021 m. 2075,3 ha). Viršūninio žievėgraužio židiniai užregistruoti 13 ha plote. Kitų medžių liemenų kenkėjų židiniai registruoti vos 0,2 ha plote.

9 lentelė. Medžių liemenų vabzdžių kenkėjų pažeidimai 2022 metais

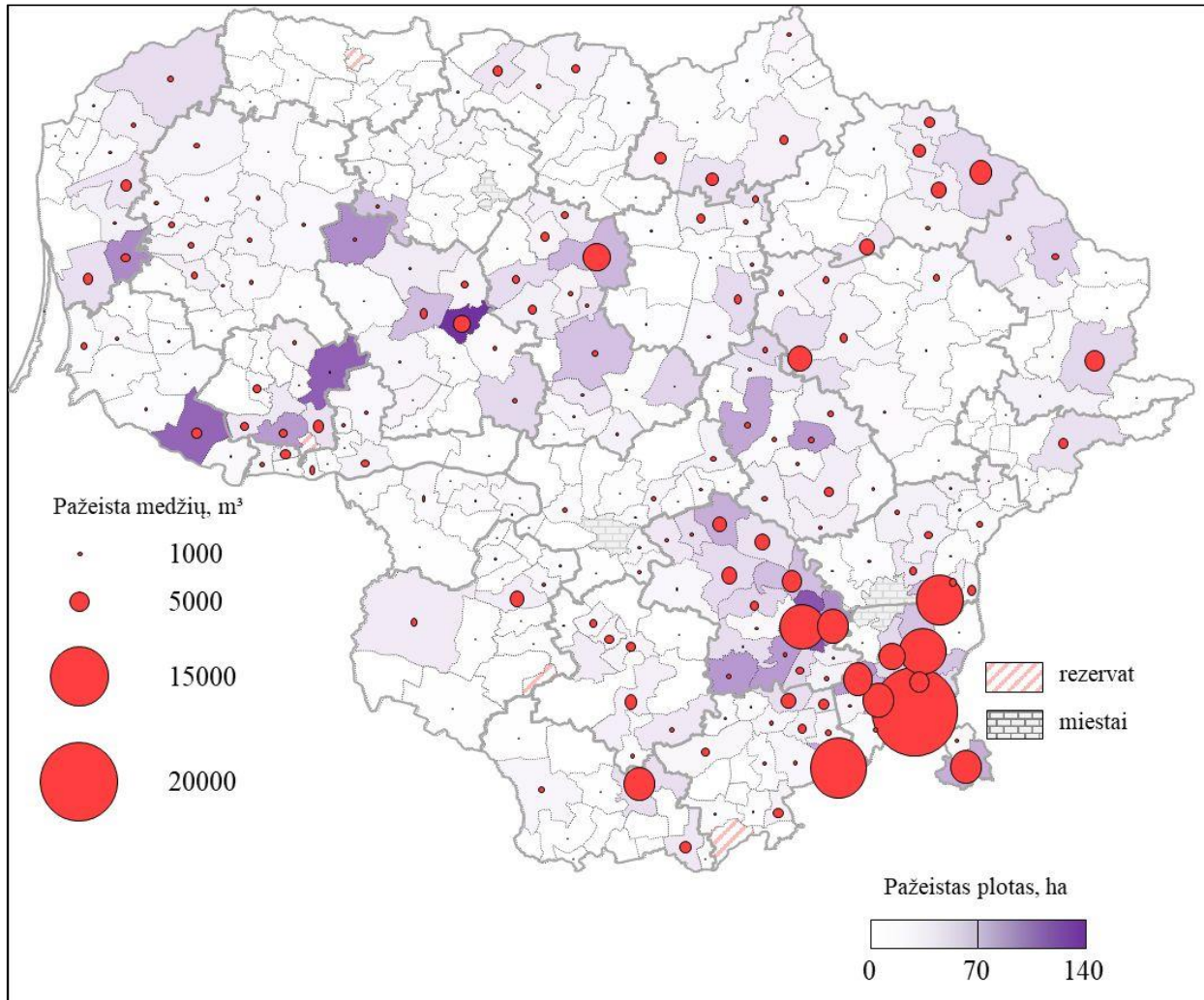
Pažeidimai	pažeista		iškirta	
	plotas, ha	tūris, ktm.	plotas, ha	tūris, ktm.
Žievėgraužis tipografas	3355,1	392349	2992,8	349794,8
Viršūninis žievėgraužis	13	2749	13	2579
Eglinis poligrafas	0,2	27	0,2	27
Iš viso:	3368,3	395125	3006	352400,8

2023 metais medžių liemenų kenkėjų nauji židinių plotai, jei nebus ekstremalių klimatinių sąlygų, gali mažėti, tačiau vasarą pasikartojus ypač karštiems ir sausringiems orams, židinių plotai gali dar išaugti.

Žievėgraužis tipografas (*Ips typhographus* L.)

2022 metais žievėgraužio tipografo nauji pažeidimai registruoti 3355,1 ha plote (1 priedas), t. y. 1279,8 ha didesniame plote nei pernai. Ši kinivarpa nudžiovino virš 390 tūkst. kietmetrių eglių. Užregistruotuose židiniuose sanitariniais miško kirtimais iš hektaro vidutiniškai iškirta po 117 kietmetrių medienos (beveik dvigubai didesnis intensyvumas nei 2021 m.). Pagal židinių plotą daugiausia naujų žievėgraužio tipografo pažeidimų fiksuota Trakų (608,8 ha), Šalčininkų (397,3 ha) ir Raseinių (329,1 ha) regioniniuose padaliniuose. Gausiausi pažeidimai pagal pažeistų eglių tūrį buvo Šalčininkų (70713 ktm.), Trakų (46021 ktm.) ir Varėnos (33515 ktm.) regioniniuose padaliniuose (14 pav.). Žievėgraužio tipografo židiniai likviduoti 2992,8 ha plote. Plynieji

sanitariniai miško kirtimai buvo vykdyti 1106,5 hektaruose (trečdalyje nuo visų žievėgraužio tipografo židinių), daugiausia Varėnos (133,1 ha), Šalčininkų (129,9 ha) ir Trakų (101,9 ha) regioniniuose padaliniuose (3 priedas). Metų pabaigai neiškirstų židinių liko apie 362,3 ha plote: daugiausia Šalčininkų (90,6 ha), Radviliškio (70,8 ha), Raseinių (56,9 ha), Nemenčinės (34,1 ha), Trakų (30,4 ha) regioniniuose padaliniuose.

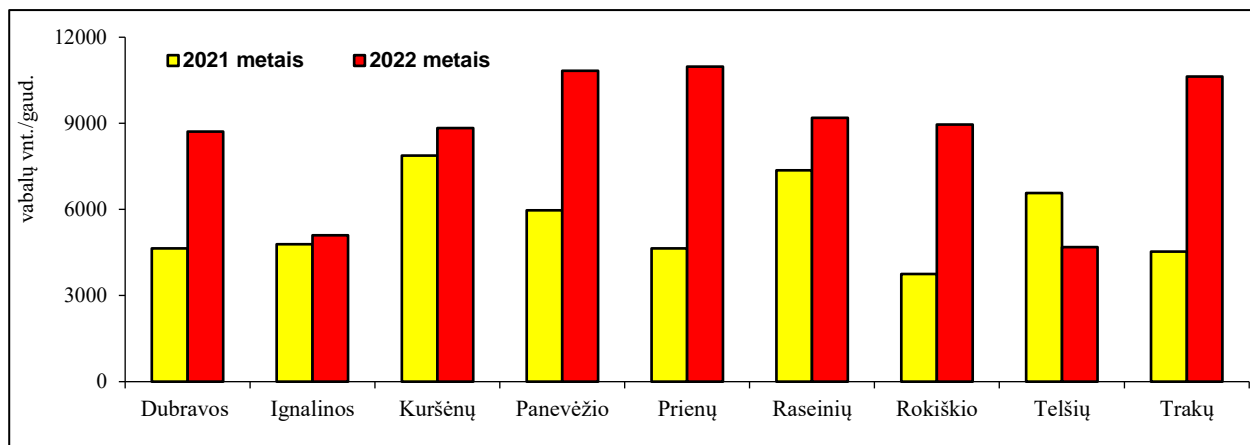
14 pav. Žievėgraužio tipografo pažeidimai atskirose girininkijose.

2022 metais plačiai naudotas priemonių kompleksas medžių liemenų kenkėjų plitimui eglynuose sumažinti. Paruošta ir išdėstyta 3789 kietmetriai vabzdžiagaudžių medžių ar medienos, iškabinta 4325 vnt. vabzdžių gaudyklių su viliokliais (6 priedas). Insekticidais apsaugoti 129063 kietmetriai žalios spygliuočių medienos, t. y. labai panašus kiekis kaip ir pernai (2021 m. – 121575 ktm.). Nužievinti 72 kietmetriai spygliuočių medienos.

2022 metais buvo ne tik tęsiamas, bet ir praplėstas naujomis stebėjimų vietomis kasmetinis žievėgraužio tipografo populiacijos monitoringas. Balandžio 25 – gegužės 2 dienomis Valstybinės miškų urėdijos 22 regioniniuose padaliniuose buvo iškabintos 132 feromoninės gaudyklės ne senesnėse kaip prieš pusę metų iškirstose plynose pagrindinių miško kirtimų eglynų kirtavietėse,

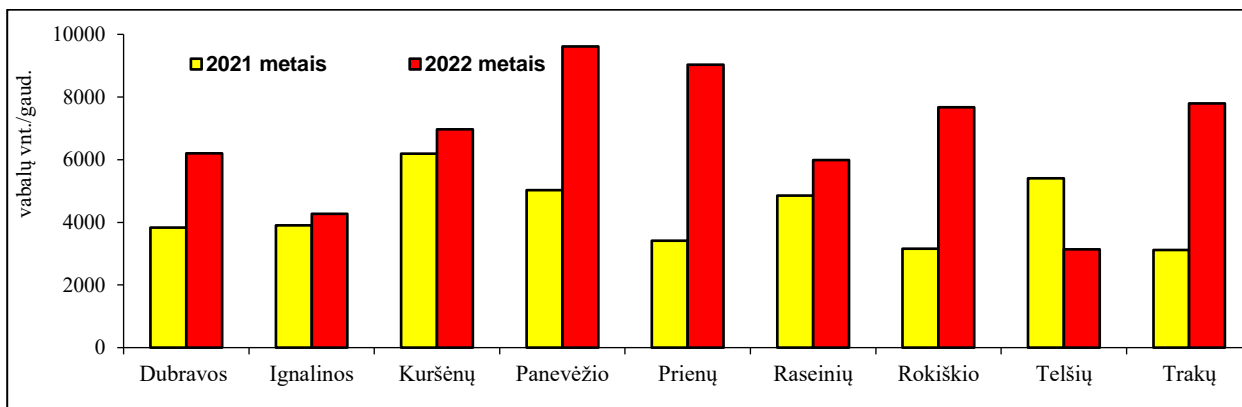
tokių nesant, išdėstyta eglynuose iškirstuose sanitariniais plynaisiais miško kirtimais (11 priedas). Kiekviename stebėjimo taške kirtavietėse iškabinta po 3 IBL-3 gaudykles su lenkišku viliokliu Ipsodor W, 1-1,5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, ne mažiau kaip 20 m atstumu nuo miško sienos ir 40 m atstumu tarp gaudyklių. Feromoniniai preparatai prieš antros generacijos vabalų skraidymą liepos 11-14 dienomis pakeisti naujais viliokliais Ipsodor, skirtais 2 generacijos vabzdžių viliojimui. Gegužės – rugsėjo mėnesiais kiekvienoje gaudyklėje kas tris savaites buvo skaičiuojamas žievėgraužio tipografo vabalų kiekis, nes IBL-3 gaudyklės buvo patobulintos – dalis plastikinio rinktuvo pakeista nerūdijančios plieno vielos tinklu (1x1 mm akimis), užtikrinančių geresnę ventiliaciją ir lietaus vandens ištekėjimą, kas leido viena savaite pailginti laikotarpį tarp apskaitų.

Kenkėjo populiacija, lyginant su 2021 metų tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 8 regioniniuose padaliniuose (15 pav.). Ir tik vieninteliame Telšių regioniniame padalinyje sugauta mažiau vabalų nei pernai. Labiausiai kinivarpu populiacija augo Prienų, Rokiškio ir Trakų regioniniuose padaliniuose – apie 2,3 karto. Ignalinos ir Kuršėnų regioninių padalinių eglynuose žievėgraužio tipografo populiacija išliko gan panaši kaip pernai. Absoliučiai daugiausiai žievėgraužio tipografo vabalų sugauta Prienų regioninio padalinio teritorijoje, mažiausiai – Telšių.

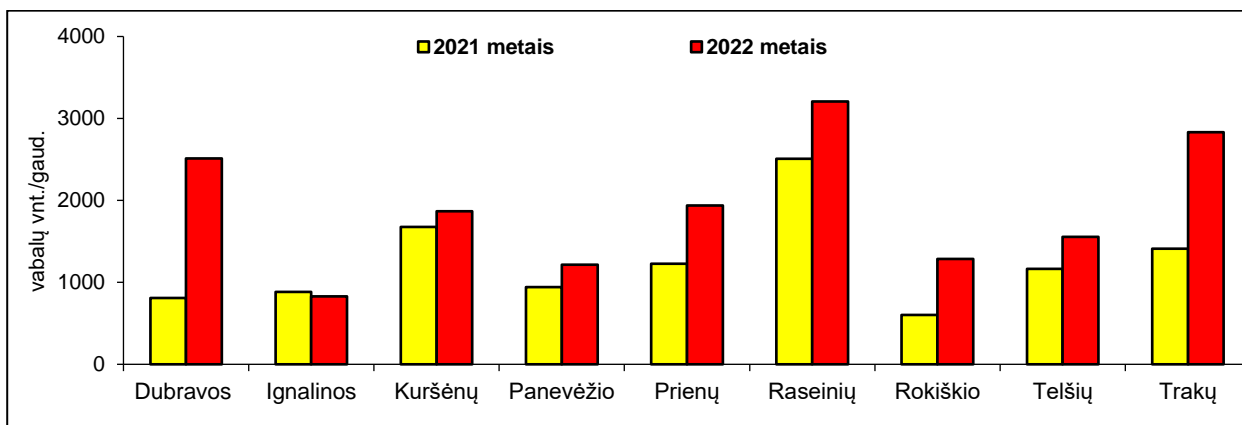
15 pav. Žievėgraužio tipografo populiacijų gausumas atskiruose regioniniuose padaliniuose

2022 metais pirmos generacijos vystymosi metu sugautų vabalų skaičius, lyginant su 2021 metais, buvo didesnis aštuoniuose iš devynių Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose (16 pav.). Ignalinos, Raseinių bei Kuršėnų regioniniuose padaliniuose pavasarinė kenkėjo populiacija išliko gan panaši kaip ir pernai. Ir tik Telšių regioniniame padalinyje sumenko žievėgraužio tipografo skraidančių vabalų skaitlingumas. Gausiausia pirmą žievėgraužio tipografo generacija buvo Panevėžio rajone. Vidutinis pirmos generacijos sugautų vabalų kiekis 2022 metais buvo 56 % gausesnis nei pernai.

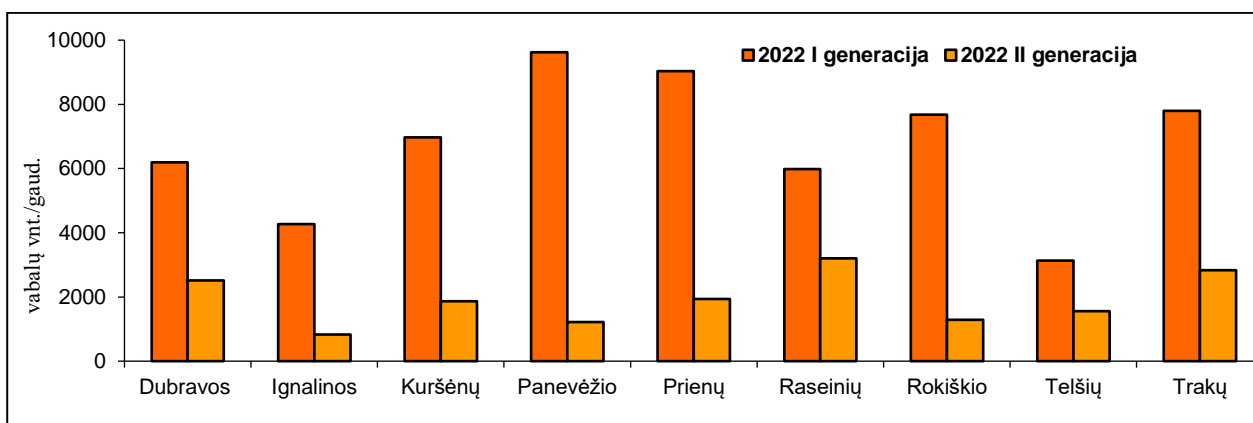
16 pav. Žievėgraužio tipografo pirmos generacijos gausumas regioniniuose padaliniuose

Vertinant 2022 metų žievėgraužio tipografo antrą generaciją, nustatyta, kad ji išaugo 54 % lyginant su 2021 metų duomenimis. Gausiausia antroji generacija fiksuota Raseinių regioninio padalinio eglynuose, menkiausia – Ignalinos. Išaugo antros generacijos skaitlingumas visuose stebėjimo taškuose, ji nežymiai sumenko tik Ignalinos regioniniame padalinyje (17 pav.).

17 pav. Žievėgraužio tipografo antros generacijos gausumas regioniniuose padaliniuose

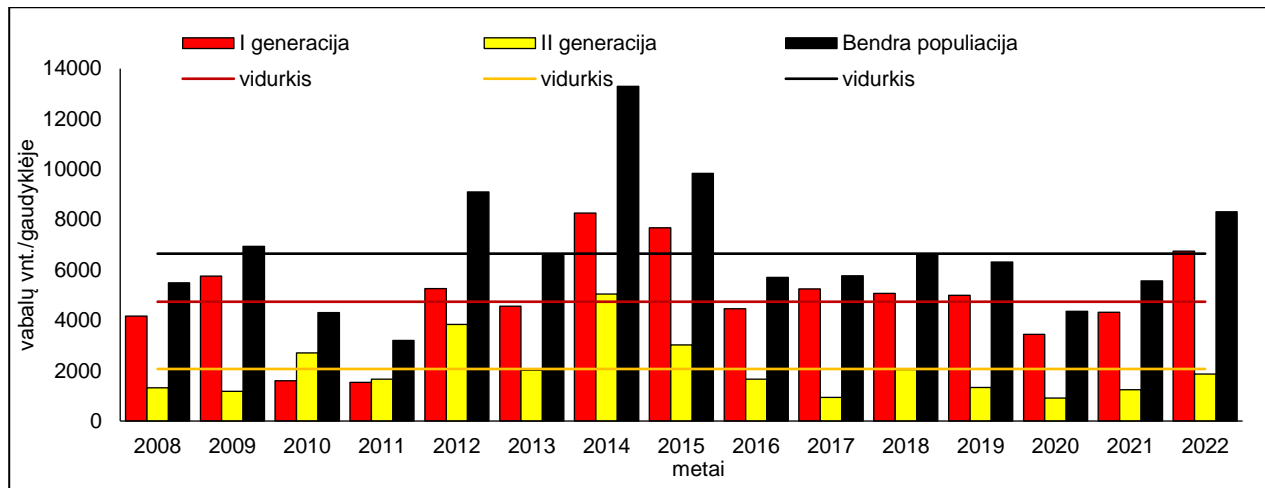
2022 metais antroji žievėgraužio tipografo generacija buvo menkesnė už pirmąją visuose stebėjimo taškuose (18 pav.). Antroji žievėgraužio tipografo generacija vidutiniškai buvo 3,5 karto mažesnė už pirmąją.

18 pav. Žievėgraužio tipografo generacijų gausumas atskiruose regioniniuose padaliniuose

Aktyviausiai pirmos generacijos žievėgraužio tipografo suaugėliai skraidė pirmoje gegužės pusėje (12 priedas). Antroji kenkėjo generacija masiškiausiai skraidė liepos mėnesio antrą ir trečią dekadą.

2022 metais žievėgraužio tipografo populiacija buvo gausi. Populiacijos bendra gausa bei jos pirma generacija buvo didesnės už daugiamečius stebėjimo vidurkius, atitinkamai 1,25 ir 1,38 karto (19 pav.). Populiacijos antra generacija buvo tik 9 % mažesnė už daugiamečius stebėjimo vidurkius.

19 pav. Žievėgraužio tipografo populiacijos kitimas

2022 metais gausios žievėgraužių populiacijos vyravo visoje Lietuvoje. Iš 22 regioninių padalinių, kuriuose buvo vykdomas monitoringas, net 18 padalinių sugautų vabalų skaičius viršijo 7000 vnt. vienoje gaudyklėje.

2023 metais, medžių vegetacijos metu pasikartojus ekstremalioms klimatinėms sąlygoms, žievėgraužio tipografo populiacija gali sparčiai išaugti. Ypač tuose medynuose, kur 2022 metais buvo laiku nesutvarkyti pirminiai žievėgraužio tipografo židiniai ir žalių eglių vėjavartos-vėjalaužos.

Kirpikai (*Blastophagus* sp.)

2022 metais neregistruota pušinių kirpikų pažeidimų valstybiniuose miškuose. Galimai šių kinivarpų židiniai „pasislėpė“ po viršūninio žievėgraužio židiniais, nes pastaraisiais metais šios kinivarpos kartu apninka tas pačias pušis.

2022 metais buvo tęsiamas kasmetinis kirpikų (*Blastophagus piniperda* Eich. ir *B. minor* Eich.) populiacijos monitoringas VĮ Valstybinių miškų urėdijos 4 regioniniuose padaliniuose, 13 girininkijų, 58 miško sklypuose. Kirpikų populiacija vertinta pagal ant miško paklotės nukritusias „nukirptas“ pušies šakeles. Apskaita buvo atlikta kovo pabaigoje – balandžio pradžioje.

Kiekvienoje apskaitos vietoje dviejų metrų pločio ir penkiasdešimt metrų ilgio juostoje surinktos visos nulūžusios smulkios pušies šakelės. Atrinktos ir suskaičiuotos kirpikų išgraužtos šakelės. Apskaitų duomenys atspindi žiemojančios kenkėjo populiacijos gausumą.

Gausiausiai šakučių 1 m² paklotės rasta Druskininkų regioninio padalinio Merkinės girininkijoje (10 lentelė). Mažiausiai „nukirptų“ šakelių surinkta Jurbarko regioninio padalinio Mantvilių ir Smalininkų girininkijose. 2022 metais pušinių kirpikų populiacija, lyginant su 2021 metais, didėjo 9 girininkijose iš 13, tačiau pagausėjimas didesnės įtakos pušynų sanitarinei būklei neturės (14 priedas). Vidutiniškai rastų šakelių kiekis padidėjo 38 %: 2022 metais vidutiniškai rasta 31,8 vnt. ant 100 kvadratinų metrų miško paklotės nukritusių „nukirptų“ šakučių, o 2021 metais – 23,0 vnt. Labiausiai augo „nukirptų“ šakučių skaičius Druskininkų regioninio padalinio Grūto (5,8 karto) ir Varėnos regioninio padalinio Zervynų (4,5 karto) girininkijose.

10 lentelė. Pušinių kirpikų monitoringas 2022 metais

Regioninis padalinys	Girininkija	Rasta šakelių, m ²	
Druskininkų	Druskininkų	0,39	±0,06
Druskininkų	Grūto	0,76	±0,14
Druskininkų	Kabelių	0,56	±0,09
Druskininkų	Latežerio	0,59	±0,19
Druskininkų	Merkinės	0,96	±0,20
Druskininkų	Norulių	0,47	±0,12
Druskininkų vidutiniškai		0,59	±0,06
Jurbarko	Mociškių	0,09	±0,03
Jurbarko	Viešvilės	0,03	±0,01
Jurbarko	Pašvenčio	0,15	±0,13
Jurbarko	Mantvilių	0,01	
Jurbarko	Smalininkų	0,10	±0,07
Jurbarko vidutiniškai		0,07	±0,02
Švenčionėlių	Aukštagerio	0,05	±0,01
Švenčionėlių	Žeimenos	0,04	±0,01
Švenčionėlių vidutiniškai		0,04	±0,01
Varėnos	Marcinkonių	0,35	±0,06
Varėnos	Perlojos	0,42	±0,07
Varėnos	Zervynų	0,35	±0,10
Varėnos vidutiniškai		0,37	±0,04

Kirpikų populiacija visuose regioniniuose padaliniuose ir toliau išlieka žemame lygyje. Šių kinivarpu populiacija išaugo 2,5 karto tik Druskininkų regioniniame padalinyje (14 priedas). Švenčionėlių, Varėnos ir Jurbarko regioniniuose padaliniuose kenkėjo populiacija sumažėjo. Labiausiai kirpikų mažėjo (3,2 karto) Švenčionėlių regioniniame padalinyje.

Nuo 2008 metų „nukirptų“ šakelių metodu vykdomas populiacijos stebėjimas rodo, kad kirpikų pušynuose nėra labai gausu. Ant 100 m² miško paklotės rastų „nukirptų“ šakelių kiekis svyruoja nuo 10 iki 50 vnt. (13 priedas). Atskirais metais tam tikruose miško sklypuose buvo randama po 300-400 šakelių 100 m² miško paklotės, tačiau tokiam pagausėjimui buvo nustatyti

objektyvūs veiksniai – dažniausiai šalia medyno palikta neapsaugota pušies mediena. Sanitarinės miško apsaugos priemonės medynuose reikalingos kai randama 500 vnt. ir daugiau šakelių.

Pradiniai duomenys ir apskaitų atlikimo vietos pateiktos 13 priede.

Lietuvos pušynuose žymaus kirpikų skaitlingumo augimo 2023 metais nelaukiama.

Viršūninis žievėgraužis (*Ips acuminatus* Eich.)

Kinivarpa paplitusi visoje Europoje, Šiaurės Azijoje, Japonijoje. Lietuvoje dažna, tačiau masinio kenkimo židinių iki 2019 metų nebuvo nustatyta. 2022 metais viršūninio žievėgraužio pažeidimai fiksuoti tik 9 regioniniuose padaliniuose iš 26 (2020 metais buvo net 21 regioniniame padalinyje iš 26, 2021 metais – 12). Iš viso valstybiniuose miškuose židiniai registruoti 13,0 ha plote ir tai 4,3 karto mažiau nei 2021 metais (56,4 ha). Gausiausiai židinių fiksuota Ukmergės (3,6 ha) ir Varėnos (3,3 ha) regioniniuose padaliniuose (1 priedas). Sanitariniai miško kirtimai atlikti 13,0 ha plote, iškirsti 2579 kietmetriai medienos: daugiausiai Ukmergės (965 ktm.) ir Varėnos (669 ktm.) regioniniuose padaliniuose. Plynaisiais miško kirtimais dėl viršūninio žievėgraužio pažeidimų iškirsti 8,9 ha pušynų: daugiausiai Varėnos (3,3 ha) ir Ukmergės (3,0 ha) regioniniuose padaliniuose (3 priedas).

2022 metais Valstybinė miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai nebevykdė viršūninio žievėgraužio (*Ips acuminatus*) populiacijos stebėsenos Lietuvos pušynuose dėl nepakankamai kokybiškų masalų, kurie buvo naudojami gaudyklėse apskaitų vykdymui.

2023 metais viršūninio žievėgraužio židiniai neturėtų išaugti.

Eglinis poligrafas (*Polygraphus poligraphus* L.)

2022 metais eglinio poligrafo židiniai fiksuoti Dubravos regioniniame padalinyje 0,2 ha plote. Židinytis likviduotas jame atlikus plynuosius sanitarinius miško kirtimus – iškirsti 27 kietmetriai medienos.

ŽELDINIŲ IR JAUNUOLYNŲ KENKĖJAI

Želdiniuose ir jaunuolynuose kenkiančių vabzdžių naujų pažeidimų 2022 metais užregistruota 48,2 ha plote (11 lentelė), t. y. ketvirtadaliu mažesniame plote nei 2021 metais (64,1 ha). Atlikus priemones, židiniai likviduoti 2,8 ha plote.

11 lentelė. Vabzdžių, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų pažeidimai 2022 metais

Pažeidimai	Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	Atlikta priemonių, ha
Pušiniai straubliukai	48,2	32	2,8
Grambuoliai (lervos)	0	0	0
Iš viso:	48,2	32	2,8

Visi nauji židiniai kilo dėl pušinių straubliukų pakenkimų. Grambuolių lervų naujai pažeistų plotų nefiksuota, nes buvo suaugėlių masinio skraidymo metai ir mažo ūgio lervos medeliams žalos nedarė.

2023 metais želdinių ir jaunuolynų kenkėjų židinių plotai turėtų išaugti, nes kenks III ūgio grambuolių lervos.

Pušiniai straubliukai (*Hylobius* sp.)

2022 m. naujų pakenkimų užregistruota 48,2 ha, ir tai yra 24,8 % mažesnis plotas nei 2021 metais (64,1 ha). Didžiausi pakenkti plotai fiksuoti Jurbarko (18,2 ha), Dubravos (7,2 ha) ir Druskininkų (7,1 ha) regioniniuose padaliniuose. Vidutiniškai židinyje kenkėjų pažeista apie 32 % medelių. Kovos priemonės atliktos 2,8 ha želdinių plote.

Pušinių straubliukų skaičiaus mažinimui, šviežiose spygliuočių plyno kirtimo biržėse buvoastos duobelės 354,5 ha plote, t. y. labai panašiam plote kaip ir pernai (2021 m. 351,6 ha). Didžiausiose kirtaviečių plotuose gaudomosios duobelės iškastos Šakių (62,9 ha), Varėnos (61,9 ha) bei Kazlų Rūdos (37,2 ha) regioniniuose padaliniuose (6 priedas).

Nuo 2019 metų pušinių straubliukų populiacijos stebėjimo Valstybinė miškų tarnyba nebevykdo.

2023 metais pušinių straubliukų populiacija ir daromi pažeidimai turėtų kiek išaugti, nes kenkėjo skaitlingumas dėl vystymosi ypatumų kinta kas antri metai.

Grambuoliai (*Melolontha* sp.)

2022 metais naujų grambuolių lervų pakenkimų želdiniuose bei žėliniuose neužregistruota, nes 2021 metais buvo suaugėlių masinio skraidymo metai, o II ūgio lervos medeliams didesnės žalos nepadare.

2023 metais grambuolio lervų pažeidimų plotai turėtų išaugti, nes žėliniams ir želdiniams kenks III ūgio grambuolių lervos.

INFEKČINĖS MEDŽIŲ LIGOS

Valstybiniuose miškuose 2022 m. infekcinės medžių ligos pažeidė 757,0 ha medynų ir želdinių (12 lentelė), t. y. 36,8 % mažesnis plotas negu 2021 m. (1197,0 ha). Didžiausius plotus užėmė drebulinės kempinės pūdomi medynai (319,1 ha), džiūstantys uosynai (274,5 ha), šakninės pinties pažeisti spygliuočių medynai (121,0 ha). Nedaug buvo spygliakritės pažeistų pušies želdinių (32,2 ha), džiūstančių ąžuolynų (9,5 ha) ir beržynų (0,7 ha). Ligų pažeisti medžiai sanitariniais miško kirtimais iškirsti 131,0 ha plote, paruošta apie 13 tūkst. kietmetrių medienos. 2023 metams chroniškų ligų židiniai lieka 593,8 ha plote.

12 lentelė. Infekcinių ligų pažeisti medynai ir želdiniai 2022 metais

Pažeidimas	Pažeistas plotas, ha	Iškirsta		Lieka, ha
		Plotas, ha	Tūris, ktm.	
Drebulinė pintis	319,1	26,0	3596,0	293,1
Uosių džiūvimas	274,5	82,1	7776,44	192,4
Šakninė pintis	121,0	14,9	928,18	106,1
Ąžuolų džiūvimas	9,5	7,3	672,0	2,2
Spygliakritis	32,2	0,0	0,0	0,0
Beržų džiūvimas	0,7	0,7	90,0	0,0
Iš viso:	757,0	131,0	13062,62	593,8

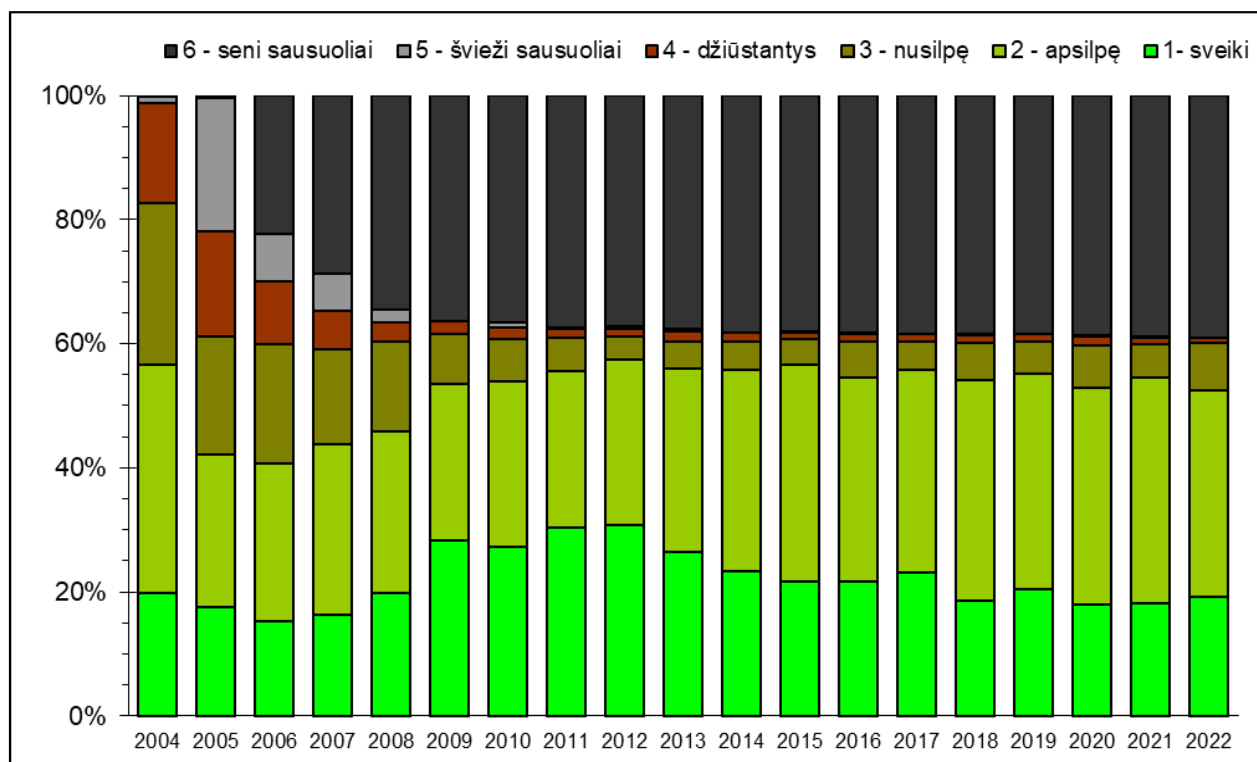
Numatoma, kad, kaip ir keletą pastarųjų metų, 2023 metais didžiausius infekcinių ligų plotus sudarys nesustabdomai džiūstantys uosynai ir drebulinės kempinės pažeisti drebulynai.

Ąžuolynų džiūvimas

Ąžuolynų džiūvimo pikas fiksuotas 2004-2006 metais. Intensyvios ąžuolų džiūties laikotarpiu naujai džiūstantys ąžuolynai kasmet apimdavo net iki 7 tūkstančių hektarų plotą. Vėliau ąžuolynų būklė stabilizavosi ir naujų džiūstančių ąžuolynų kasmet buvo fiksuojama vis mažesniame plote. 2022 metais pažeistų ąžuolynų registruota 9,5 ha plote, 7,8 % mažiau nei 2021 metais (10,3 ha). Vidutiniškai židinyje buvo pažeisti apie 50 % augančių medžių, o vidutinė pažeistų ąžuolų defoliacija buvo apie 87 %. 2023 metams grybinių ligų pažeistų nesutvarkytų ąžuolynų liko 2,2 ha plotas.

2022 metais buvo tęsiamas kasmetinis ąžuolynų sanitarinės būklės vertinimas pastoviuose tyrimo bareliuose Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio, Panevėžio bei Ukmergės regioniniuose padaliniuose, kuris vykdomas nuo 2004 metų. Bareliuose pagal medžių lajų defoliacijos lygį nustatoma jų sanitarinės būklės kategorija: sveiki medžiai priskirti pirmai kategorijai, apsilpę – antrai, nusilpę – trečiai, džiūstantys – ketvirtai, švieži sausuoliai – penktai, seni sausuoliai – šeštai. 2005 metais buvo ryškus ąžuolynų sanitarinės būklės blogėjimas, kuomet švieži sausuoliai

bareliuose sudarė beveik 22 % medžių. Nuo 2007 metų stebimas ąžuolų būklės gerėjimas. Stipriausių ąžuolų būklė vis gerėjo. 2022 metais ąžuolynų sanitarinės būklės tendencijos išliko tokios pačios – 1 ir 2 kategorijų ąžuolų skaičius išliko gan stabilus. Džiūstančių ir nusilpusių medžių dalis bareliuose paskutinius dešimtį metų taip pat yra gan stabili (20 pav.). 2022 metais neužfiksuotas nei vienas šviežiai nudžiūvęs ąžuolas iš 451 stebimų (15 priedas). Sveikiausi ąžuolynai įvertinti Ukmergės regioniniame padalinyje (30 %), mažiausiai sveikų ąžuolų – Panevėžio (11 %) padalinyje. Radviliškio regioniniame padalinyje fiksuotas didžiausias nudžiūvusių ąžuolų procentas – 49 %, mažiausiai medžių nudžiūvo Ukmergės padalinyje – 27 %.

20 pav. ąžuolų pasiskirstymas pagal sveikatingumo kategorijas 2004-2022 metais

Vidutinis kategorijos balas 2022 m. yra 3,46 (žemesnis balas rodo sveikesnę medyną: 1 – sveikas medynas, 6 – žuves). Po 2004-2006 metais buvusių masinių ąžuolų džiūvimų, vėliau įvyko medžių diferenciacija bei stabilizacija ir nuo 2009 metų masinis ąžuolų džiūvimas nefiksuojamas. 2022 metais ąžuolynų sanitarinės būklės blogėjimo nelaukiama, nes jau eilę metų stebimų medžių stovis yra stabilus.

Uosynų džiūvimas

2021 metais uosynų buvo likę tik 12,2 tūkst. ha (0,6 % šalies miškų ploto). Iš jų 2,8 tūkst. ha priklauso valstybinės reikšmės miškams. Remiantis Valstybinės miškų tarnybos (2021) statistiniais duomenimis, uosynų vidutiniai taksaciniai rodikliai buvo tokie: vidutinis amžius 61 metai, vidutinis skalsumas 0,56, vidutinis tūris 146 kietmetriai/ha, bendras einamasis tūrio

prieaugis 3,79 kietmetriai/ha. Mažas vidutinis skalsumas, neigiamas kaupiamas tūrio prieaugis rodo itin intensyvių medžių žuvimą ir iškrentančią medyno tūrio dalį. Labiausiai pažeisti medynai kertami atrankiniais arba plynaisiais sanitariniais miško kirtimais, o likusiųjų būklė ir toliau sparčiai ir pastoviai blogėja.

2022 metais džiūstančių uosynų valstybiniuose miškuose užregistruota 274,5 ha plote, 36,4 % mažiau nei 2021 metais (431,6 ha): daugiausia Radviliškio (89,3 ha), Biržų (56,0 ha), Ukmergės (45,3 ha), Panevėžio (21,6 ha) ir Ignalinos (18,2 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeistuose uosynuose sanitariniai miško kirtimai vykdyti 82,1 ha plote, iškirsta 7776,44 kietmetrių medienos, daugiausia kirsta Radviliškio (51,1 ha) ir Panevėžio (18,0 ha) regioniniuose padaliniuose. 2023 metams nesutvarkytų židinių lieka 241,9 ha plote. Didžiausi nesutvarkytų pažeistų uosynų plotai lieka Biržų (50,8 ha), Ukmergės (45,3 ha) ir Radviliškio (38,2 ha) regioniniuose padaliniuose.

Uosynuose medžių džiūvimo intensyvumo mažėjimui prielaidų nėra, yra aiški ir pastovi jų degradacijos tendencija, todėl uosių sanitarinės būklės monitoringas nuo 2019 metų nebevykdomas.

2023 metais chroniškas uosynų džiūvimas tęsis, tačiau ligos pažeistų medynų plotas mažės dėl vykdomų sanitarinių miško kirtimų.

Beržynų džiūvimas

2022 metais beržų džiūvimas užfiksuotas 0,7 ha plote Radviliškio regioniniame padalinyje. Iškirstas visas 0,7 ha židinio plotas.

Beržų būklė 2023 metais priklausys nuo tų metų klimatinių sąlygų. Jei vasara bus karšta ir sausringa, bei dirvoje jausis drėgmės deficitas, galimas beržų džiūvimo aktyvėjimas.

Drebulinė pintis (*Phellinus tremulae* Bond. Et Goriss.)

2022 metais drebulinės kempinės (sin. drebulinės pinties) pažeisti drebulynai užregistruoti 319,1 ha plote (45,7 % mažesniame plote nei 2021 m. – 588,0 ha). Ligotų drebulynų daugiausia užregistruota Kuršėnų (114,1 ha), Panevėžio (82,3 ha), Raseinių (41,1 ha), Biržų (36,2 ha) ir Anykščių (28,9 ha) regioniniuose padaliniuose. Vidutiniškai židiniuose pažeista apie 35 % medžių. 2022 metais iškirsti 26 hektarai pažeistų drebulynų, juose paruošta 3596 kietmetriai medienos. Drebulynų, su pūvančia stiebų branduolio mediena, 2023 metams lieka 293,1 ha plote.

Drebulinės kempinės židinių plotas tiesiogiai siejasi su dideliu brandžių drebulynų kiekiu. Lietuvos miškų ūkio statistikos duomenimis, 2021 metais valstybiniuose miškuose brandūs drebulynai III ir IV grupių miškuose užėmė 11,9 tūkst. ha plotą.

Numatoma, kad ir 2023 metais išliks panašus ligotų drebulynų plotas.

Šakninė pintis (*Heterobasidion annosum* Fr., Bref.)

2022 metais šakninės pintis židiniai užregistruoti 121,0 ha plote (19,8 % mažiau nei 2021 m. – 150,8 ha). Daugiausia šakninės pintis pažeistų spygliuočių medynų rasta Jurbarko (58,8 ha), Švenčionėlių (15,4 ha), Nemenčinės (8,2 ha) ir Kretingos (8,0 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeidimai likviduoti 14,9 ha plote, ten iškirsta 928 kietmetriai medienos. 2023 metams šakninės pintis židinių lieka 106,1 ha plote.

Spygliuočių apsaugai nuo šakninės pintis infekcijos 2022 metais ugdomųjų miško kirtimų metu kelmai aptepti karbamido tirpalu 56,6 ha plote (2021 m. 204,8 ha). Tirpalo paruošimui sunaudoti 188 kg karbamido. Didžiausi išugdytų jaunuolynų plotai apdoroti karbamidu Jurbarko (20,0 ha), Kazlų Rūdos (17,3 ha) ir Rokiškio (12,0 ha) regioniniuose padaliniuose (6 priedas). Šakninei pinčiai atsparūs želdiniai pasodinti 76,1 ha plote Jurbarko, Mažeikių, Rokiškio, Telšių, Varėnos ir Ignalinos regioniniuose padaliniuose (5 priedas).

Šakninė pintis – chroniška, palaipsniui medžius nudžiovianti liga. Augančiuose eglynuose miškininkai diagnozuoti jos pažeidimų praktiškai neturi galimybių. Pušynuose šakninės pintis židiniuose džiūvimai suaktyvėja sekančiais metais po sausringų ir kaitrių orų periodų, kai ligos nusilpnintus medžius apninka vabzdžiai, medžių liemenų kenkėjai, todėl pavienių ir nedidelių židinių džiūstančių pušų 2022 m. buvo matoma įvairiuose šalies regionuose valstybiniuose ir privačiuose miškuose. 2023 metais ligos židinių gali būti fiksuojama panašiu lygiu, kaip ir keletą pastarųjų metų.

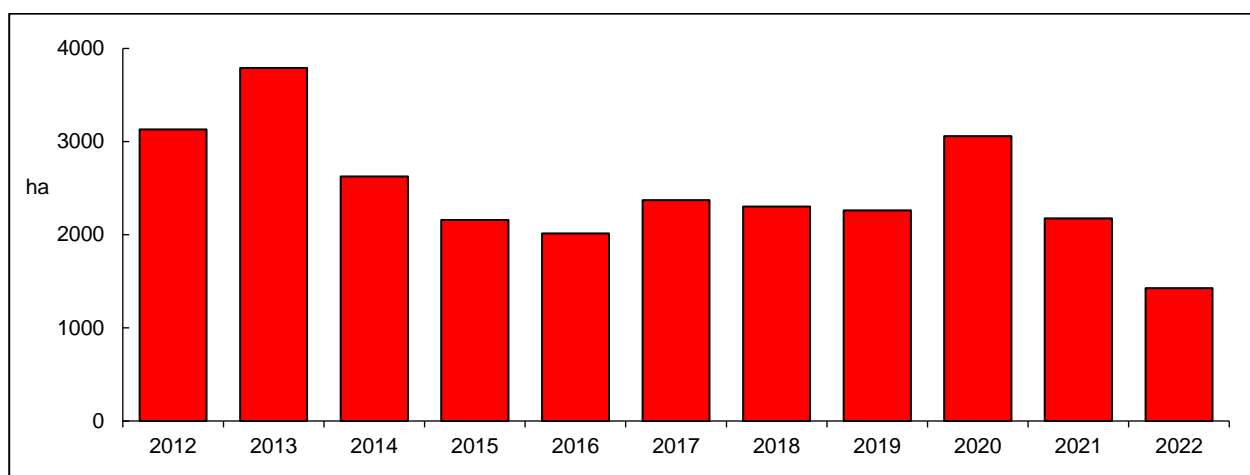
Paprastoji spygliakritė (*Lophodermium seditiosum* Minter, Staley & Millar)

Paprastoji pušų spygliakritė ir kitų sukėlėjų sukeltos spygliakritės užregistruotos 32,2 ha plote (2021 m. 7,1 ha). Spygliakričių pažeistų pušų želdinių-žėlinių plotai fiksuoti Jurbarko (12,0 ha), Dubravos (5,5 ha), Šakių (5,2 ha) ir Anykščių (4,9 ha) ir Ignalinos (4,6 ha) regioniniuose padaliniuose (1 priedas). Užregistruotuose židiniuose 57 % medelių dėl ligos neteko apie 48 % spyglių. Jurbarko regioniniame padalinyje spygliakritės pažeisti želdiniai atsodinti 2,0 ha plote.

2022 m. rudens orai su lietumis, rūkais ir rasomis buvo palankūs spygliakričių pradams plisti ir infekuoti pušų spyglius. Gruodžio mėnesį ant neišalusios dirvos susidariusi puri sniego danga, sudarė sąlygas infekcijoms toliau vystytis. Ilgalaikis drėgmės deficitas praėjusį vegetacijos periodą yra labai išvarginęs medelius ir jie yra mažiau atsparūs infekcijų pradams. Jei 2023 metais žiemą bus kritulių, o pavasaris – drėgnas ir užsitęsęs, spygliakričių pažeidimų želdiniuose ir žėliniuose gali būti gausiau.

GYVŪNŲ DAROMI PAŽEIDIMAI

2022 metais gyvūnų padarytų naujų pažeidimų miškuose užregistruota 1427,4 ha plote. Tai 34,53 % mažiau nei pernai (2021 m. 2173,9 ha, 21 pav.). Tai mažiausias per paskutinį dešimtmetį užregistruotas naujų pažeidimų kiekis. Daugiausiai žvėrių naujai pažeistų želdinių ir medynų plotų buvo užregistruota Valstybinių miškų urėdijos Radviliškio (196,1 ha), Kazlų Rūdos (192,7 ha), Mažeikių (164,9 ha), Joniškio (83,4 ha) regioniniuose padaliniuose (1 priedas). Mažiausiai žvėrių naujai pažeistų plotų registruota Varėnos (5,1 ha) ir Telšių (5,2 ha) regioniniuose padaliniuose.

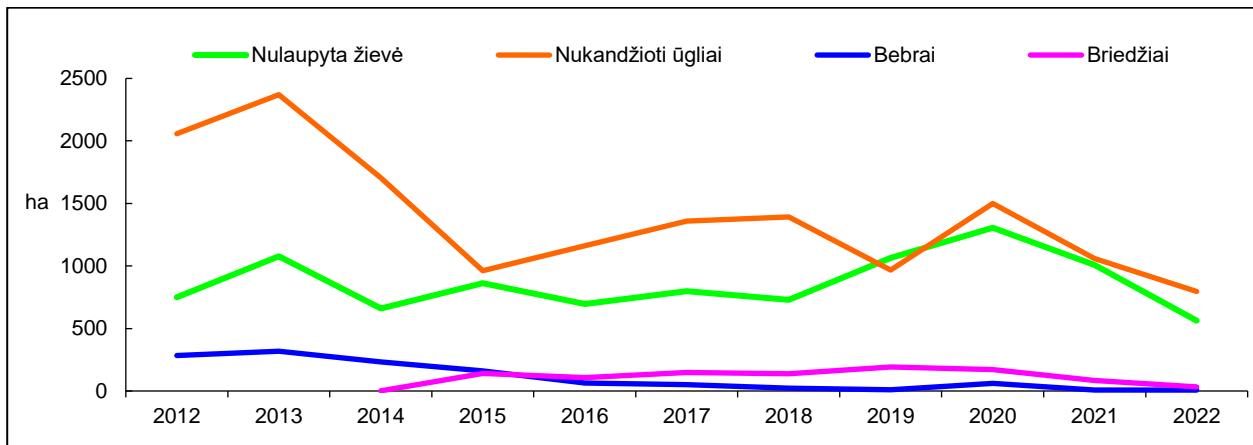
21 pav. Naujai pažeisti miško plotai 2012-2022 m.

Nuo visų naujai užfiksuotų pažeidimų ploto ūglių nuskabymas sudaro 55,8 %, žievės nulaupymas – 39,4 %, briedžių nulaužyti jaunuolynai – 2,3 %, kormoranų pažeidimai – 1,7 %, bebrų pažeisti medynai – 0,5 %, šernų pažeidimai – 0,2 %, pelinių graužikų pažeidimai – 0,1 % (13 lentelė).

13 lentelė. Gyvūnų pažeisti želdiniai ir medynai 2022 metais

Pažeidimai	Užregistruota pažeidimų, ha	Atliktos priemonės, ha
Nukandžioti ūgliai	796	2,5
Nulaupyta žievė	562,6	0,0
Nulaužytos viršūnės	33,4	0,0
Bebrų	7,8	0,8
Kormoranų	23,8	0,0
Pelinių graužikų	0,8	0,0
Šernų	3	0,7
Iš viso:	1427,4	4,0

2022 metais nukandžiotais ūgliais jaunuolynų plotai sumažėjo 24,3 % ir siekė 796,0 ha (2021 m. 1051,5 ha). Nulaupyta žieve medynų plotas apėmė 562,6 ha, jis sumažėjo 44,1 % lyginant su 2021 metais (1007,1 ha). Pušų jaunuolynuose briedžiai nulaužė viršūnes 33,4 ha plote, 59,9 % mažiau nei pernai (2021 m. 83,3 ha). Bebrai patvenkė 7,8 ha medynų, jų padaryta žala padidėjo 0,1 ha (2021 m. 7,7 ha, 22 pav.).

22 pav. Pagrindiniai žvėrių padaryti pažeidimai 2012-2022 metais

Žvėrių populiacijos dinamika

Briedžių populiacija per praėjusius metus padidėjo 4,5 %, o tauriųjų elnių išaugo 12,3 % (14 lentelė). Po pernai metais nustatyto stirnų populiacijos mažėjimo, šiais metais populiacija paaugo 1,9 %. Nuo 2016 metų stirnų populiacija yra padidėjusi 32,7 %, briedžių – 46,7 %, o tauriųjų elnių populiacija išaugo jau daugiau kaip du kartus. Šernų populiacija dėl Afrikinio kiaulių maro plitimo eilę metų pastoviai mažėjo, bet pastaruosius dvejus metus matomas populiacijos augimas ir lyginant su 2021 m. pernai populiacija dar padidėjo 39,1 %. Po 2021 metais įvykusio nežymaus bebrų populiacijos sumažėjimo, pernai nustatytas teigiamas prieaugio pokytis ir populiacija padidėjo 6,6 %.

Žvėrių pažeistų plotų likvidavimas

2022 metais žvėrių pažeidimo padarinių likvidavimui priemonės buvo atliktos 4 ha plote. Jos vykdytos 4 regioniniuose padaliniuose. Priemonės taikė Ukmergės (2,3 ha), Ignalinos (1,2 ha), Kazlų Rūdos (0,3 ha) ir Jurbarko (0,2 ha) regioniniai padaliniai. Daugiausiai priemonių buvo vykdyta želdiniuose, kuriuose žvėrys nukandžiojo medelių ūglius (2,5 ha). Bebrų ir šernų pažeistuose medynuose priemonės taikytos atitinkamai 0,8 ha plote ir 0,7 ha plote.

14 lentelė. Žvėrių skaičius 2016-2022 metais*

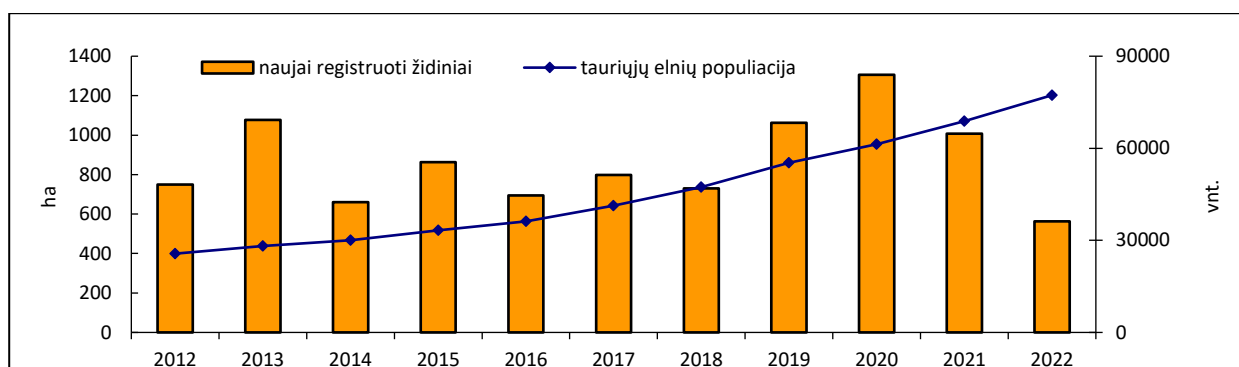
Rūšis	Skaičius, vnt.							Pokytis 2021/2022 m.
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021m.	2022m.	
Briedis	14091	15166	16597	18182	19410	19789	20676	+887
Elnias	36147	41266	47380	55254	61314	68816	77300	+8484
Stirna	130087	143433	155929	170645	180514	169312	172599	+3287
Šernas	19699	19141	15366	11633	13489	16822	23391	+6569
Bebras	40618	40506	42396	43148	43551	43355	45933	+2878

* - šaltinis: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos tinklalapis -> Medžiojamųjų žvėrių apskaita

Žievės laupymas

Medynų su nulaupyta kamienų žieve 2022 metais registruota 23 regioniniuose padaliniuose bendrame 562,6 ha plote. Tai yra 44,1 % mažiau nei praėjusiais metais (2021 m. 1007,1 ha, 23 pav.). Daugiausiai naujų pažeidimų užregistruota Mažeikių (116,1 ha), Ukmergės (61,2 ha), Radviliškio (46,6 ha), Kazlų Rūdos (44,0 ha) regioniniuose padaliniuose. Pažeidimų likvidavimui sanitarinės priemonės nebuvo vykdomos nei viename regioniniame padalinyje.

2022 metais plotų dėl žievės nulaupymo registruota mažiausiai per pastarąjį dešimtmetį (23 pav.). Daugiausiai pažeidimų buvo per praėjusį 10 metų laikotarpį registruota 2020, 2013 ir 2019 metais. Tauriųjų elnių populiacija kasmet vidutiniškai padidėja apie 11,3 %, todėl išlieka tendencija, kad jų daroma žala miškui 2023 metais didės.

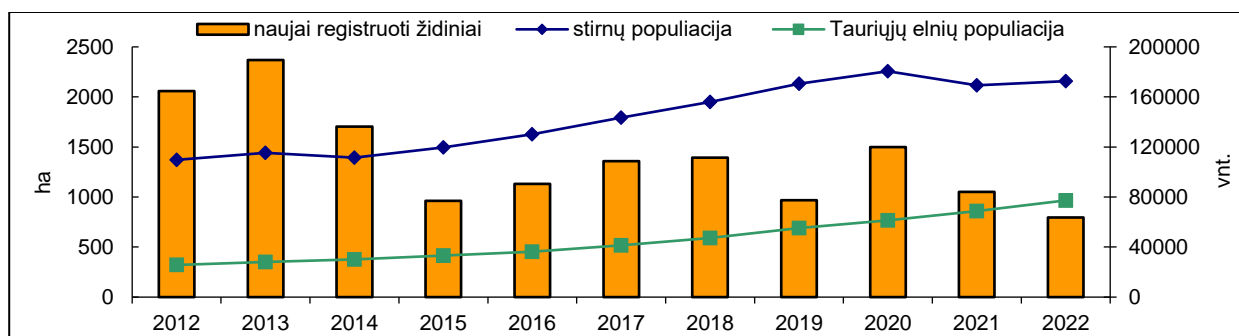

23 pav. Medynų plotų nulaupyta žieve ir tauriųjų elnių populiacijos dinamika 2012-2022 m.

Nukandžioti ūgliai

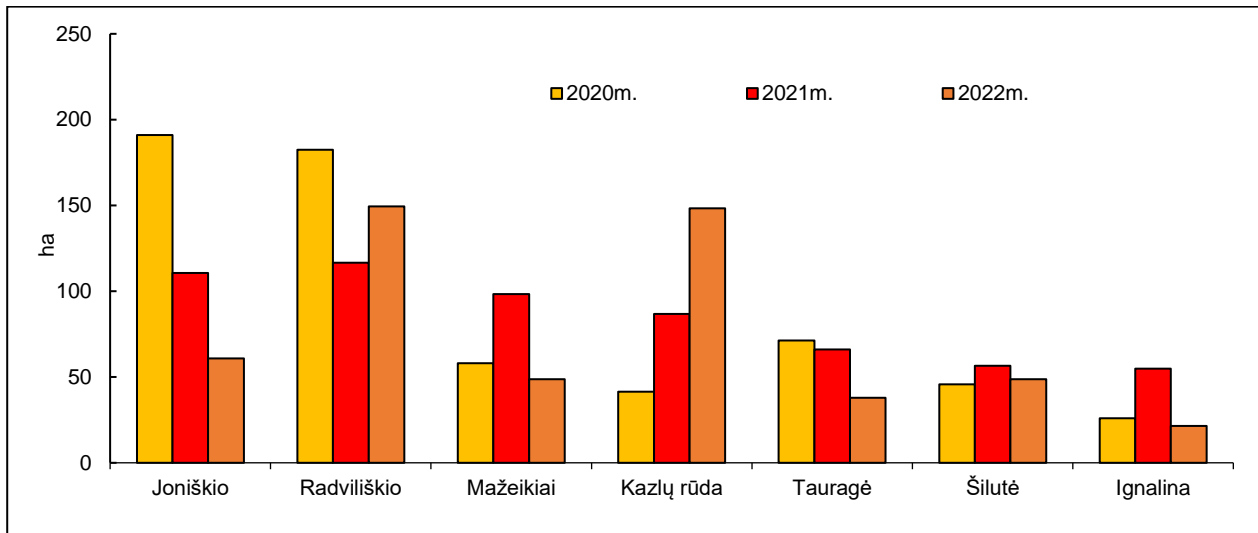
Nuskabytais ūgliais želdinių ir želinių 2022 metais užfiksuota 25 regioniniuose padaliniuose bendrame 796,0 ha plote, 24,3 % mažiau nei praėjusiais metais (2021 m. 1051,5 ha, 24 pav.). Daugiausiai tokio pobūdžio pažeidimų užfiksuota Radviliškio (149,5 ha), Kazlų Rūdos (148,4 ha), Joniškio (60,9 ha), Mažeikių ir Šilutės po (48,8 ha, 25 pav.) regioniniuose padaliniuose.

Per pastarųjų 10 metų laikotarpį daugiausiai želdinių buvo pažeista 2012-2014 metais, vėliau toks didelis pažeidimų skaičius nebuvo registruotas. Po 2021 stebėto stirnų populiacijos mažėjimo 2022 metais populiacija didėjo 1,9 %. Taip pat per metus tauriųjų elnių populiacija vidutiniškai padidėja 11,3 %, briedžių – padidėja 9,0 %, todėl ateityje jų daroma žala didės.

24 pav. Stirnų bei tauriųjų elnių pažeistų ploto ir populiacijos dinamika 2012-2022 m.

Vykiant ūkines priemones 2022 m. jaunuolynų būklė pagerinta 2,5 ha plote. Priemonės vykdė Ukmergės (2,3 ha) ir Jurbarko (0,2 ha) regioniniai padaliniai.

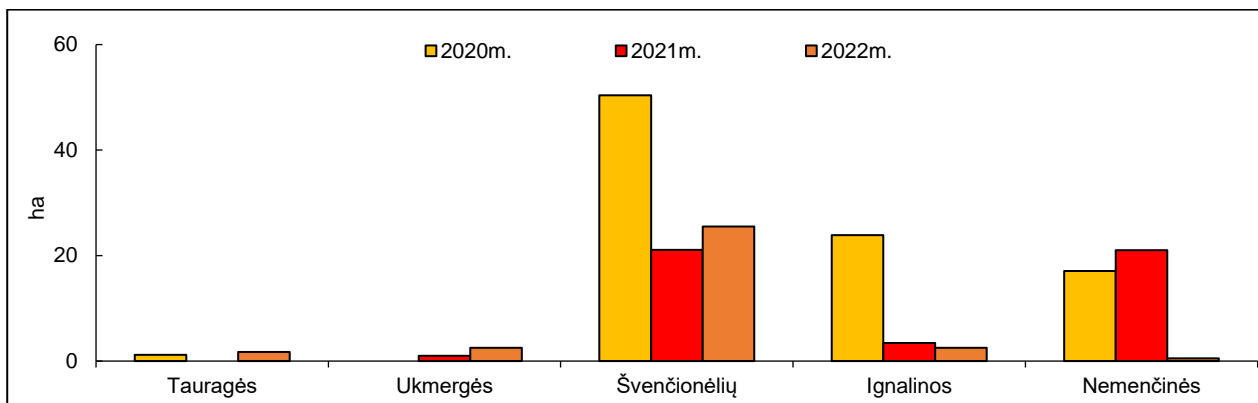

25 pav. Regioniniai padaliniai, kuriuose 2022 m. gausiausia medynų su nukandžiotais ūgliais

2023 metais ūglių nuskabymo pažeidimas miško jaunuolynuose išliks gausiausias iš gyvūnų daromų pažeidimų. Jų ryškesnį padaugėjimą gali įtakoti sniegingas žiemos laikotarpis.

Briedžių nulaužtos viršūnės

2022 metais briedžių pažeidimus (jaunuolynuose nulaužant pušų viršūnes) fiksavo 7 regioniniai padaliniai ir tai sudarė 33,4 ha plotą. Lyginant su 2021 metais, užregistruotas 59,9 % mažesnis pažeidimų plotas (2021 m. 83,3 ha). Daugiausiai žalos padaryta Švenčionėlių (25,5 ha), Ignalinos (2,5 ha), Ukmergės (2,5 ha) ir Tauragės (1,7 ha) regioniniuose padaliniuose (26 pav.). Briedžių pažeistuose jaunuolynų plotuose sanitarinės priemonės gerinant medelių būklę nebuvo atliekamos.

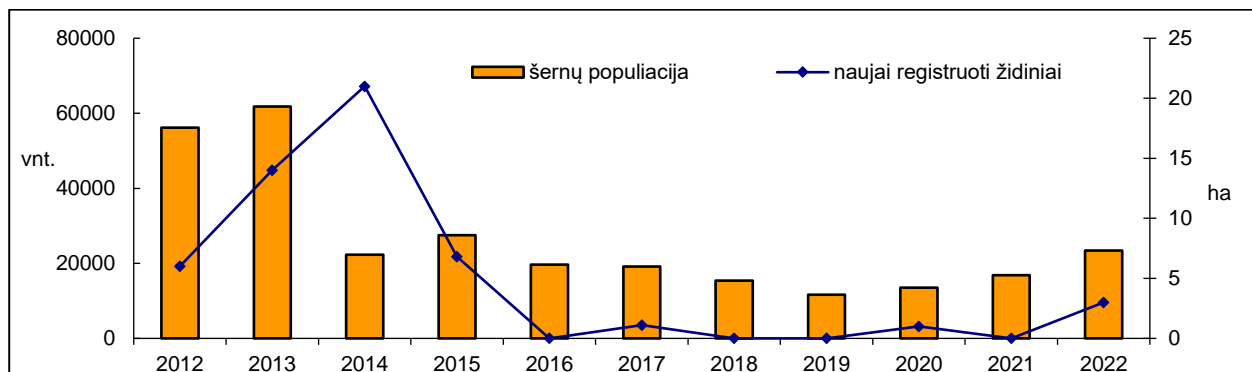

26 pav. Regioniniai padaliniai, kuriuose 2022 metais gausiausiai briedžių pažeistų medynų plotų

Briedžių skaitlingumas kasmet auga, todėl ir pušies jaunuolynuose viršūnių laužymas yra pastovi problema. Ši problema išliks ir 2023 metais.

Šernų išrausti medeliai

2022 metais šernų daroma žala fiksuota trijuose regioniniuose padaliniuose: Jurbarko (1,3 ha), Panevėžio (1,0 ha), Ignalinos (0,7 ha). Valstybiniuose miškuose sanitarinės priemonės šernų pažeistuose miško plotuose buvo atliekamos tik Ignalinos regioniniame padalinyje 0,7 ha plote. Nors šiemet šernų padaugėjo 39,1 %, dėl Afrikinio kiaulių maro infekcijos plitimo šernų populiacija išlieka maža (27 pav.). Todėl šernų daroma žala miškui kol kas nedidelė. Ryškaus šernų pažeidimų pokyčio miškuose nenusimato ir 2023 metais.

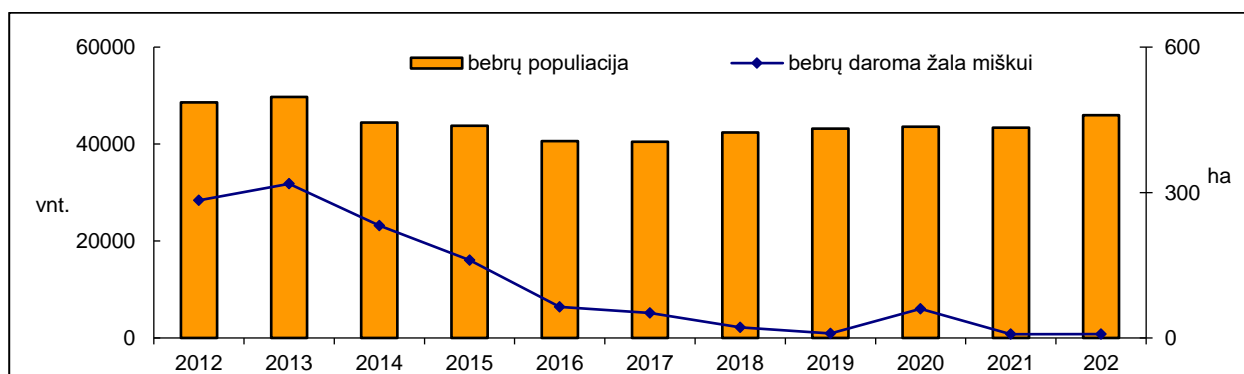
27 pav. Šernų populiacijos ir daromos žalos dinamika 2012-2022 metais

Bebrų žala

Bebrų pažeisti plotai fiksuoti 7 regioniniuose padaliniuose. Per 2022 metus šie gyvūnai naujai patvenkė ar kitaip pažeidė mišką 7,8 ha plote, praktiškai tiek pat kiek ir 2020 m. (7,7 ha, 28 pav.). Daugiausiai pažeidimų – Prienų (2,6 ha), Nemenčinės (2,0 ha) ir Jurbarko (1,8 ha) regioniniuose padaliniuose.

Valstybiniuose miškuose 2022 metais bebrų pažeidimai likviduoti 0,8 ha plote. Priemonės bebrų pažeistuose medynuose atliktos Ignalinos (0,5 ha) ir Kazlų Rūdos (0,3 ha) regioniniuose padaliniuose.

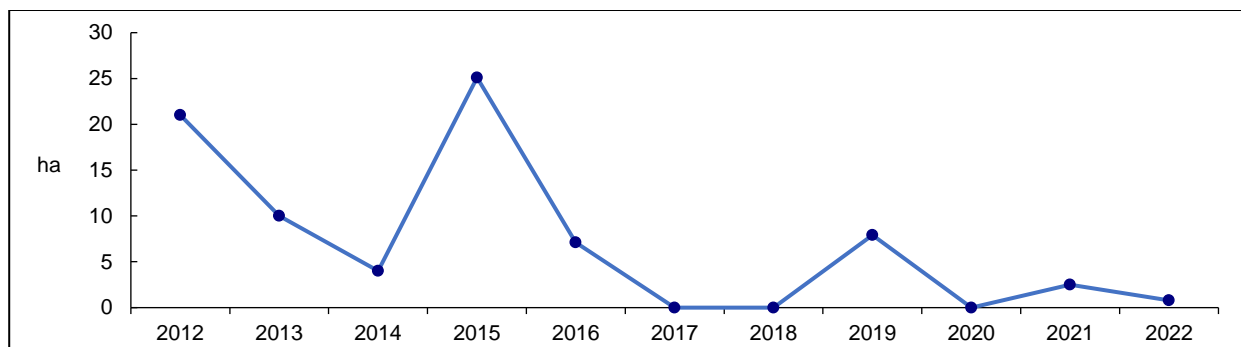
Nuo 2012 metų bebrų populiacija mažai kito, bet jų daromos žalos kiekiai mažėjo ir keletą metų yra negausūs. Nuo 2017 metų pažeistų medynų plotai neviršija 60 ha (28 pav.). Ryškaus bebrų pažeidimų pokyčio miškuose nenusimato ir 2023 metais.

28 pav. Bebrų populiacijos ir daromos žalos dinamika 2012-2022 metais

Pelinių graužikų pažeidimai

2022 metais pelinių graužikų daroma žala užfiksuota tik Raseinių regioniniame padalinyje 0,8 ha plote. Valstybiniuose miškuose sanitarinės priemonės pelinių graužikų pažeistuose miško plotuose nebuvo atliekamos.

29 pav. Pelinių graužikų pažeidimai 2012-2022 metais

Jei 2023 metų žiema bus snieginga ir sniego danga ilgai laikysis, pelinių graužikų žala miško želdiniuose ir žėliniuose gali išaugti.

Kitų miškams kenkiančių gyvūnų pažeidimai

Kormoranų pažeistų medynų plotai 2022 metais fiksuoti 23,8 ha plote. Kormoranų padaryti pažeidimai Kretingos regioninio padalinio Juodkrantės ir Nidos girininkijose per metus padidėjo 2,0 ha.

Šiuose plotuose medynų pažeidimus mažinančios miško sanitarinės priemonės nebuvo taikytos.

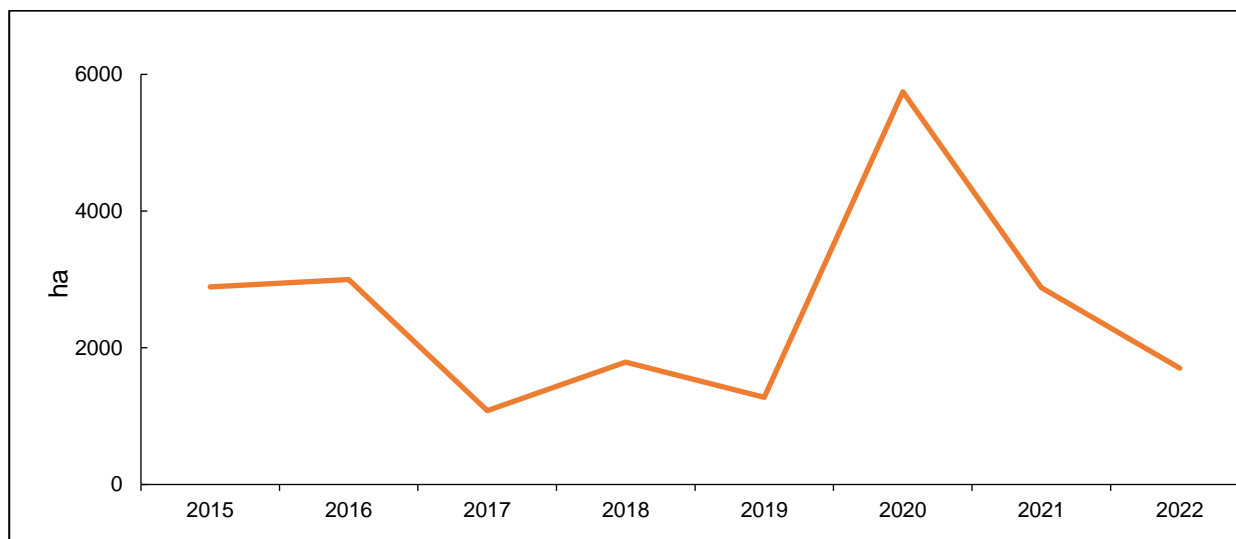
Priemonės miškų apsaugai nuo žvėrių

VĮ Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2022 metais repelentais nuo elninių žvėrių pažeidimų apdorota 21108,6 ha želdinių, t. y. 0,1 % mažiau nei 2021 metais (21120,7 ha). Jie naudoti visuose 26 regioniniuose padaliniuose (6 priedas). Repelentais didžiausi želdinių plotai apdoroti Trakų (1503,2 ha), Tauragės (1332,5 ha), Nemenčinės (1156,8 ha), Ignalinos (1138,8 ha) ir Jurbarko (1072,3 ha) regioniniuose padaliniuose.

Mechaninėmis apsaugos priemonėmis (tvoromis, individualiomis apsaugomis ir gaubtais, vilna užvyniojant ant ūglių) želdinių apsaugą vykdė visi regioniniai padaliniai išskyrus Varėnos. Bendras šiomis priemonėmis apsaugotų želdinių plotas 2022 metais sudarė 1027,8 ha, t. y. 4,1 % daugiau nei 2021 metais (987,3 ha). Tvoromis ir individualiomis priemonėmis daugiausia želdinių apsaugota Ukmergės (147,8 ha), Anykščių (86,5 ha), Kazlų Rūdos (76,8 ha) ir Panevėžio (67,7 ha) regioniniuose padaliniuose. Vilna želdinių apsaugai buvo naudojama tik Prienų ir Kretingos regioniniuose padaliniuose atitinkamai 24,1 ir 3,8 ha plotuose.

ABIOTINIŲ IR KITŲ VEIKSNIŲ PAŽEIDIMAI

Valstybinės miškų urėdijos administruojamuose miškuose abiotinių veiksnių sukeltų naujų pažeidimų 2022 metais užregistruota 1769,3 ha (2021 m. 2883,1 ha) plote. Toks abiotinių veiksnių pažeidimų plotas yra vienas iš mažesnių per pastaruosius kelerius metus, o mažesni plotai buvo tik 2017 ir 2019 m. (30 pav.).

30 pav. Abiotinių veiksnių pažeistų medynų plotai 2015-2022 metais

2022 metais abiotinių veiksnių padaryti pažeidimai sudarė 20,9 % nuo visų miškuose naujai užregistruotų pažeidimų (2021 m. 34,1 %). Didžiąsą dalį abiotinių veiksnių sukeltų pažeidimų sudarė vėjo pažeidimai, net 81,4 %, ir sniego pažeidimai 13,3 %. Kitų abiotinių pažeidimų plotai buvo palyginus nedideli (15 lentelė).

15 lentelė. Abiotinių veiksnių pažeidimai 2022 m.

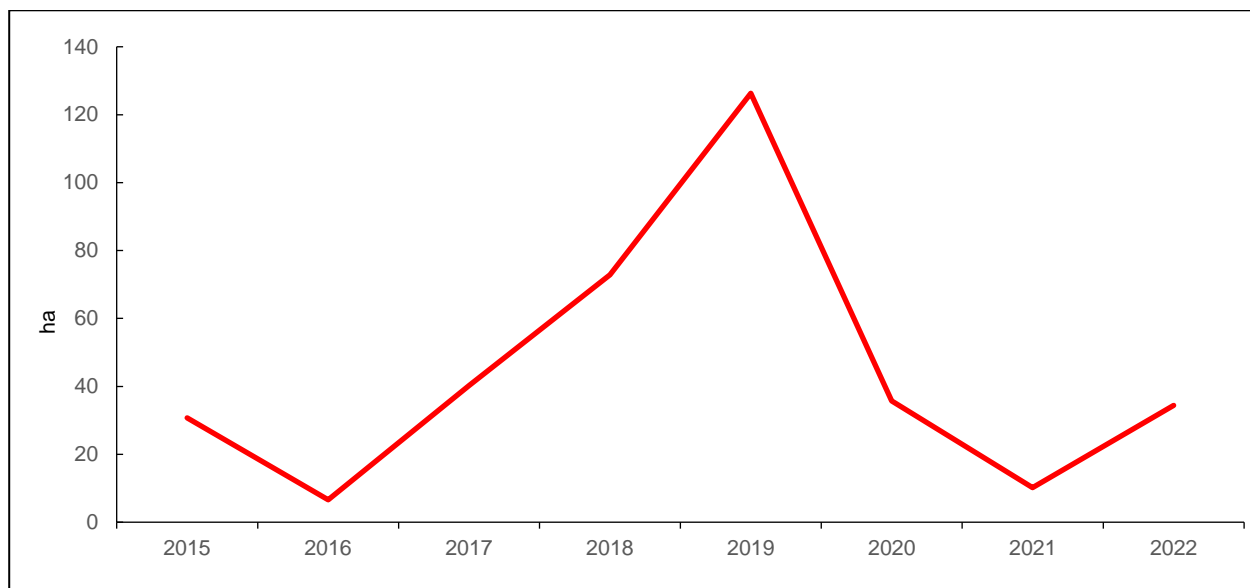
Pažeidimas	Plotas, ha	
	Užregistruota	Atlikta priemonių
Gaisrai	34,4	2,2
Sausra	40,1	0
Sniegas, ledas	235,7	233,0
Šalnos	7,1	0
Užmirkimas	11,0	2,7
Vėjas	1441,0	1378,7
Iš viso:	1769,3	1616,6

Gaisrai

2022 metais buvo du gaisrams kilti palankūs periodai: ankstyvą pavasarį ir vasaros antroje pusėje. Palankiausios sąlygos jiems kilti buvo susidarę kovo-balandžio mėnesiais. 2022 metų kovo mėnuo buvo sausiausias nuo 1961 metų, kai per mėnesį vidutiniškai iškrito tik 2 mm kritulių, nors šio mėnesio daugiamečių kritulių norma yra 38 mm. Pavasarį, vyraujant sausiems orams, sena žolė

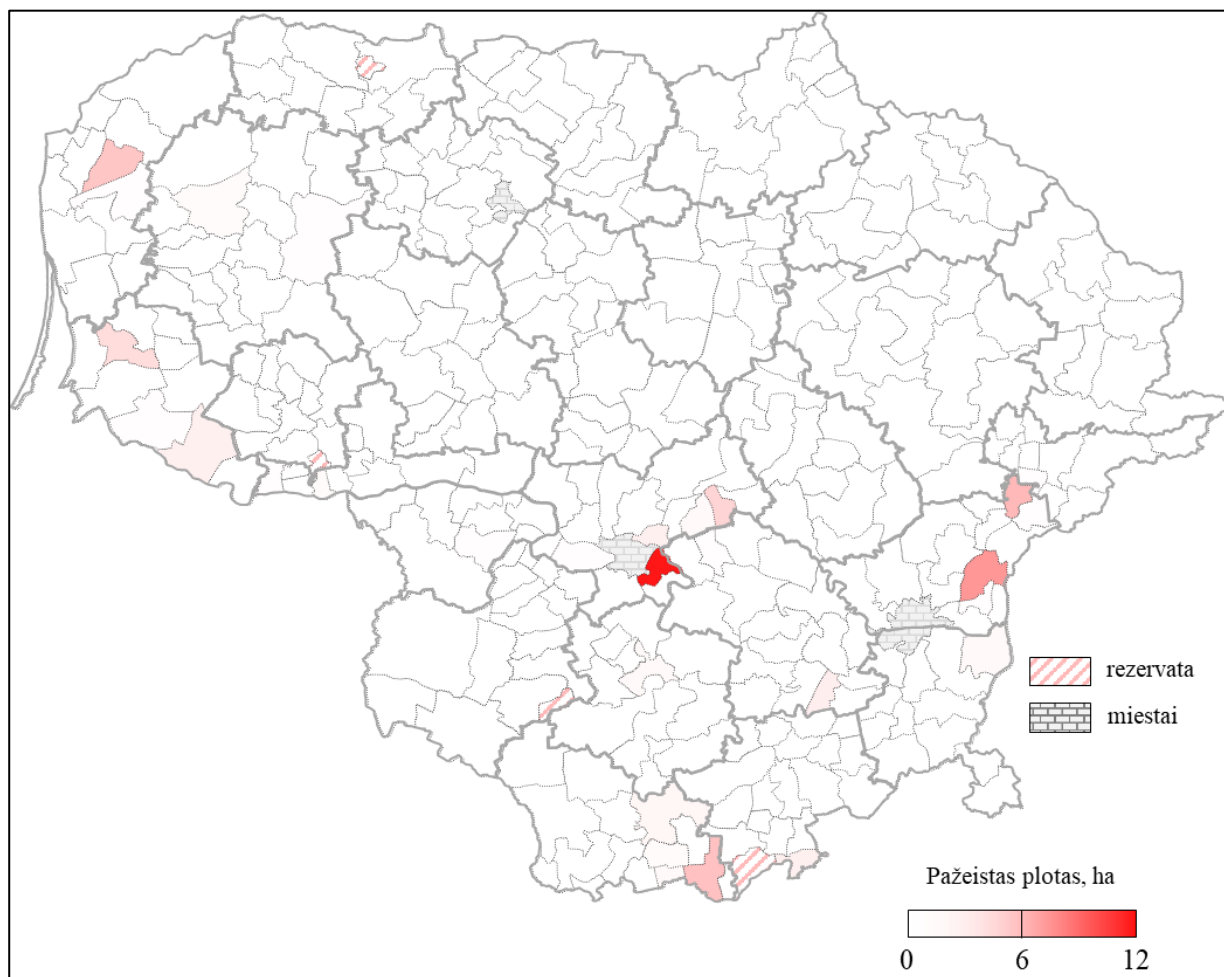
perdžiūvo ir susidarė pavojingos sąlygos gaisrams kilti. Šiuo periodu Lietuvos miškuose kilo keletas gana didelių gaisrų. Antras gaisrams kilti palankus periodas buvo antra vasaros pusė, kai Lietuvoje buvo įsivyravusios stichinės kaitros ir oro temperatūra pakilo aukščiau 30 °C. Ypač pavojingos sąlygos buvo rugpjūčio mėnesį, kai vyraujant kaitroms ir trūkstant kritulių, beveik ištisą mėnesį miškų gaisringumas pasiekė IV gaisringumo klasę, o mėnesio gale atskirose šalies teritorijos dalyse – ir V miškų gaisringumo klasę. Pagal Valstybinių miškų urėdijos duomenimis, iš viso 2022 metais Lietuvos miškuose užregistruoti 79 miško gaisrai 53,24 ha plote.

Pagal Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių įrašus Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnale, 2022 metais gaisrų pažeidimai Valstybinės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomuose miškuose užregistruoti 34,4 ha plote. Toks gaisrų pažeistas plotas yra tris kartus didesnis nei 2021 metais, bet vienas iš mažesnių per paskutiniuosius aštuonerius metus (31 pav.).

31 pav. Gaisrų pažeistų medynų plotai 2015-2022 metais

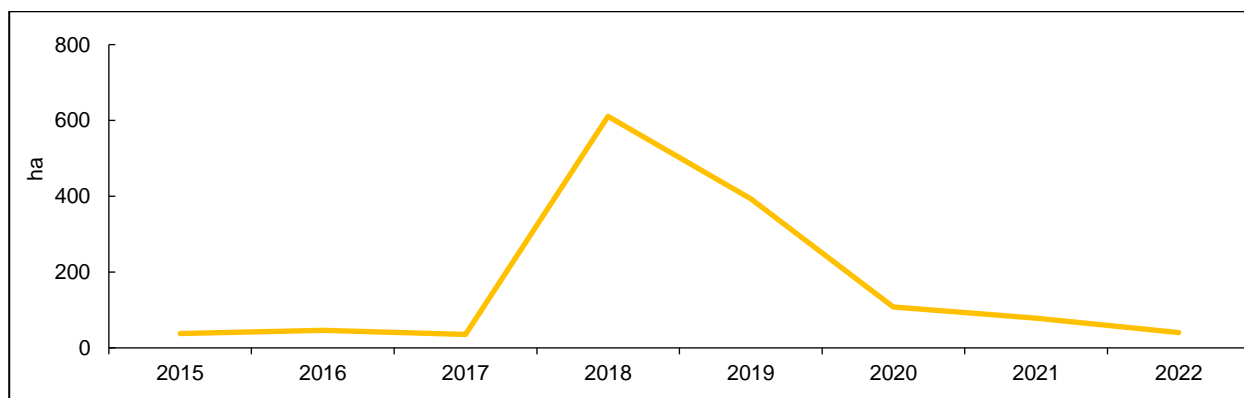
Didžiausi miško gaisrai 2022 m. buvo Valstybinės miškų urėdijos Dubravos regioninio padalinio Vaišvydavos girininkijoje 9,86 ha plote (32 pav.). Nemaži miškų gaisrai kilo ir Nemenčinės regioninio padalinio Arvydų (4,9 ha) ir Nemenčinės (3,3 ha) girininkijose, Druskininkų regioninio padalinio Kabelių girininkijoje (2,9 ha), Kretingos regioninio padalinio Vaineikių girininkijoje (2,7 ha). Nors atskiri gaisrai kilo ir santykinai dideliuose plotuose, tačiau miškams didelės žalos nepadarė, kadangi degė tik miško paklotė ar sena sausa žolinė danga. Kol kas tik atskiruose keliuose nedideliuose plotuose buvo vykdomi sanitariniai miško kirtimai (2,2 ha), kurių metu buvo iškirsti labai pažeisti ar džiūstantys medžiai.

32 pav. Miško gaisrai Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2022 metais.

Sausra

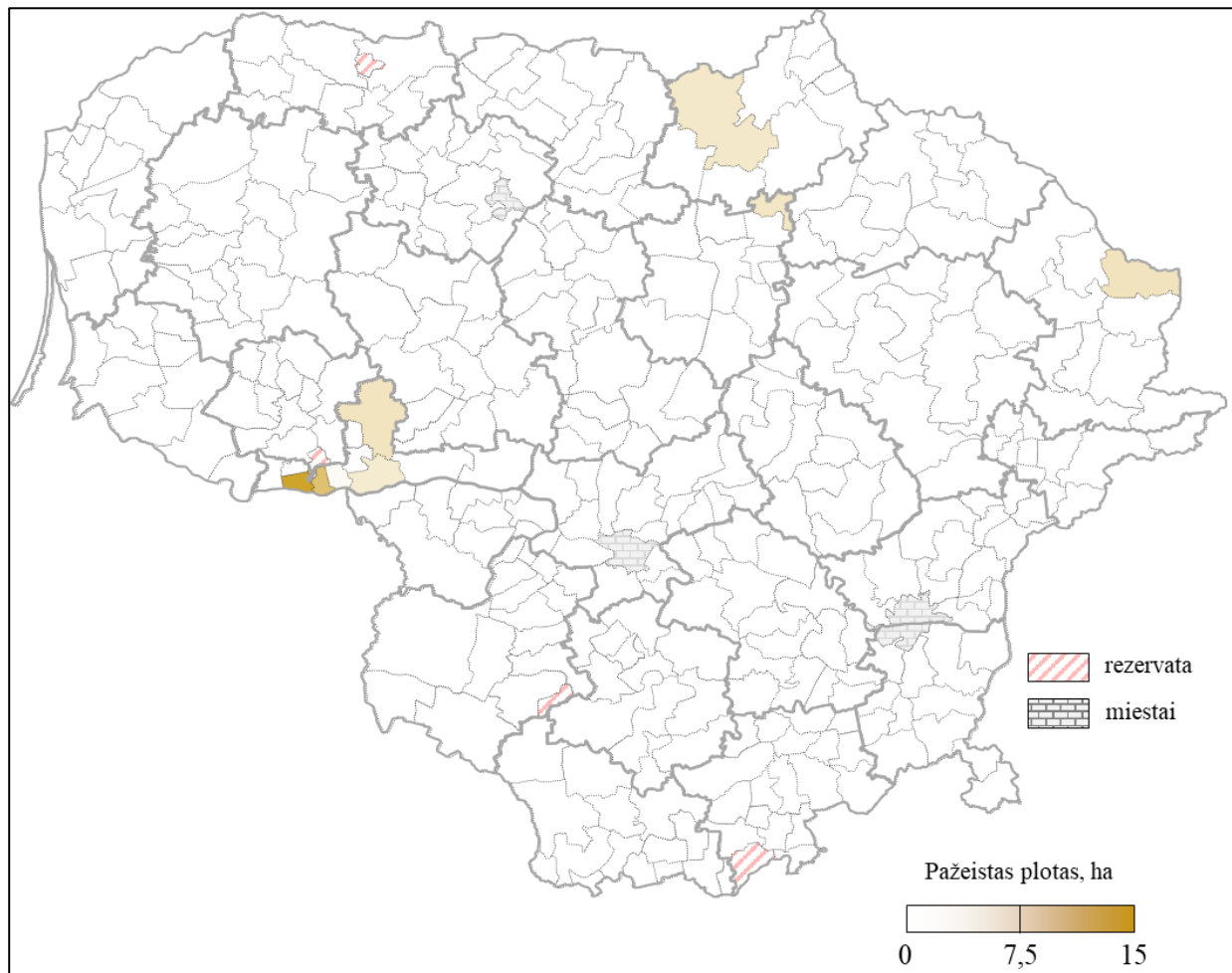
2022 metais augalų vegetacijos sezonas prasidėjo vėsiomis ir drėgnomis orais, ypač vėsūs ir lietingi buvo gegužės ir birželio mėnesiai, o tai leido sėkmingai prigyti naujai pasodintiems sodmenims ar sėkmingai pradėti vegetaciją ankstesniais metais pasodintiems sodmenims. Kadangi didžiąją aktyviosios augalų vegetacijos dalį kritulių taip pat pakako, tai šalies miškuose sausros neigiamas poveikis buvo mažai pastebimas. Sausros pažeidimai buvo fiksuoti lokaliai tik atskirose šalies dalyse.

33 pav. Sausros pažeistų miškų plotai 2015-2022 metais

2022 metais sausros pažeidimų miškuose užregistravo tik keturi Valstybinės miškų urėdijos regioniniai padaliniai 40,1 ha plote. Tai yra antras mažiausias sausros pažeistų miškų plotas per paskutiniuosius aštuonerius metus (33 pav.).

Daugiausia sausros pažeidimų užregistravo Valstybinių miškų urėdijos Jurbarko regioninis padalinys (29,2 ha, 34 pav.). Nors pažeidimai užregistruoti pakankamai dideliame plote, tačiau pažeistų medžių skaičius siekė 13-37 %, tai reiškia, kad medžiai plote buvo pažeisti gana tolygiai, bet neintensyviai.

34 pav. Sausrų pažeidimai šalies miškuose 2022 metais.

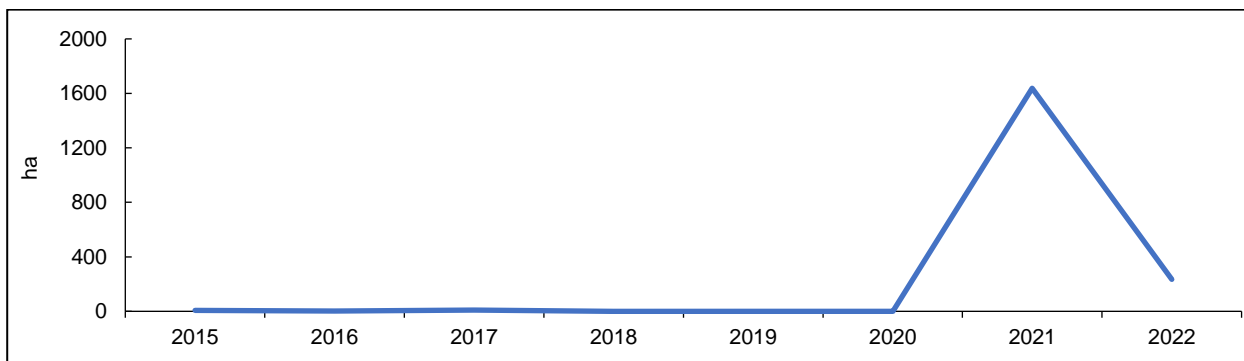
Sausros pažeidimai buvo užregistruoti miško želdiniuose. Sausros pažeidimus želdiniuose labiausiai lėmė, kad atskirose šalies dalyse lokaliai buvo susidarę nepalankios sąlygos – kritulių trūkumas.

Vyresniuose medynuose tiesioginės sausros pažeidimų nebuvo užfiksuota. Tačiau nuo karštų orų ir užsitęsusių sausringų orų labai kentėjo eglynai, ypač perbrendę medynai. Karščių ir sausrų nusilpnintus eglynus labai lengvai ir gausiai užpuolė pavojingi eglėlių liemenų kenkėjai ir juos nudžiovino. 2022 metų vasaros antroje pusėje vyravusių karščių ir sausrų poveikis bei pasekmės daliai vyresnių eglynų gali pasireikšti dar ir 2023 metais.

Sniegas, ledas

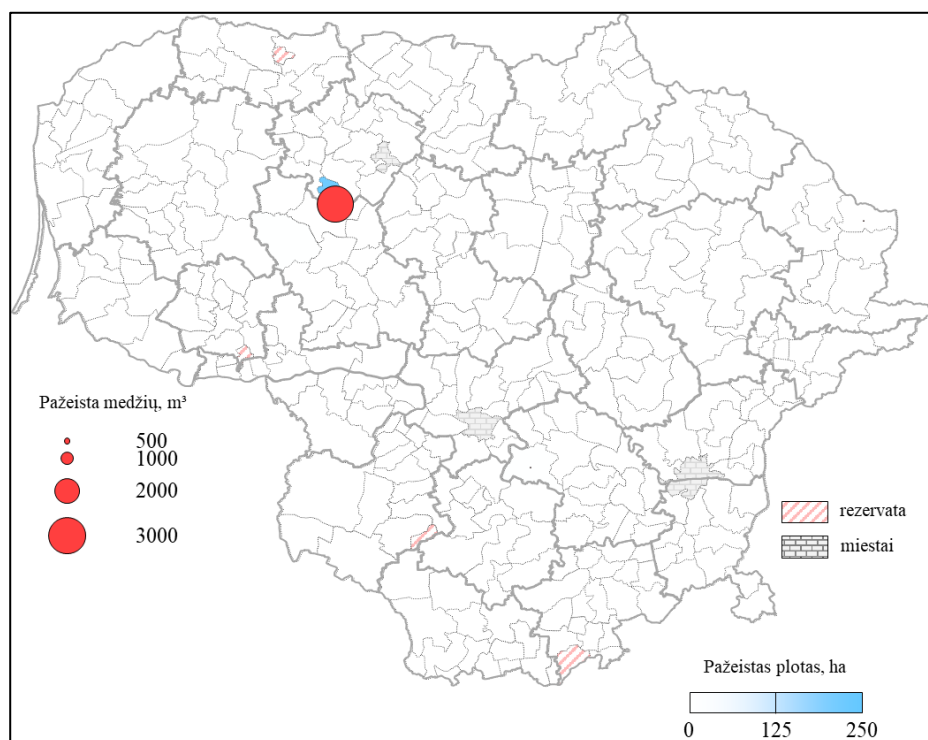
2022 metais didesnėje šalies dalyje gausių šlapio sniego ar stiprių lijundrų nebuvo fiksuota, bet, atskirose šalies teritorijos dalyse pasitaikydavo lokalių stipresnių lijundrų ar gausesnio sniego.

2022 metais, sniego-ledo pažeistų medynų registruota keturių Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių teritorijose 235,7 ha plote. Tai buvo iš eilės jau antri metai, per paskutiniuosius aštuonerius metus, kai užregistruojami ženklūs sniego, ledo pažeidimai šalies miškuose (35 pav.).

35 pav. Sniego, ledo pažeistų miškų plotai 2015-2022 metais

2022 metais nuo sniego, ledo labiausiai nukentėjo ir daugiausia medžių buvo pažeista Valstybinės miškų urėdijos Kuršėnų regioninio padalinio Vainagių girininkijoje 233 ha plote, kuriame reikėjo atlikti sanitarinius kirtimus ir iškirsti labai pažeistus medžius. Dar trijuose regioniniuose padaliniuose (Ignalinos, Raseinių, Trakų) sniego, ledo pažeidimai buvo fiksuoti tik nuo 0,3 ha iki 1,4 ha plote (36 pav.).

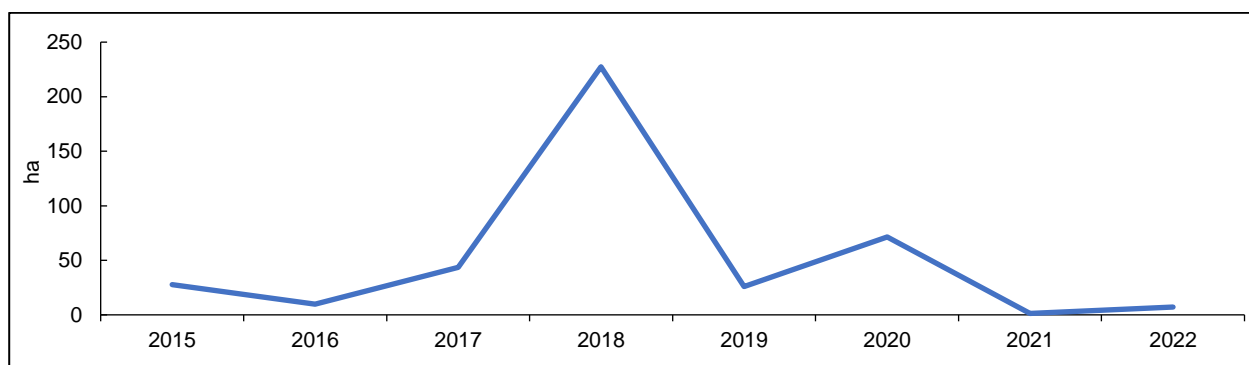

36 pav. Sniego, ledo pažeidimai šalies miškuose 2022 metais.

Šalnos

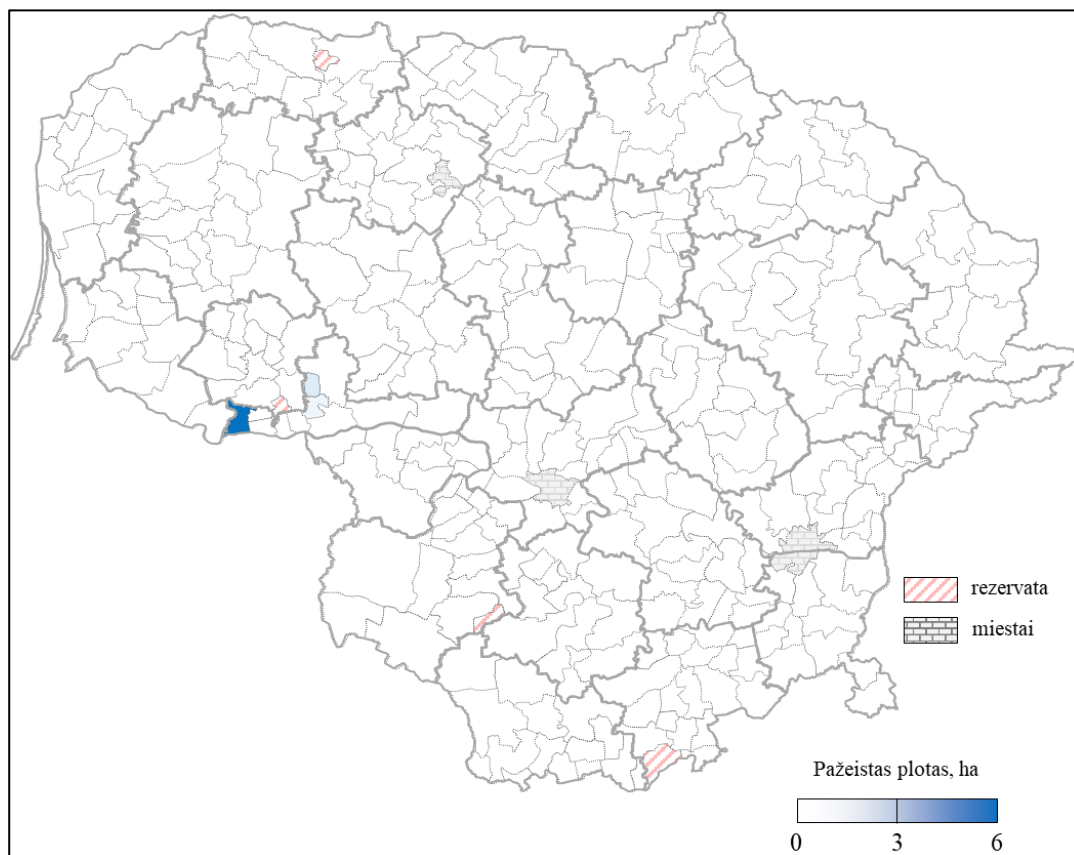
Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis, 2022 metais šalies teritorijoje buvo fiksuoti keli stichinio meteorologinio reiškinių – šalnos atvejai. Pavasarį stiprios šalnos atvejis buvo fiksuotas tik kartą, o daugiau šalnos atvejų buvo fiksuota ankstyvą rudenį. Medžiams pavojingiausios, ypač jauniems medeliams, yra vėlyvosios pavasarinės šalnos, kadangi naujai pradėję augti švieži medžių ūgliai yra neatsparūs šalčiui, ir jo paveikti greitai žūsta.

2022 metais šalnų pažeistų medynų buvo fiksuota tik 7,1 ha plote. Tokie šalnų pažeidimai yra vieni mažiausių per paskutiniuosius aštuonerius metus (37 pav.).

37 pav. Šalnų pažeistų želdinių plotų dinamika 2015-2022 metais

Lokalius šalnų pažeidimus želdiniuose užregistravo tik Valstybinių miškų urėdijos Jurbarko regioninis padalinys 7,1 ha plote (38 pav.).

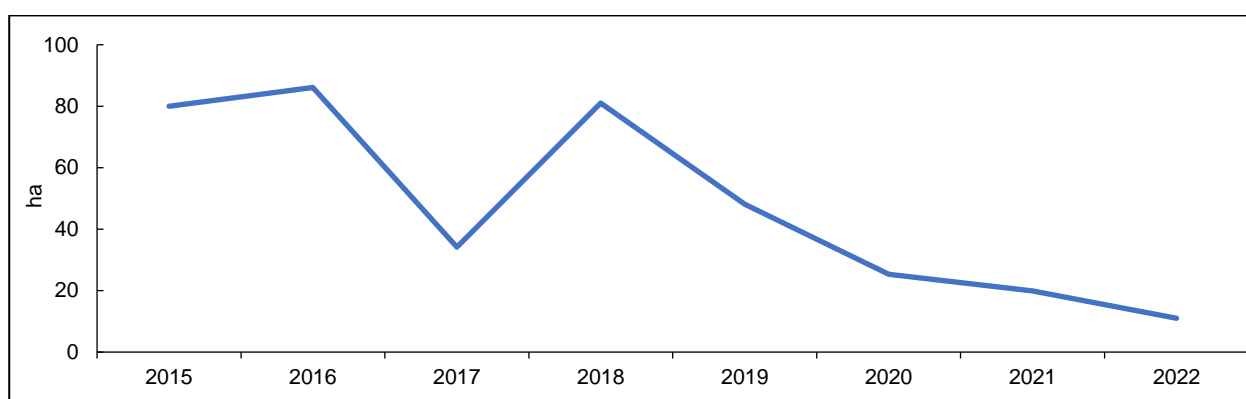

38 pav. Šalnų pažeidimai šalies miškuose 2022 metais

Užmirkinimas

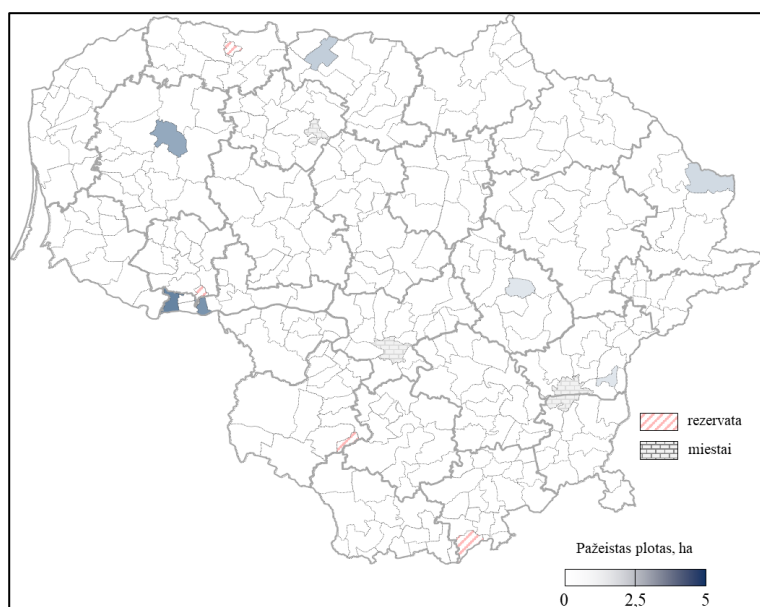
2022 metais iškritęs kritulių kiekis praktiškai atitinka daugiamečių normos kiekį. Tačiau atskirais mėnesiais ir atskirose šalies teritorijos dalyse iškritęs kritulių kiekis pasiskirstė labai netolygiai. Labai sausringų pavasario orų laikotarpį vasarą keitęs lietingas laikotarpis, su ilgai trunkančiais lietumis, nesugebėjo ilgam papildyti dirvožemius pertekliniu drėgmės kiekiu, nes vėliau sekė labai karštų ir gana sausų orų laikotarpis, kuris gana greitai sumažino perteklingo vandens kiekį dirvožemių viršutiniuose sluoksniuose. Ilgam nesudarius perteklingos drėgmės kiekiui, buvo išvengta didesnių užmirkimų.

2022 metais užmirkimų pakenkimai medynuose buvo registruoti šešiuose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 11,0 ha plote. Tai yra mažiausias registruotas užmirkimo pakenkimų kiekis per paskutiniuosius aštuonerius metus (39 pav.).

39 pav. Užmirkimų pažeidimai šalies miškuose 2015-2022 metais

Didžiausi užmirkę plotai užregistruoti Valstybinės miškų urėdijos Jurbarko (5,6 ha), Telšių (2,1 ha), Joniškio (1,2 ha) regioniniuose padaliniuose. Likusiuose padaliniuose užmirkimų pažeisti plotai buvo ženkliai mažesni ir neviršijo 1 ha plotą (40 pav.).

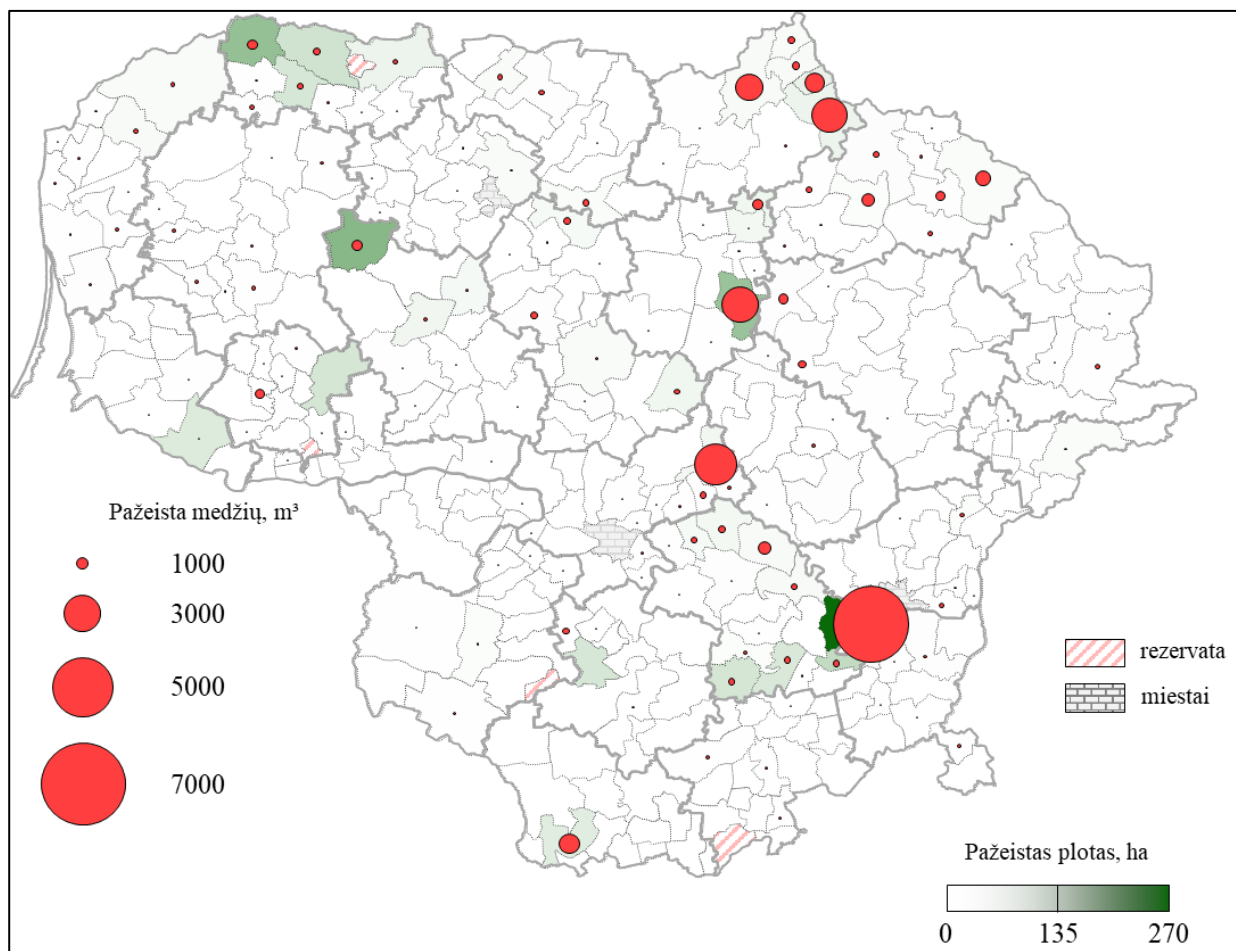
40 pav. Užmirkimo pažeidimai šalies miškuose 2022 metais

Vėjas

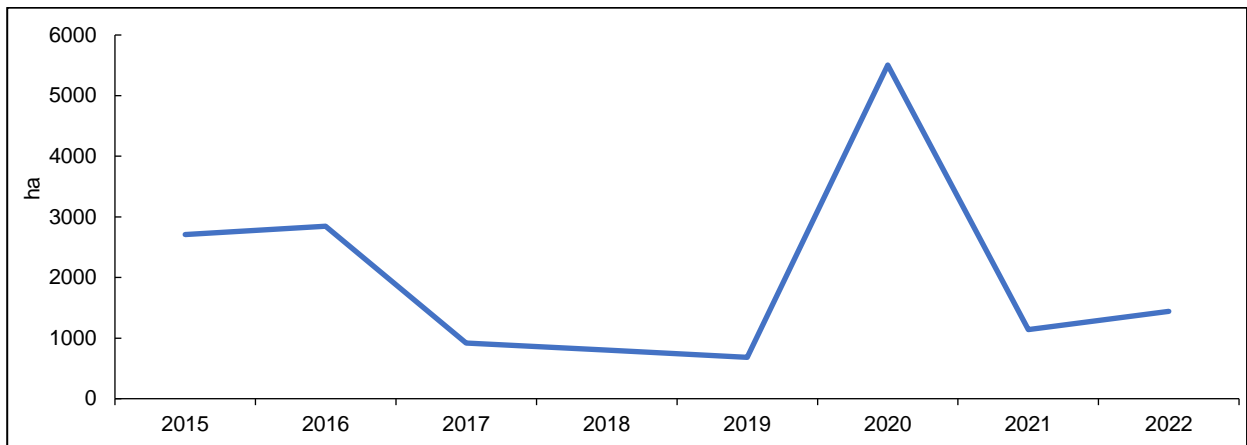
2022 metai pasižymėjo gana vėjuotais orais. Ypač vėjuoti orai buvo metų pradžioje, kai per sausio-balandžio mėnesius buvo užregistruota keliolika atvejų labai stiprių vėjų, pasiekusių ar viršijusių stichinio meteorologinio reiškinio kriterijus. Per metus nebuvo nei vieno mėnesio, kad visoje šalies teritorijoje ar jos atskirose dalyse, nebūtų fiksuota pavojingų vėjų atvejų, kai vėjo greitis siekia 15-27 m/s.

Nors 2022 metai labai vėjuoti, bet pažeistų medynų, lyginant su ankstesniais keleriais metais, palyginus buvo nedaug. Per metus Valstybinės miškų urėdijos regioniniai padaliniai iš viso užregistravo 1441,0 ha vėjo pažeidimų. Toks pažeistų medynų kiekis yra vienas iš mažesnių per paskutiniuosius aštuonerius metus (42 pav.).

Labiausiai nuo vėjų nukentėjo ir didžiausi pažeistų medžių kiekiai buvo fiksuoti šiaurės rytų ir dalyje vidurio bei pietų Lietuvos miškuose. Šiuose miškuose vėjo pažeidimai buvo labiau koncentruoti, pažeidimai ten buvo mažesniuose plotuose ir didesnio intensyvumo. Tuo tarpu Šiaurės vakarų Lietuvos ir atskiruose Žemaitijos miškuose vėjų pažeidimai fiksuoti didesniuose plotuose, tačiau pažeidimų intensyvumas didesnėje dalyje miškų buvo gana mažas (41 pav.).

41 pav. Vėjo pažeidimai miškuose 2022 metais

42 pav. Vėjo pažeistų medynų plotų dinamika 2015-2022 metais

Labiausiai nuo vėjų nukentėjo ir daugiausia medžių buvo pažeista Valstybinės miškų urėdijos Trakų (11310 m³, iš kurių Lentvario girininkijoje net 6321 m³), Biržų (8429 m³), Rokiškio (5144 m³), Dubravos (5065 m³), Panevėžio (4326 m³) regioniniuose padaliniuose. Pagal plotą vėjai daugiausia pažeidė Trakų (460,6 ha), Mažeikių (203,1 ha), Raseinių (156,0 ha), Panevėžio (138,2 ha) regioninių padalinių medynus. Minėtų regioninių padalinių medynuose vėjų pažeidimų vidutinis intensyvumas didesnėje plotų dalyje buvo 10-20 %. Kituose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose vėjo pažeistų medynų plotai ir pažeistų medžių kiekiai buvo ženkliai mažesni.

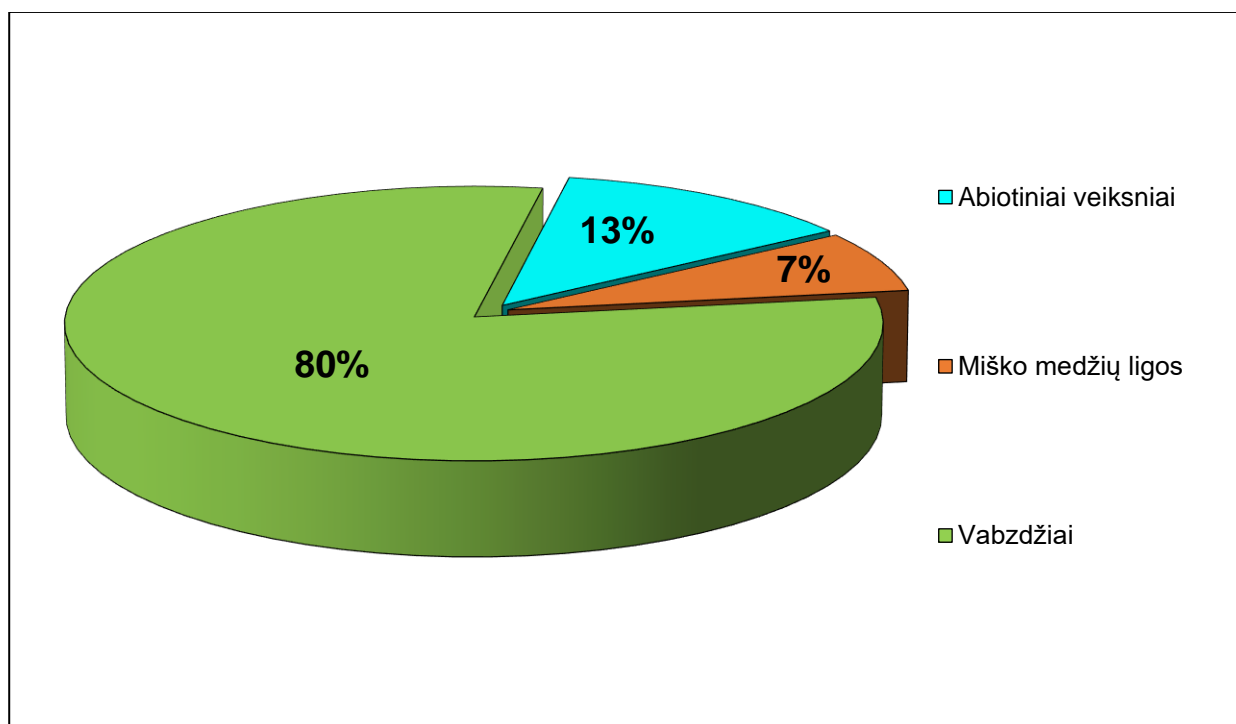
Antropogeniniai veiksniai

2022 metais dėl žmogaus veiklos žuvusių medynų registruota 0,2 ha plote. VĮ VMU Dubravos regioninio padalinio Svilonių girininkijoje medynas pradėjo džiūti ir vėliau žuvo, dėl žmogaus nelegalios veiklos, kai miške buvo išpilti naftos produktai. Tvarkant žuvusį medyną, plynai buvo iškirsti 6 kietmetriai medienos.

PLYNAISIAIS MIŠKO KIRTIMAIS IŠKIRSTI MEDYNAI BEI ŽUVE ŽELDINIAI, ŽĖLINIAI

2022 metais valstybiniuose miškuose nuo įvairių miškui žalingų veiksnių (vabzdžių pakenkimų, miško medžių ligų, abiotinių veiksnių padarinių, žvėrių pažeidimų) iškirsta medynų plynai arba žuvo želdinių, žėlinių 1393,9 ha plote (3 priedas), tai yra 2,3 karto daugiau nei 2021 metais (599,2 ha). Buvo iškirsti 321442,36 kietmetriai medienos (2021 m. kiršta 108292,55 ktm.).

Daugiausiai plynaisiais miško kirtimais (toliau tekste – plynai) pažeistų medynų buvo iškirsta dėl vabzdžių pakenkimų (1115,6 ha) bei abiotinių veiksnių (177 ha, 43 pav.).

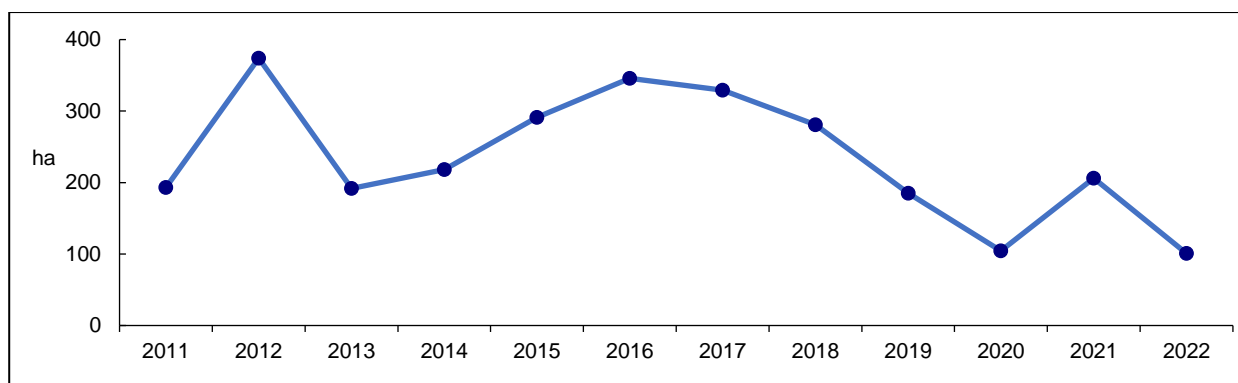

43 pav. Medynų bei želdinių/žėlinių žuvimo priežastys 2022 metais

2022 metais Lietuvos miškai labiausiai nukentėjo nuo žievėgraužio tipografo daromos žalos. Plynaisiais miško kirtimais buvo iškirsta 1106,5 ha žievėgraužio tipografo užpultų eglynų ir tai yra 3,6 karto daugiau nei pernai (2021 m. 304,2 ha). Dėl viršūninio žievėgraužio plynai iškertamų pušynų plotas išliko panašus ir buvo 8,9 ha (2021 m. 8,8 ha). Dėl ekstremalių oro sąlygų neigiamo poveikio plynai buvo kertami vėjo sudarkyti (173,7 ha), užmirkę (2,7 ha) ir gaisro pažeisti (0,6 ha) medynai. Lyginant su 2021 metais, šiemet net 3,5 karto padidėjo dėl vabzdžių pakenkimų iškirstas plotas, 2,3 karto padidėjo dėl abiotinių veiksnių pažeidimų, tačiau 2,0 karto sumažėjo – dėl medžių ligų pažeidimų.

Dėl miško medžių ligų pažeidimų plynai iškirsti medynai

Pagal VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, valstybiniuose miškuose 2022 metais grybinių ligų (drebulinės ir šakninės pinties, uosių, ąžuolų bei beržų džiūvimą sukeliančių ligų, kelmučio, miltligių, eglės spyglių rūdžių, pušų ūglių vėžio, saklio, spygliakričių sukėlėjų) pažeistų medynų ir želdinių židinių iš viso užregistruota 757 ha plote, iš jų nudžiūvo 100,8 ha plotas (44 pav.). Nudžiūvę nuo grybinių ligų medynai ir želdiniai sudaro 7,2 % nuo viso 2022 metais nudžiūvusius medynų ir želdinių ploto (1393,9 ha).

44 pav. Dėl miško medžių ligų plynai iškirštų medynų plotų dinamika 2011-2022 metais

Grybinių ligų pažeistų uosynų 2022 metais užregistruota 274,5 ha, iš jų ištiesai išdžiūvo – 60,9 ha ir juos tvarkant iškirsti 7634,44 kietmetriai medienos. Sergančių uosynų 2022 m. plynai daugiausia iškirsta Radviliškio (33,8 ha) ir Panevėžio (18,0 ha) regioniniuose padaliniuose.

Ąžuolynų, sergančių grybinėmis ligomis, bei pažeistų įvairių kitų nepalankių kompleksinių veiksnių, 2022 metais pažeidimai registruoti 9,5 ha plote. Džiūstantys ąžuolynai buvo tvarkomi tik VĮ VMU Radviliškio regioninio padalinio teritorijoje, čia plynai buvo iškirsti 7,3 ha (672 kietmetriai medienos).

Drebulynų, pažeistų baltojo juostuotojo drebulės branduolio puvinio, kurį sukelia drebulinė pintis (*Phellinus tremulae* Bond. et Boriss), 2022 metais fiksuota 319,1 ha plote. Plynaisiais miško kirtimais drebulinės pinties pažeistų medynų buvo iškirsta 24,6 ha plote ir paruošti 3566 kietmetriai medienos.

Džiūstančių beržynų 2022 metais registruotas 0,7 ha plotas, bet plyni miško kirtimai juose nevykdyti.

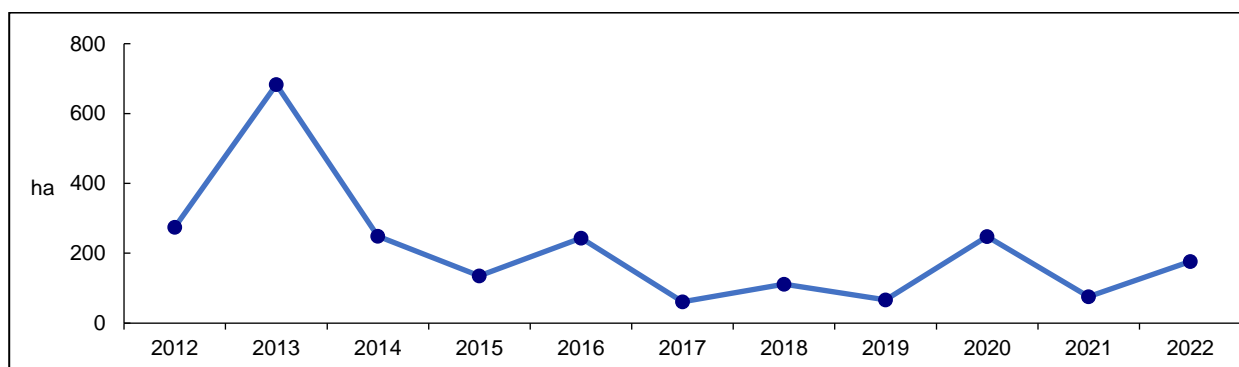
Šakninės pinties 2022 metais pažeistų spygliuočių medynų iš viso užregistruota 121,0 ha plote. Ligos pažeistuose spygliuočių medynuose plyni sanitariniai kirtimai vykdyti 7,3 ha plote, iškirsti 829,2 kietmetriai medienos.

Valstybiniuose miškuose pušų spygliakritės pažeidimų 2022 metais registruota 32,2 ha plote, daugiausia Jurbarko regioninio padalinio teritorijoje (12 ha), bet žuvusių medynų nefiksuota.

2022 metais nuo guobų maro, pūstojo gniaužtenio, saklio, kelmučio, eglės spyglių rūdžių, pušų ūglių vėžio, alksninės fitoftoros ir kitų miško medžių ligų medynai, jaunuolynai ar želdiniai valstybiniuose miškuose intensyviai nedžiūvo ir jie nekirsti plynais kirtimais.

Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai

Pagal VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių 2022 metų Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, valstybiniuose miškuose abiotinių veiksnių (stiprių vėjų, perteklinės drėgmės, gaisrų, sniegalaužų, šalnų, šalčio, sausros) pažeistų medynų ir želdinių 2022 metais iš viso užregistruota 1769,3 ha plote, tai yra 38,6 % mažiau nei 2021 metais (2883,1 ha), iš to kiekio nuo stipraus masto pažeidimų plynai iškirsti 177,0 ha medynų (45 pav.). Nuo abiotinių veiksnių sunykę medynai sudarė 12,7 % nuo visų 2022 metais žuvusių medynų ir želdinių ploto.

45 pav. Dėl abiotinių veiksnių pažeidimų plynai iškirsti medynai 2011-2022 m.

2022 metais stiprus vėjas pažeidė 1441,0 ha medynų. Daugiausia nuo vėjo pažeistų medynų buvo Trakų (460,6 ha), Mažeikių (230,1 ha) ir Panevėžio (138,2 ha) regioninių padalinių teritorijose. Intensyviai vėjui išvertus ir išlaužius medžius, buvo intensyviai sudarkyti 173,7 ha medynų, kurie buvo iškirsti plynaisiais sanitariniais miško kirtimais ir paruošti 30627,34 kietmetriai medienos. Plynais miško kirtimais daugiausiai vėjo sudarkytų medynų iškirsta Biržų (28,0 ha), Rokiškio (25,1 ha) ir Dubravos (24,0 ha) regioniniuose padaliniuose.

Gaisro pažeisti medynai, pagal VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių Abiotinių veiksnių, miško ligų, vabzdžių ir žvėrių padarytų pažeidimų bei atliktų priemonių registravimo žurnalo įrašus, 2022 metais užregistruoti 34,4 ha plote ir plynaisiais sanitariniais miško kirtimais buvo iškirsta 0,6 ha žuvusio ploto. VĮ Valstybinių miškų urėdijos regioninių padalinių pateiktais preliminariais duomenimis (VĮ Valstybinių miškų urėdijos informacija žiniasklaidai), 2022 metais iki lapkričio 1 d. Lietuvos miškuose buvo užregistruoti 79 miško gaisrai 53,24 ha plote (2021 metais tuo pačiu laikotarpiu šalyje buvo užregistruoti 46 miško gaisrai 11,01 ha plote). Regioninių padalinių priešgaisrinės komandos bei miškų pareigūnai, pagal gautus pranešimus apie kilusius miško gaisrus, buvo išvykę į gaisravietes daugiau nei 298 kartus. Didžiausi gaisrai valstybiniuose

miškuose 2022 metais buvo Dubravos regioninio padalinio Vaišvydavos g-joje 9,86 ha ir Upninkų g-joje 9,26 ha plote, Nemenčinės regioninio padalinio Arvydų g-joje 4,9 ha plote ir Telšių regioninio padalinio Varnių girininkijoje 3,66 ha plote.

Užmirkusių medynų, dėl pakilusio gruntinio ir paviršinio vandens, 2022 metais užregistruota 11,0 ha (2021 metais – 19,9 ha), tame tarpe miškas ištiesai nudžiūvo ir buvo iškirstas 2,7 ha plote, paruošti 478 kietmetriai medienos.

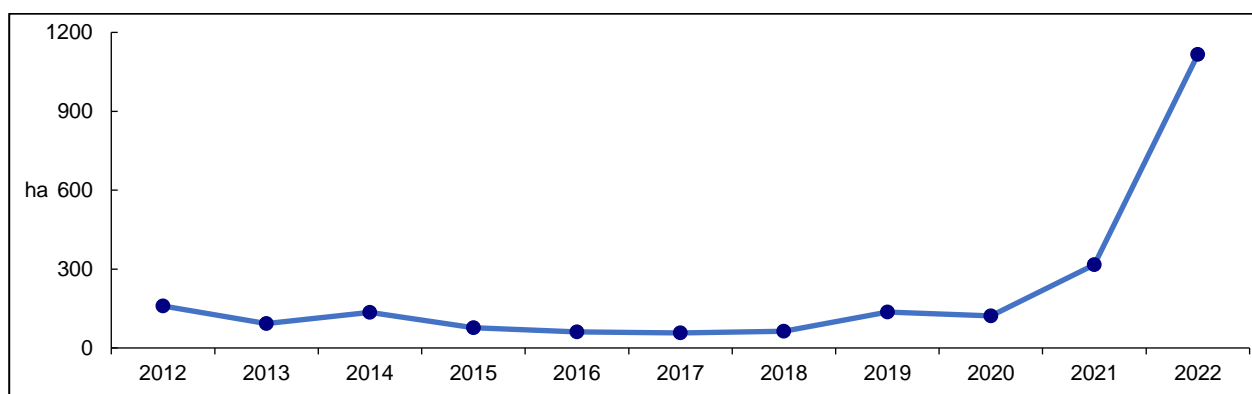
2022 metais sniegalaūžos ir ledalaūžos pažeidimų miškuose fiksuota 235,7 ha plote. Daugiausiai jų registruota Kuršėnų (233,0 ha) regioninio padalinio teritorijoje. Plyni sanitariniai miško kirtimai nebuvo vykdomi, o pažeistų medynų būklė pagerinta atlikus atrankinius miško kirtimus.

Šalnų 2022 metais pažeidė 7,1 ha želdinių, nuo sausros nukentėjo 40,1 ha želdinių ir jaunuolynų, bet plyni sanitariniai miško kirtimai nebuvo vykdomi.

Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškirsti medynai

2022 metais valstybiniuose miškuose lajų, medžių liemenų, želdinių ir jaunuolynų kenkėjų išplitimo židiniai pastebėti 4517,4 ha plote (2021 metais – 2214,8 ha). Tame tarpe, nuo vabzdžių pakenkimų medynai ir želdiniai sunyko ir plynai iškirsti 1115,6 ha plote (2021 metais – 316,8 ha) (46 pav.). Dėl kenksmingų miško vabzdžių žuvęs ir iškirstas medynų ir želdinių plotas sudarė 80 % nuo viso 2022 metais žuvusio medynų ir želdinių ploto.

Eglių liemenų kenkėjų (žievėgraužio tipografo, eglinio poligrafo) naujai apniktų medynų regioniniuose padaliniuose 2022 metais fiksuotas 3355,3 ha plotas (2021 metais – 2075,9 ha). Daugiausiai eglės liemenų kenkėjų dauginimosi židinių susidarė Trakų (608,8 ha), Šalčininkų (397,3 ha), Raseinių (329,1 ha), Tauragės (226,1 ha) regioniniuose padaliniuose. Tuose medynuose 2022 metais nuo žievėgraužio tipografo, eglinio poligrafo pakenkimo nudžiūvo 1106,7 ha (2021 metais – 304,8 ha) eglėnų plotas ir jame plynai buvo iškiršta 274957 kietmetrių medienos. Daugiausia nuo žievėgraužių apnikimo žuvusio eglėnų ploto plynais miško kirtimais iškiršta Varėnos (133,1 ha), Šalčininkų (129,9 ha) ir Trakų (101,9 ha) regioniniuose padaliniuose.

46 pav. Dėl vabzdžių pažeidimų plynai iškirstų medynų plotų dinamika 2011-2022 m.

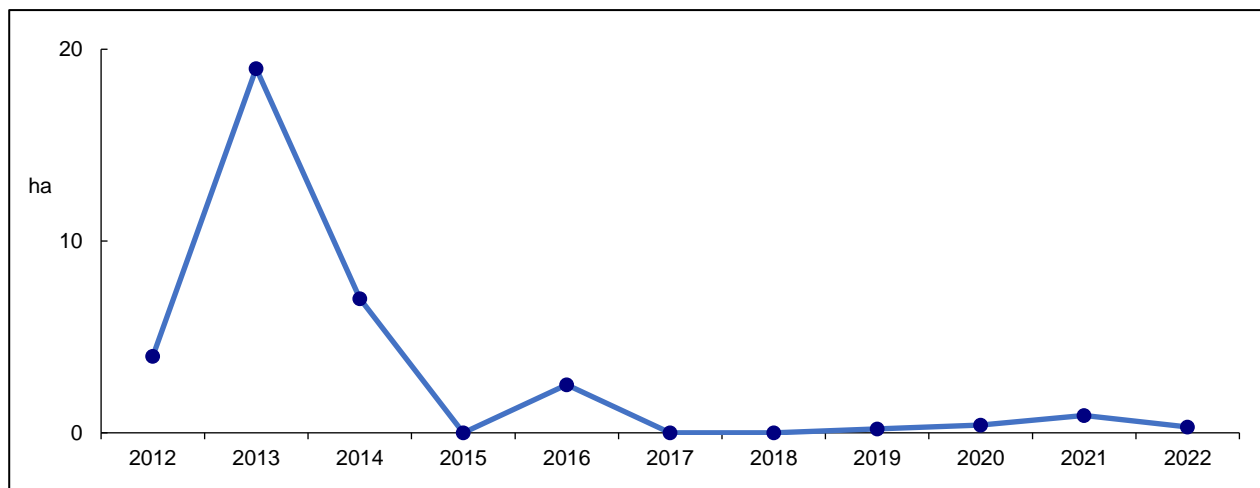
Pušų liemenų kenkėjų (didžiojo kirpiko ir pušinio smaliuko) 2022 m. naujai apniktų medynų ir jaunuolynų regioniniuose padaliniuose nebuvo rasta. Viršūninio žievėgraužio židinių 2022 metais sumažėjo, jie nustatyti 9 regioninių padalinių ir apėmė 13 ha. Tik 6 regioniniuose padaliniuose viršūninio žievėgraužio pažeisti pušynai 8,9 ha plote (2021 m. – 8,8 ha) kirsti plynais miško kirtimais, paruošta 2470 kietmetrių medienos.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Ignalinos regioninio padalinio Minčiagirės ir Vaišniūnų girininkijose 1063,6 ha plote registruota paprastojo pušinio pjūklelio išplitimo židiny. Žuvusių medynų nefiksuota.

Grambuolių lervų pakenkimai želdiniuose ir verpiko vienuolio pažeidimai 2022 m. nepastebėti.

Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai

Elniniai miško žvėrys, bebrai, šernai, kormoranai ir peliniai graužikai medynus ir želdinius valstybiniuose miškuose 2022 metais pakenkė 1427,4 ha plote. Gyvūnų pažeistuose medynuose miškų sanitarinė būklė 4,0 ha plote pagerinta atliktomis priemonėmis. Nuo gyvūnų daromos žalingos veiklos žuvusių medynų plynai buvo iškirstas tik 0,3 ha plotas, juos patvenkus bebrams (47 pav.).

47 pav. Dėl gyvūnų pažeidimų plynai iškirsti medynai, žuvę želdiniai/žėliniai 2011-2022 m.

Dėl antropogeninių veiksnių plynai iškirsti medynai

2022 metais dėl žmogaus veiklos žuvusių medynų registruota 0,2 ha plote. VĮ VMU Dubravos regioninio padalinio Svilonių girininkijoje medynas pradėjo džiūti ir vėliau žuvo, dėl žmogaus nelegalios veiklos, kai miške buvo išpilti naftos produktai. Tvarkant žuvusį medyną, plynai buvo iškirsti 6 kietmetriai medienos.

MEDELYNŲ PATOLOGINĖ BŪKLĖ

Miško medelynuose 2022 metais nauji pažeidimai užregistruoti 51,04 ha plote (16 lentelė), kuris buvo 1,6 % didesnis nei prieš metus (2021 m. 50,25 ha). Daugiausia buvo fiksuota abiotinių veiksnių (66,8 %) ir vabzdžių (28,6 %) pažeidimų. Patologiniai reiškiniai pastebėti VĮ Valstybinės miškų urėdijos dvylikos regioninių padalinių medelynuose. Daugiausia jų buvo Telšių (14,98 ha), Radviliškio (5,55 ha), Nemenčinės (5,5 ha), Tauragės (5,203 ha), Dubravos (5,12 ha) ir Rokiškio (4,83 ha) medelynuose. Penkias skirtingas patologijas fiksavo Dubravos ir Nemenčinės regioninių padalinių medelynai, po keturias – Kretingos, Rokiškio ir Trakų, po tris – Anykščių, Radviliškio, Raseinių ir Telšių, dvi – Tauragės, po vieną – Joniškio ir Kuršėnų medelynai (2 priedas). Sodmenis labiausiai pažeidė grambuolių lervos (14,591 ha), užmirkimas (9,705 ha), šalčio iškilnojimas (8,269 ha) ir sausra-kaitra (7,325 ha). Infekcinių ligų pažeidimai registruoti 1,85 ha plote.

16 lentelė. Kenkėjų, ligų ir abiotinių veiksnių pažeidimai medelynuose 2022 metais

Pažeidimai	Užregistruoti pažeidimai		Atlikta priemonių, ha	
	Plotas, ha	Pažeista medelių, %,	Plotas	Priemonė
Vabzdžiai:				
grambuoliai	14,591	12	2,344	
viso:	14,591	12	2,344	
Ligos:				
pašaknio/šaknų uosių džiūvimas	0,730	10		
ūgliasukis	0,020	27		
kitos ligos	0,972	10	0,972	
viso:	1,850	10	0,972	
Abiotiniai veiksniai:				
užmirko	9,705	17		
sausra/kaitra	7,325	12		
nuplovimas	0,370	16		
kruša	0,740	79		
nepalankios augimo sąlygos	6,353	40		
iškilnojimas	8,269	44		
šaltis	1,310	50		
viso:	34,072	29		
Kiti pažeidimai:				
nesudygo	0,513	50	0,513	
skiepijimo nuostoliai	0,01	44		
viso:	0,523	50	0,513	
Iš viso:	51,038	24	3,829	

2022 metais Valstybinės miškų tarnybos Miško sanitarinės apsaugos skyriaus specialistai dvylikos regioninių padalinių medelynuose dalyvavo komisijose nurašant daigynų pasėlių 1,368 ha plotą (2021 m. 2,022 ha) ir miško sodmenų 3333,905 tūkst. vnt. kiekį (2021 m. 4182,212 tūkst. vnt.). Daigynų ploto nurašymo priežastys: užmirkimas (34,3 %), šalčio iškilnojimas (25,5 %), iššutimas, nuplovimas ir kruša (po 13,4 %). Juose nurašyti eglės (44,0 %), beržo (53,6 %) ir juodalksnio (2,4 %) pasėliai. Daigynų plotai nurašyti Radviliškio (0,766 ha), Telšių (0,348 ha) ir

Kuršėnų (0,254 ha) regioninių padalinių medelynuose. Miško medelynuose sunykusių sodmenų kiekių (3333,905 tūkst. vnt.) nurašymo priežastys: dėl abiotinių veiksnių 59,2 % (šalti orai ir atlydžiai, perteklinė drėgmė, kaitra, kitos priežastys), dėl ligų 15,9 % (pašaknio-šaknų, iššutimas, kitos ligos), dėl kenkėjų 15,4 % (grambuoliai), dėl antropogeninių veiksnių 9,5 % (mechaniniai pažeidimai, plotų apskaitos klaidos, maisto medžiagų disbalansas, tankumas, skiepijimo nuostoliai). Buvo nurašyti eglės (93,4 %), pušies (0,6 %), beržo (1,6 %), juodalksnio (3,9 %), dekoratyviniai (0,4 %) ir ąžuolo, uosio, drebulės, guobos (bendras kiekis 0,1 %) sodmenys. Sodmenų kiekiai nurašyti Tauragės (769,833 tūkst. vnt.), Radviliškio (466,46 tūkst. vnt.), Dubravos (457,174 tūkst. vnt.), Telšių (381,0 tūkst. vnt.), Rokiškio (330,73 tūkst. vnt.), Raseinių (258,559 tūkst. vnt.), Trakų (250,253 tūkst. vnt.), Kretingos (249,57 tūkst. vnt.), Anykščių (134,386 tūkst. vnt.), Joniškio (35,94 tūkst. vnt.) ir Nemenčinės (14,2 tūkst. vnt.) regioninių padalinių medelynuose.

2022 metai, kaip ir ankstesnieji 2020 ir 2021 m., pasižymėjo labai ryškiais klimato kaitos požymiais bei buvo išskirtiniai dėl stichiškai sausringų ir kaitrių orų bei gausaus lietaus periodų, pavasarinių pašalimų. Sausis-vasaris buvo šilti, drėgni, vėjuoti. Kovas labai sausas, bet balandį-gegužę buvo neįprastai vėsu, drėgna, su šaltų naktų ir atšilimo dieną periodais. Birželis labai kontrastingas – su tropiniais karščiais virš 30 °C, liūtimis, ilgais lietumis, vėjais, kruša. Liepa išskirtinai vėsi, lietinga, su vėjais, krušomis. Rugsėjis ypatingai šiltas ir sausas, su dviem tropinio karščio periodais. Rugsėjis vėsus, lietuį keitė sausros, buvo šalnų. Spalis-lapkritis buvo šilti ir sausoki, lapkričio viduryje iškrito šlapdriba ir sniegas, pabaigoje – susidarė sniego danga. Gruodis šaltas ir žiemiškas, su sniego danga ant mažai įšalusios dirvos, mėnesio pabaigoje rekordiškai atšilo. Medelynai labai nukentėjo nuo žiemos pabaigos ir pavasario pradžios naktinių atšalimų ir dienos atšilimų, vasaros sausrų, tropinių kaitrių, sausrų, bei tarp jų įsiterpusių drėgno ir šalto oro periodų, stiprių liūčių su vėjais, krušos. Dėl jų medelynuose buvo daugiausia problemų ir nuostolių. Jau keletą metų tokie besikartojantys ekstremalūs orai ir 2022 m. labai trukdė vykdyti medelynų priežiūros darbus, labai alino ir silpnino augalus.

Dėl žiemą-pavasarių buvusių periodų su dienos atšilimu ir nakties atvėsimu buvo iškilnoti medeliai, nutrauktos šaknys. Šalnų pažeidimai buvo ir pavasari, ir rudenį. Pavasari dirva lėtai šilo, todėl vėluojantis šaknų vystymasis nepatenkino antžeminės augalo dalies poreikių, vėlino augimą. Sausrų metu iš perdziūvusios ir supuolusios dirvos medeliai negalėjo paimti reikiamo kiekio maistinių medžiagų, jiems trūko drėgmės ir vyto. Po stipresnio lietaus jie užmirkdavo, dėl to duso ir puvo šaknys, grybinių ligų sukėlėjai pažeidė ir antžemines augalų dalis. Gausūs lietūs su vėju nuplovė ir užplovė, kruša pažeidė mechaniškai pasėlius ir medelius. Daugumoje medelynų dirvos degradavimo problemos yra tapę tradicinėmis: ryškiai sumažėjęs humuso kiekis, išplaunamos maistinės medžiagos, vyksta rūgštėjimas, prarasta struktūra, susiformavęs armens padas, susidaro

paviršinė pluta po laistymo ir lietaus, eroziją sukelia vėjas bei krituliai. Dėl to medeliai sunkiai vystosi, o klimatinių-gamtinių veiksnių sukeltus stresus jiems dar padidina papildomi stresai, sukeliama vykdomais auginimo ir priežiūros technologiniais procesais.

Jau trečius metus besikartojančios ekstremalios orų sąlygos miško medelynų augalams sukėlė ilgalaikius stresus. Aktyviosios vegetacijos metu buvusios sausros ir kaitros, bei jas keitę užmirkimai ir orų atvėsimai, buvo pagrindiniai veiksniai, ir 2022 metais pažeidę miško medelynų sodmenis. Labiau nukentėjo pavasarį pasėti daigynai ir persodinti sodinukai, dar nespėję prigyti ir išvystyti pakankamų šaknų sistemų. Labiau nusilpę ir menkiau išsivystę sodmenys ir šį rudenį galėjo nesugebėti reikiamai pasiruošti žiemojimui, todėl silpniausi medeliai gali sunkiau pergyventi šaltąjį 2022-2023 metų periodą bei 2023 metų pavasarį gali būti pažeisti spyglius ir šaknis parazituojančių infekcijų, nes jų pradams plisti buvo palankūs rudens apniukę ir su rūkais orai, susidariusi stora sniego danga ant neįšalusios dirvos.

Vabzdžiai kenkėjai

Vabzdžių kenkėjų nauji židiniai pastebėti penkių regioninių padalinių medelynuose 14,591 ha plote. Tai sudaro 28,6 % nuo visų medelynuose registruotų židinių ploto (2021 m. 9,365 ha, 18,6 %). Kenkėjai naikinti insekticidais 2,344 ha plote.

Visus pažeidimus sudarė grambuolių (*Melolontha* sp.) lervų pakenkimai, pagrauziant sodmenų šaknis. Šaknis graužiančių lervų pakenkimą labai suintensyvino 2021-2022 m. buvę ekstremalios sausros ir kaitros. Vidutiniškai buvo pakenkta 12 % augusių medelių. Labai plati buvo šaknų kenkėjų išplitimo geografija, jie kenkė Telšių (8,365 ha), Nemenčinės (3,516 ha), Kretingos (1,37 ha), Rokiškio (1,34 ha) regioninių padalinių medelynuose. Nemenčinės regioninio padalinio medelyne grambuolių lervos naikintos 2,344 ha plote, kitur netaikytos agrotechninės priemonės kenkėjų naikinimui ir pakenkimų žalos mažinimui. Medelynuose nevykdytas lervų rūšinės sudėties ir jų ūgių dydžių pasiskirstymo nustatymas, todėl nežinoma koks pakenkimo intensyvumas gali būti 2023 metais.

Medelynuose nebuvo užregistruota spyglius, lapus bei ūglius graužiančių ir čiulpiančių vabzdžių kenkimo židinių.

Grybinės ligos

Šešių regioninių padalinių medelynuose grybinių ligų nauji pažeidimai užregistruoti 1,85 ha plote, tai sudaro 3,6 % nuo visų medelynuose rastų židinių ploto (2021 m. 0,27 ha, 0,5 %). Židinių plitimo stabdymui naikinamosios priemonės taikytos 0,972 ha plote.

Pašaknio-šaknų ligos 0,73 ha plote pažeidė 10 % sodinukų Anykščių (0,28 ha) ir Rokiškio (0,45 ha) regioninių padalinių medelynuose.

Uosių džiūvimo sukėlėjo (*Chalara fraxinea*) pažeidimai pastebėti Dubravos regioninio padalinio medelyne 0,02 ha plote ir pažeidė 27 % sodinukų.

Ūgliasukis Nemenčinės regioninio padalinio medelyne 0,972 ha plote pažeidė 10 % pušelių. Visame 0,972 ha plote taikytos infekcijos plitimą stabdančios priemonės.

Kitos grybinės ligos 0,13 ha plote pažeidė 15 % sodinukų Kretingos (0,28 ha) ir Trakų (0,02 ha) regioninių padalinių medelynuose.

Nebuvo fiksuota medelynų sodmenis labiausiai pažeidžiančių infekcijų – infekcinio išgulimo, pušų spygliakritės (*Lophodermium* sp. ir k. t.), beržinės beržarūdės (*Melampsorium betulinum*), ąžuolų lapų miltligės (*Microsphaera alphitoides*), eglutes dažnai nudžiovinančios sirokokozės (*Sirococcus strobilinus*) infekcijos pažeidimų.

Abiotiniai veiksniai

Abiotinių veiksnių sukelti nauji pažeidimai pastebėti 34,072 ha plote VI Valstybinių miškų urėdijos trylikos regioninių padalinių miško medelynuose. Tai sudaro 66,8 % nuo medelynuose registruotų visų židinių ploto (2021 m. 40,112 ha, 79,8 %). Pažeidimų likvidavimui priemonės netaikytos.

Daugiausia pažeidimų sukėlė užmirkimas – 28,5 % nuo visų abiotinių veiksnių pažeidimų. Jis registruotas 9,705 ha plote aštuoniuose medelynuose, sodmenis pažeidė 17 % intensyvumu. Užmirkimas labiausiai pažeidė Radviliškio (3,5 ha), Raseinių (1,5 ha), Anykščių (1,3 ha), Tauragės (1,231 ha), Joniškio (0,87 ha) ir Rokiškio (0,85 ha) regioninių padalinių medelynus. Intensyvus lietus nuplovė sodmenis 0,37 ha plote 16 % intensyvumu Trakų padalinio medelyne. Kruša suniokojo augalus 0,74 ha plote 79 % intensyvumu Radviliškio padalinio medelyne.

Sausrų-kaitrų neigiamas poveikis fiksuotas 7,325 ha plote, tai – 21,5 % nuo visų abiotinių veiksnių pažeidimų. Jos labiausiai pažeidė Telšių (5,985 ha) ir Kretingos (1,03 ha) regioninių padalinių medelynus. Kai kuriuose medelynuose jų poveikį dar sustiprino grambuolių lervų pakenkimas. Medelynuose netaikytos priemonės mažinant sausrų-kaitrų poveikį.

Šalčio neigiamas poveikis medelynuose sukėlė pažeidimus 9,579 ha plote, 28,1 % nuo viso abiotinių veiksnių fiksuoto kiekio. Šalčio iškilnojimo pažeidimų buvo 8,269 ha plote: daugiausia Dubravos (4,85 ha), Rokiškio (2,19 ha) ir Telšių (0,63 ha) regioninių padalinių medelynuose. Sušalo medeliai 1,31 ha plote Radviliškio regioninio padalinio medelyne.

Kitos nepalankios klimatinės sąlygos pažeidė medelynų augalus 6,353 ha plote, 18,6 % nuo viso abiotinių veiksnių fiksuoto kiekio. Jas daugiausia sudarė šalčio-sausrų-kaitrų-

užmirkimo bendras neigiamas poveikis, dėl to augalai normaliai nesivystė ir nyko. Labiausiai nukentėjo Tauragės (3,972 ha), Anykščių (1,121 ha) ir Raseinių (0,95 ha) medelynai.

Kiti pažeidimai

Kiti pažeidimai užfiksuoti 0,523 ha plote, jie sudaro 1,0 % nuo medelynuose registruotų visų židinių ploto: nesudygo pasėliai 0,513 ha plote Nemenčinės regioninio padalinio miško medelyne, dėl skiepijimo nuostolių sodinukai sunyko 0,01 ha plote Dubravos medelyne.

Miško sodmenų auginimo technologinės ir agrotechninės priemonės

Miško medelynuose įrengtomis laistymo sistemomis galima lieti beveik visą miško sodmenims auginti skirtą dirvos plotą. Pagal miškų urėdijų pateiktus duomenis, laistomo ploto dydis kito taip: 2001 m. laistyti buvo galima 15,7 % sodmenų auginimo ploto, 2004 m. – 55,6 %, 2006 m. – 80,6 %, 2010 m. – 93,0 %, 2014 m. – 95,1 %. Regioninių padalinių medelynai apskaitoje už 2022 metus nurodė 304,796 ha laistytą sodmenų auginimo plotą, kuris panašus 2019-2021 metų apimtims (2015 m. 531,19 ha, 2016 m. 307,92 ha, 2017 m. 467,0 ha, 2018 m. 438,0 ha, 2019 m. 339,24 ha, 2020 m. 341,56 ha, 2021 m. 319,06 ha). Pagal laistymo sistemų tipus, stacionariomis sistemomis laistė 51,5 % ploto, mobiliomis – 48,5 %. Didžiausius auginimo plotus galėjo laistyti Tauragės (63,0 ha), Panevėžio (54,09 ha), Druskininkų (38,256 ha), Nemenčinės (33,0 ha) ir Trakų (31,18 ha) regioninių padalinių medelynai. Dubravos, Joniškio ir Šilutės regioninių padalinių medelynai 2022 metų atliktų priemonių suvestinėse visai nerodė sodmenų laistymo, dalis medelynų pateikė kelis kartus mažesnius laistytus plotus, nei galima palieti juose įrengtomis laistymo sistemomis.

Juodus pūdymus medelynai fiksavo 175,581 ha plote (2013 m. 291,74 ha, 2014 m. 281,85 ha, 2015 m. 325,54 ha, 2016 m. 332,21 ha, 2017 m. 227,6 ha, 2018 m. 232,56 ha, 2019 m. 207,7 ha, 2020 m. 322,026 ha, 2021 m. 153,73 ha), jų taikymą parodė 10 medelynų. Didžiausi juodų pūdymų laukai buvo Druskininkų (35,259 ha), Tauragės (32,0 ha), Telšių (26,0 ha), Panevėžio (20,0 ha) ir Šilutės (17,8 ha) regioniniuose padaliniuose. Juodų pūdymų plotų nefiksavo 8 medelynai, nors ankstesniaisiais metais juodųjų pūdymų taikymas būdavo įprasta technologinė priemonė visuose miško medelynuose. Sideratų auginimas fiksuotas 99,589 ha plote dešimtyje regioninių padalinių (2013 m. 180,31 ha, 2014 m. 137,89 ha, 2015 m. 149,39 ha, 2016 m. 152,16, 2017 m. 162,5 ha, 2018 m. 162,5 ha, 2019 m. 126,88 ha, 2020 m. 141,637 ha, 2021 m. 134,857 ha). Didžiausi sideratais apsėti plotai fiksuoti Panevėžio (30,0 ha), Trakų (14,5 ha), Kuršėnų (10,48 ha), Anykščių (9,66 ha) ir Švenčionėlių (9,32 ha) regioninių padalinių medelynuose. Sideratais apsėtų plotų nefiksavo 8 medelynai.

Komposto įterpimas fiksuotas penkių regioninių padalinių medelynuose 13,9 ha plote (2014 m. 62,54 ha, 2015 m. 37,63 ha, 2016 m. 47,268 ha, 2017 m. 28,21 ha, 2018 m. 14,6 ha, 2019 m. 20,159 ha, 2020 m. 19,775 ha, 2021 m. 12,25 ha). Daugiausia komposto įterpta Radviliškio (1500 t), Druskininkų ir Tauragės (po 200 t) regioninių padalinių medelynuose. Durpių įterpta šešių regioninių padalinių medelynuose 7,27 ha plote (2014 m. 31,17 ha, 2015 m. 29,513 ha, 2016 m. 47,458 ha, 2017 m. 25,73 ha, 2018 m. 16,022 ha, 2019 m. 16,384 ha, 2020 m. 176,125 ha, 2021 m. 78,615 ha), daugiausia – Radviliškio (2500 t), Varėnos (380 t), Nemenčinės ir Švenčionėlių (po 300 t) medelynuose. Komposto ir durpių įterpimas, bei sideratų auginimas išlieka pastovia problema, nes jų naudojimo apimtys nėra pakankamos, ir be to, jau kelintus metus mažėja. Net ir juos taikančiuose medelynuose nepavyksta tinkamai atstatyti nualintų dirvų derlingumo ir dirvos struktūros, bei sumažinti laukų piktžolėtumą. Tradiciškai tam skiriama nepakankamai lėšų, trūksta tinkamos specializuotos technikos, žemoka darbų kokybė. Išlieka aktualiausia problema, kad šioje srityje trūksta žinių ne tik medelynų specialistams, bet ir jų regioninių padalinių vadovams.

Medelynuose pasėliai pavėsinti 1,999 ha plote (2013 m. 7,39 ha, 2014 m. 9,28 ha, 2015 m. 6,507 ha, 2016 m. 8,099 ha, 2017 m. 5,755 ha, 2018 m. 3,49 ha, 2019 m. 8,701 ha, 2020 m. 3,104 ha, 2021 m. 1,125 ha) tik trijuose regioniniuose padaliniuose: Druskininkų (0,981 ha), Kuršėnų (0,348 ha) ir Tauragės (0,67 ha). Pasėliai mulčiuoti keturių regioninių padalinių medelynuose 3,454 ha plote (2013 m. 35,89 ha, 2014 m. 26,54 ha, 2015 m. 16,22 ha, 2016 m. 17,96 ha, 2017 m. 15,12 ha, 2018 m. 20,735 ha, 2019 m. 13,471 ha, 2020 m. 12,15 ha, 2021 m. 10,111 ha). Mulčiuota Druskininkų (0,981 ha), Kuršėnų (1,088 ha), Telšių (1,1 ha) ir Trakų (0,285 ha), medelynuose.

Keturiolikos regioninių padalinių medelynuose iškastų 65308,326 tūkst. vnt. sodmenų (2015 m. 33295,7 tūkst. vnt., 2016 m. 27001,74 tūkst. vnt., 2017 m. 33974,16 tūkst. vnt., 2018 m. 24921,16 tūkst. vnt., 2019 m. 28342,9 tūkst. vnt., 2020 m. 35966,191 tūkst. vnt., 2021 m. 39727,92 tūkst. vnt.) šaknelės buvo padengtos šaknų prigijimą skatinančiomis priemonėmis, didžiausi kiekiai – Radviliškio (11500,0 tūkst. vnt.), Trakų (8086,484 tūkst. vnt.), Druskininkų (7452,08 tūkst. vnt.), Varėnos (7262,726 tūkst. vnt.) ir Tauragės (7000,0 tūkst. vnt.) regioniniuose padaliniuose. Sėklų beicavimą fiksavo tik Druskininkų ir Trakų regioninių padalinių medelynai. Juose fungicidiniais preparatais buvo apdorota 139,1 kg sėklų. Trakų ir Tauragės regioninių padalinių medelynuose buvo išdėstyta 50 vnt. feromoninių gaudyklių skraidantiems grambuolių suaugėliams gaudyti.

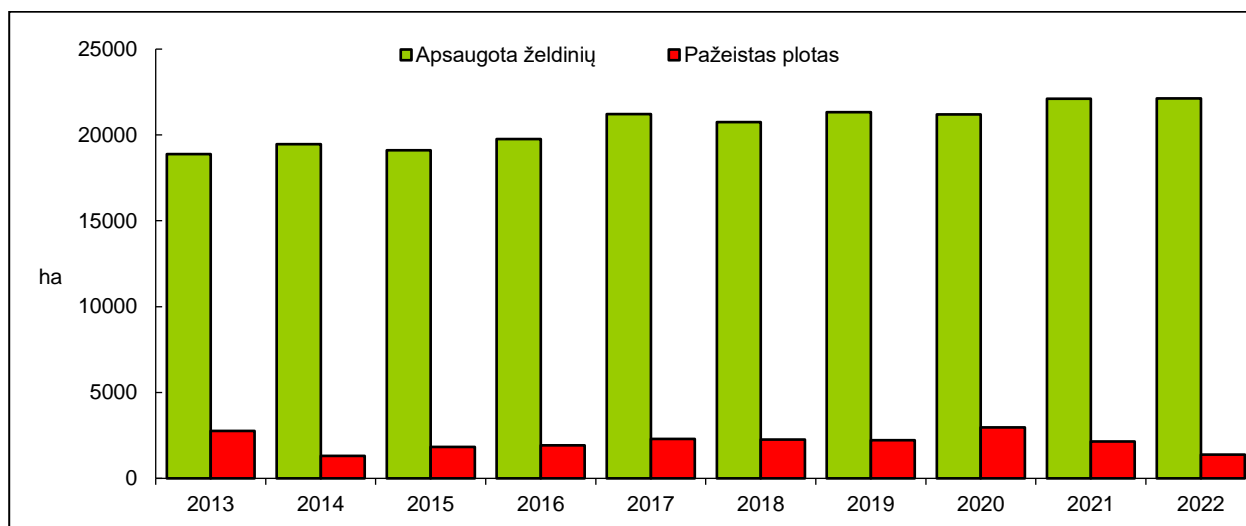
MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS DARBAI

Bebraviečių ardymas	595 vnt.	
Duobelių vabzdžiams <i>Hylobius sp.</i> gaudyti kasimas		354,5 ha
Inkilų gamyba ir iškabinimas	9037 vnt.	
Inkilų valymas ir remontas	6916 vnt.	
Invazinių augalų naikinimas		65,6 ha
Kelmų tepimas apsaugai nuo šakninės pinties		56,6 ha
Medžių liemenų kenkėjais apniktų medžių šalinimas židiniuose	352401 ktm.	3006,0 ha
Nektaringų ir ornitochorinių augalų sodinimas		15,6 ha
Pašarinių aikštelių žvėrimis įrengimas	10 vnt.	
Pašarinių medžių elniniams žvėrimis ruošimas	808 vnt.	
Paviršinio vandens nuleidimas		219,4 ha
Pesticidų panaudojimas:		2957,45
Fungicidų medelynuose		324,472
Herbicidų medelynuose		368,634
Insekticidų medelynuose		51,04 ha
Herbicidų miškuose		2161,1 ha
Insekticidų miškuose		52,2 ha
Skruzdėlynų tvėrimas	1370 vnt.	
Stebyklų plėšriesiems paukščiams įrengimas	179 vnt.	194,1 ha
Šakninei pinčiai atsparių želdinių sodinimas		76,1 ha
Uoksinių medžių atrinkimas ir paženklinimas	3101 vnt.	
Vabzdžiagaudžių medžių išdėstymas	3789,03 ktm.	
Vabzdžių gaudyklių išdėstymas	4325 vnt.	
Vėjavartų, sniegalaužų šalinimas židiniuose	59023 ktm.	1611,7 ha
Vėjui atsparių medynų formavimas		62,5 ha
Vėjui atsparių medynų sodinimas		21,7 ha
Žalios spygliuočių medienos apsauga nuo pavojingų medžių	129135,16	
Nužievinant	72 ktm.	
Apdorojant insekticidais	129063,16	
Želdinių apsauga nuo žvėrių:		22136,4
Individualiomis apsaugomis	69464,6 vnt.	288,8 ha
Repelentais	154153,21 kg	21108,6
Tvoromis, aptvarais		711,1 ha
Kitomis priemonėmis (vilna, lipnia juosta ir kt.)		27,9 ha
Žiemaviečių kurapkoms įrengimas	2 vnt.	

ŽELDINIŲ IR ŽĖLINIŲ APSAUGA

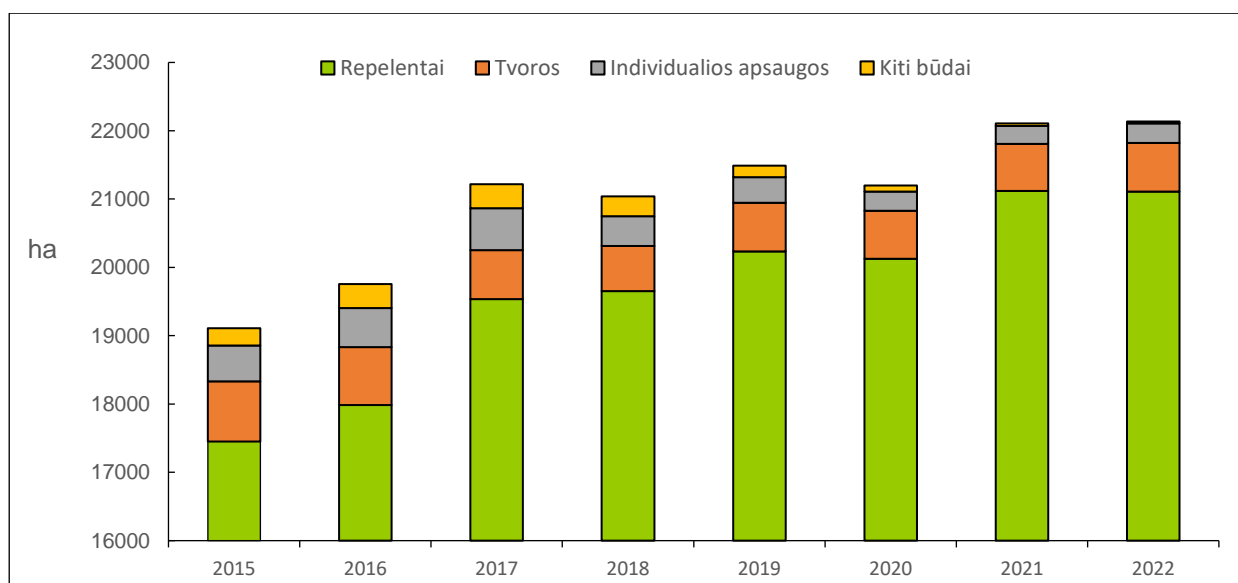
Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių

Valstybinių miškų urėdija, patikėjimo teise valdomuose miškuose, siekdama apsaugoti miško želdinius ar žėlinius nuo elninių žvėrių pažeidimų įvairias apsaugos priemones taikė 22136,4 ha plote. Šis plotas yra didžiausias per paskutiniuosius dešimt metų, kuriame buvo taikytos apsaugos priemonės nuo elninių žvėrių daromos žalos (48 pav.).

48 pav. Želdinių ir žėlinių apsauga nuo elninių žvėrių ir jų daroma žala 2013-2022 metais

Apsaugos priemonės nuo elninių žvėrių pažeidimų buvo vykdomos visuose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose. Daugiausia želdinių nuo elninių žvėrių pažeidimų saugota aptepant repelentais (49 pav.).

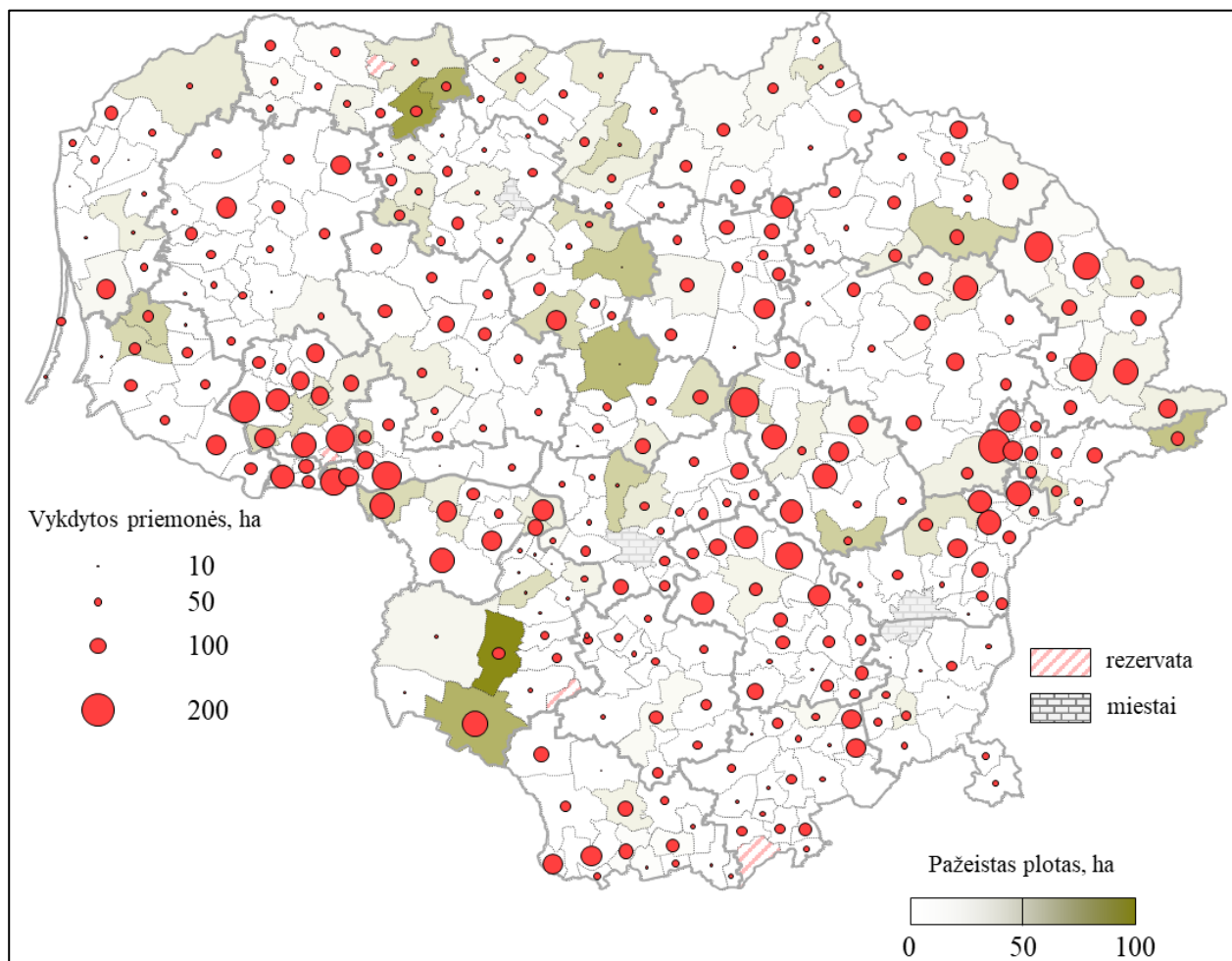
49 pav. Miško želdinių apsaugos, nuo elninių žvėrių žalos, darbų apimtys pagal 2015-2022 metais

Iš viso repelentai panaudoti 21108,6 ha miškų plote. Apdorojant repelentais daugiausia želdinių ar žėlinių saugojo Trakų (1503,2 ha), Tauragės (1332,5 ha), Nemenčinės (1156,8 ha), Ignalinos (1138,8 ha), Jurbarko (1072,3 ha) regioniniai padaliniai.

Ištisine tvora želdiniai aptverti 711,1 ha plote. Ši priemonė Valstybinėje miškų urėdijoje taikoma labai panašiam plote jau keletą metų iš eilės. Daugiausia želdinių, juos tveriant ištisiniais aptvarais, apsaugojo Anykščių (86,5 ha), Rokiškio (48,2 ha), Panevėžio (44,3 ha), Radviliškio (41,7 ha), Kretingos (40,2 ha) regioniniai padaliniai. Jie netverti tik Varėnos regioniniame padalinyje.

Individualias apsaugas želdinių apsaugai naudojo tik keturiolika Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių 288,8 ha plote. Daugiausia želdinių individualiomis apsaugomis saugojo Valstybinių miškų urėdijos Ukmergės (118,4 ha), Kazlų Rūdos (42,3 ha), Dubravos (32,6 ha), Šalčininkų (24,6 ha), Biržų (19,0 ha) regioniniai padaliniai.

2022 metais želdinių ūglius nuo nukandžiojimo Valstybinės miškų urėdijos Prienų ir Kretingos regioniniai padaliniai saugojo juos apvyniojant vilna atitinkamai 24,1 ir 3,8 ha plotuose.

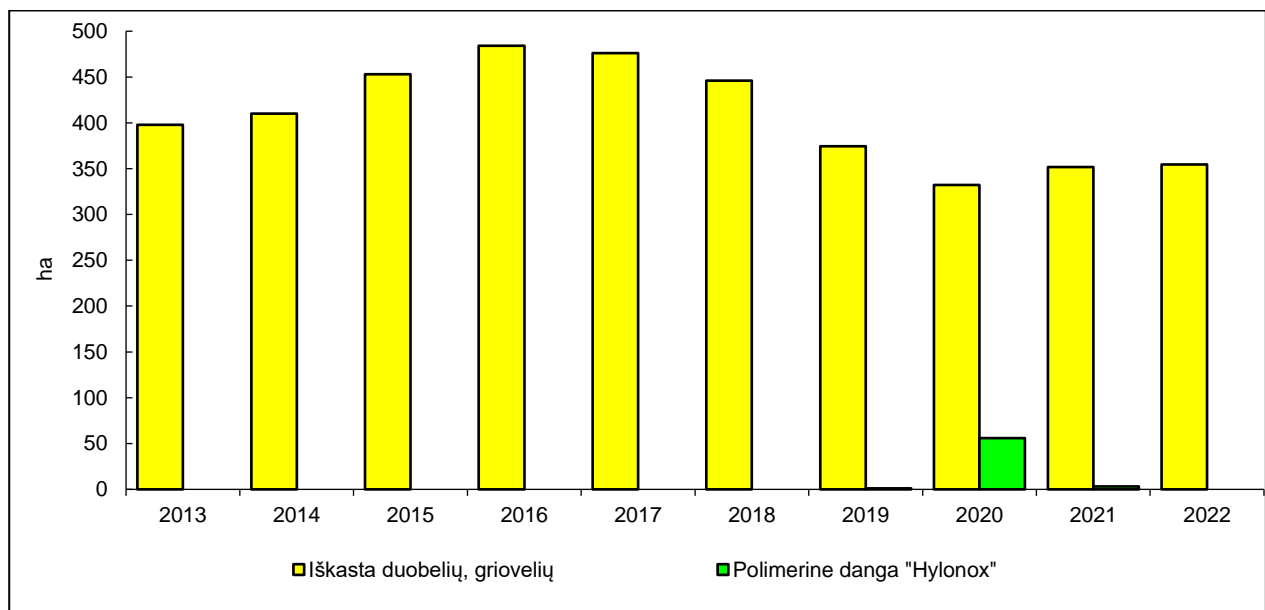
50 pav. Atliktų apsaugos priemonių ir elninių žvėrių pažeidimų plotai šalies miškuose 2022 metais

Labai skiriasi nuo elninių žvėrių daromos žalos Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių vykdomų apsaugos priemonių apimtys. Skiriasi apimtys ne tik atskiruose regioniniuose padaliniuose, bet ir pačių regioninių padalinių atskirose girininkijose (50 pav.). Tam didžiausios įtakos turi skirtingose teritorijose nevienoda elninių žvėrių populiacijos gausa. Tačiau, kai kuriuose padaliniuose ar atskirose jų girininkijose, nors ir buvo vykdytos apsaugos priemonės, elninių žvėrių pažeidimų užregistruota santykinai dideliuose plotuose. Tai rodo, kad vykdomų priemonių kiekis yra nepakankamas arba priemonės yra mažai efektyvios, o elninių žvėrių populiacija yra labai gausi.

Želdinių apsauga nuo pušinių straubliukų (*Hylobius sp.*)

Spygliuočių sodmenims, ypač pasodintiems nenašiose miško augavietėse, daug žalos padaro pušiniai straubliukai. Siekiant atkurti mišką, ir tai padaryti kokybiškai, tokiose augavietėse būtina taikyti apsaugos priemones.

2022 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose, želdinių/žėlinių apsaugai nuo pušinių straubliukų daromos žalos, priemonės buvo taikytos 354,5 ha plote. Panašios darbų apimtys nusistovėję jau keletą metų (51 pav.). Želdinių/žėlinių apsaugai, su tikslu sumažinti pušinių straubliukų daromą žalą, buvo taikoma tik viena priemonė – gaudomųjų duobelių kasimas šviežiose kirtavietėse. Straubliukams gaudyti duobelės kastos keturiolikoje Valstybinės miškų urėdijos regioninių padalinių. Didžiausiuose plotuose gaudomųjų duobelių iškasta Šakių (62,9 ha), Varėnos (61,9 ha), Jurbarko (51,6 ha), Kazlų Rūdos (37,2 ha) ir Šilutės (33,1 ha) regioniniuose padaliniuose.

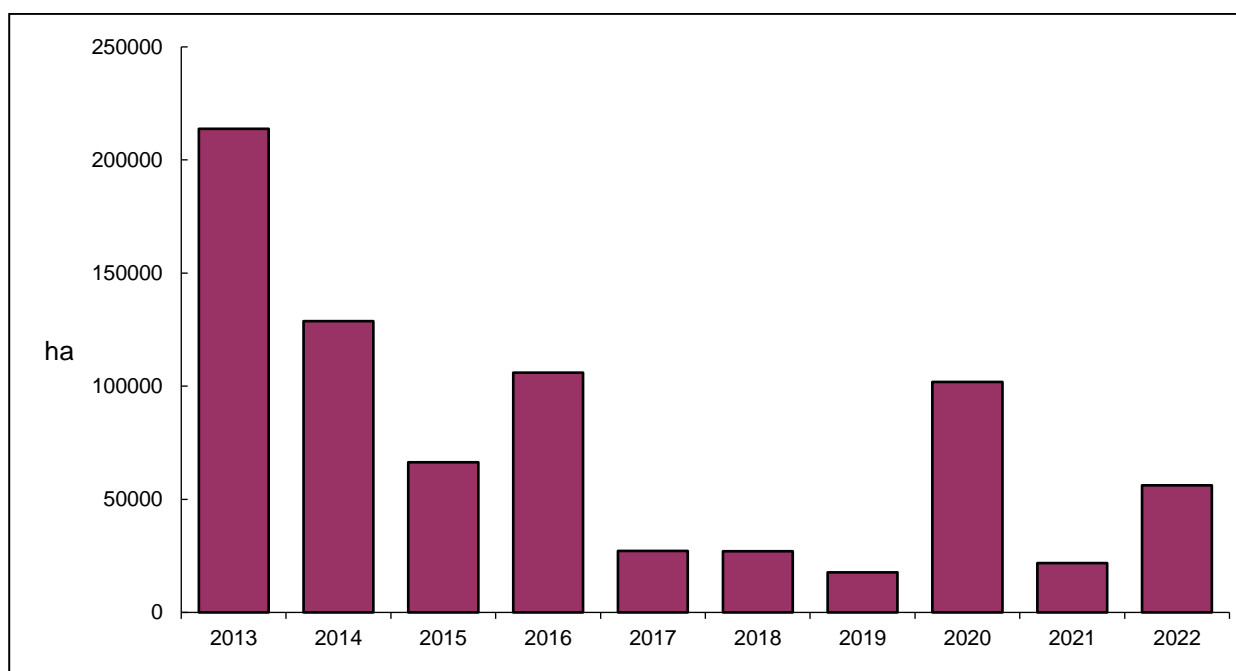
51 pav. Iškasta duobelių/griovelių pušiniams straubliukams gaudyti 2013-2022 metais

Kitos priemonės želdinių/žėlinių apsaugai nuo pušinių straubliukų daromos žalos Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo retai taikomos. 2019-2021 metais miško želdinių apsaugai nuo pušinių straubliukų daromos žalos buvo naudojama polimerinė danga *Hylonox*, tačiau, dėl sąlyginai sudėtingo šios priemonės taikymo būdo ir kaštų, pastaraisiais metais priemonė želdinių/žėlinių apsaugai nebetaikyta.

ŽIDINIŲ TVARKYMAS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE

Vėjo, sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

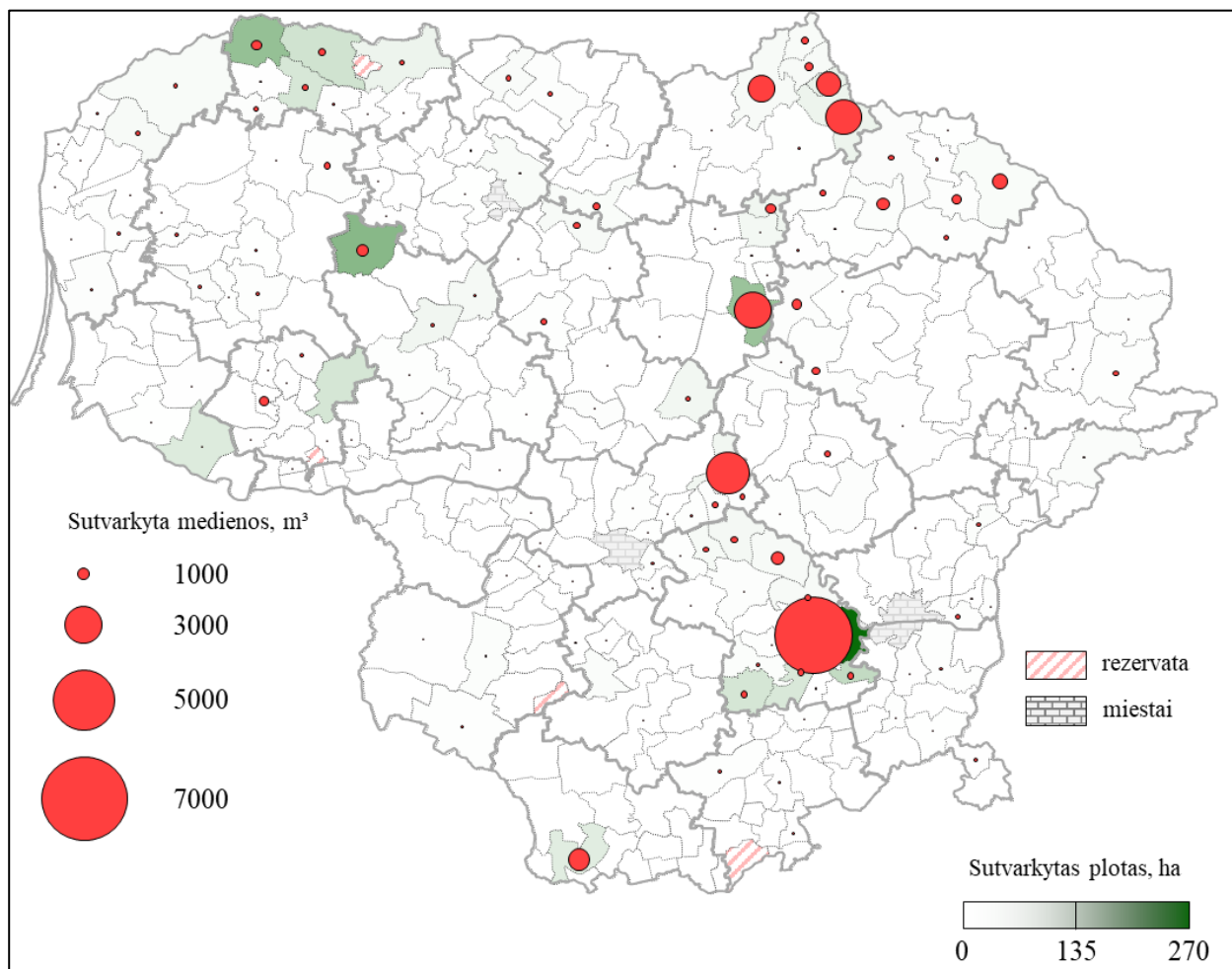
Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose 2022 metais buvo užregistruota 56185 m³ vėjų pažeistų medžių 1441,0 ha plote. Iki metų galo buvo iškiršta ir sutvarkyta 56118 m³ medienos 1378,7 ha plote. Toks per metus sutvarkytas vėjų pažeistų medžių kiekis yra penktas mažiausias kiekis per paskutiniuosius dešimt metų (52 pav.).

52 pav. Vėjavartų, vėjalausų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2013-2022 metais

2022 metais vėjų pažeidimai miškams daugiausia buvo lokalesnio pobūdžio, tačiau labai skirtingo intensyvumo: vienur pažeidimai buvo sąlyginai mažuose plotuose bet labai intensyvūs, kitur pažeidimai buvo didesnėse teritorijose bet mažo intensyvumo (53 pav.).

Daugiausia vėjų pažeistų medžių sutvarkė ir daugiausia medienos iškirto Valstybinės miškų urėdijos regioniniai padaliniai, kuriuose ir buvo daugiausia vėjo pažeistų medynų: Trakų (11239 m³), Biržų (8824 m³), Dubravos (5246,48 m³), Rokiškio (5084 m³), Panevėžio (4264,5 m³).

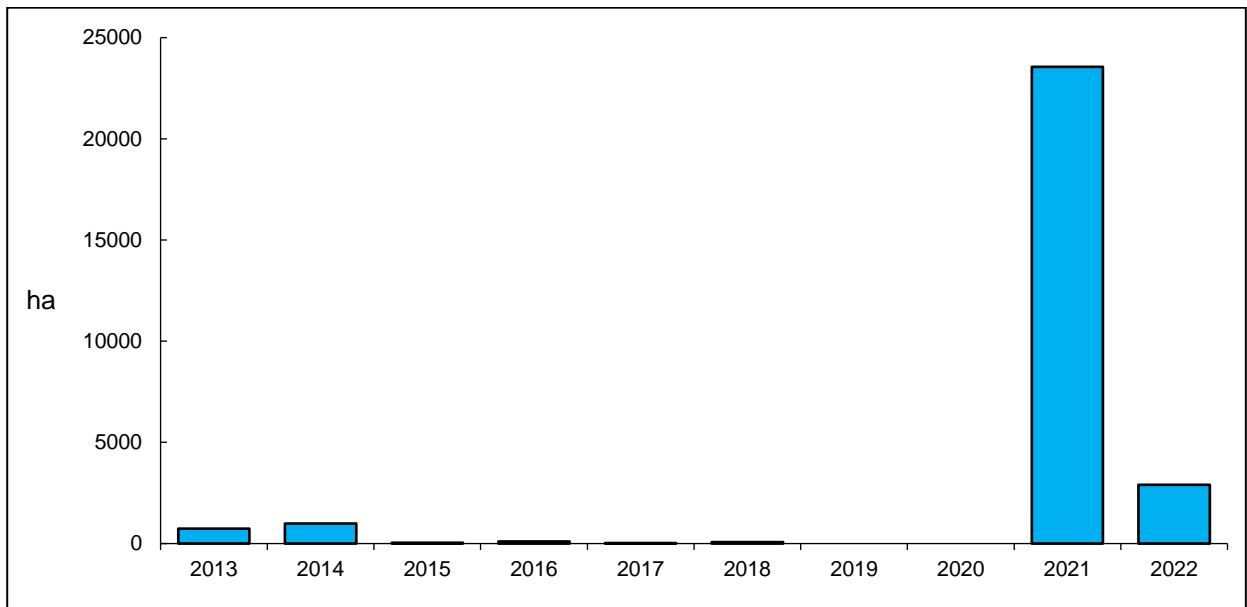

53 pav. Vėjų pažeistų medžių šalinimo darbų apimtys 2022 metais

Iki metų galo vėjų pažeisti medynai beveik visur buvo sutvarkyti, nesutvarkytų liko daugiausia pavienių medžių privirtę plotai tik keliuose Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose.

Sniego, ledo pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

2022 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo užregistruota 2920 m³ sniego pažeistų medžių 235,7 ha plote. Praktiškai visi sniego pažeidimai registruoti Valstybinių miškų urėdijos Kuršėnų regioninio padalinio Vainagių girininkijoje – 2905 m³ pažeistų medžių 233,0 ha plote. Likę sniego pažeidimai medynuose buvo fiksuoti Ignalinos, Raseinių ir Trakų regioniniuose padaliniuose. Tuose regioniniuose padaliniuose sniego pažeidimai buvo labai neintensyvūs, buvo pažeista tik nuo 3 m³ iki 8 m³ medžių, todėl sniego pažeistų medynų tvarkymas buvo vykdomas tik Kurtuvėnų regioniniame padalinyje. Iki metų galo sniego pažeisti medynai buvo sutvarkyti. Toks per metus sutvarkytas sniego pažeistų medžių kiekis yra antras didžiausias kiekis per paskutiniuosius dešimt metų (54 pav.).

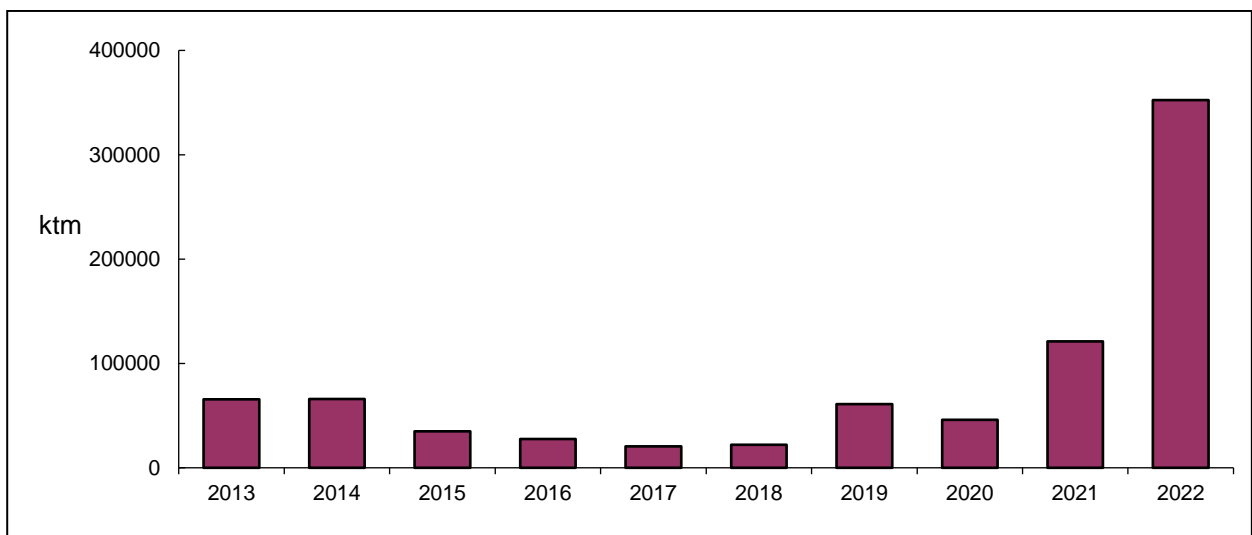

54 pav. Sniegalaūžų, ledalaūžų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2013-2022 metais

Medžių liemenų pavojingų kenkėjų pažeistų medžių tvarkymas židiniuose

2021-2022 metų labai karšti ir sąlyginai sausi vasarų orai buvo ypač nepalankūs medžiams augti, bet ypač palankūs vystytis ir daugintis medžių liemenų kenkėjams. Karšti ir sausi orai labai sumažina medžių atsparumą liemenų kenkėjams. Nuo karščio ir sausrų nusilpusius medžius sugebėjo užpulti ir nudžiovinti net ir santykinai nedidelis kenkėjų kiekis.

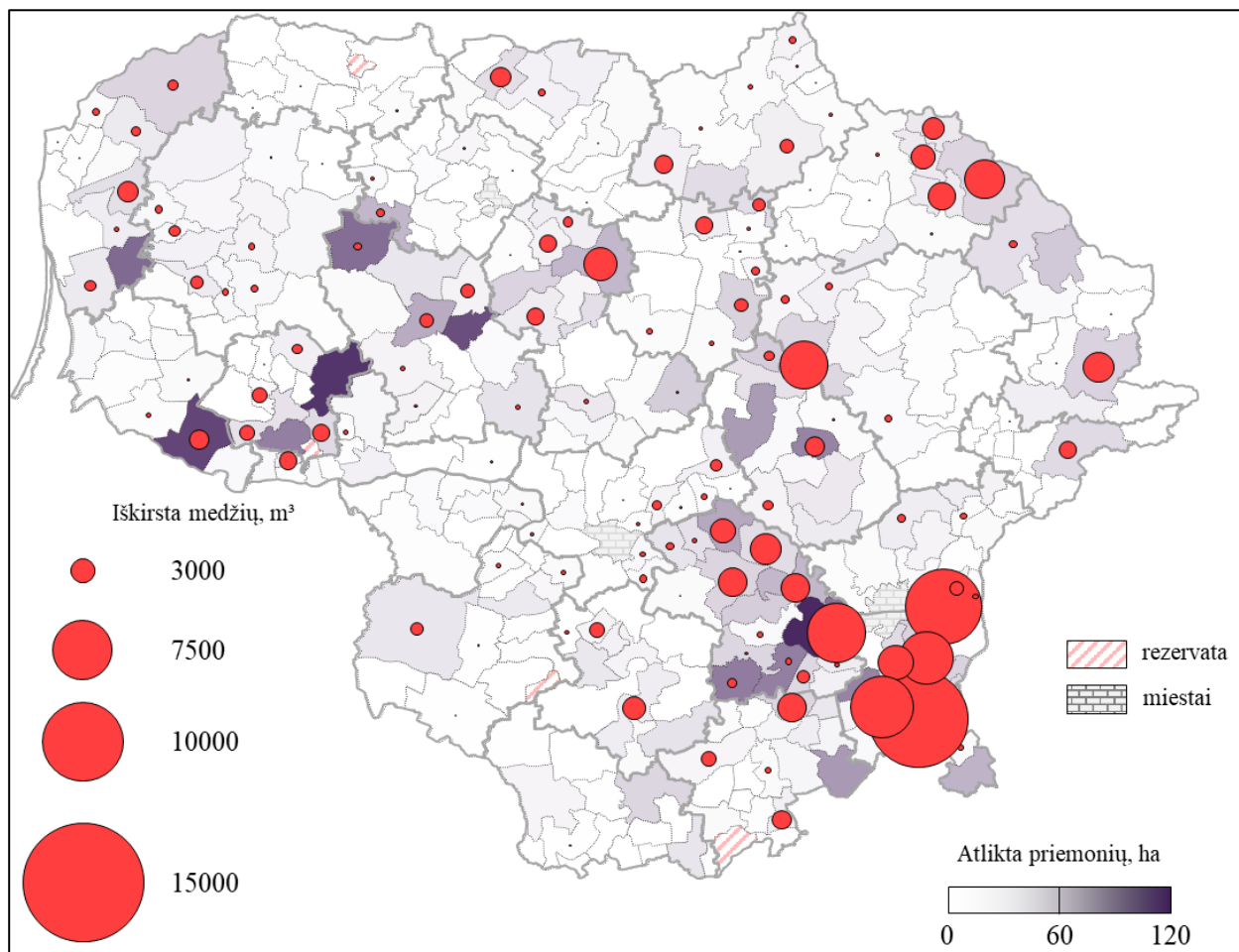
2022 metais Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose medžių liemenų kenkėjų pažeidimai buvo užregistruoti 3368,3 ha plote. Tame plote pažeisti medžiai sudarė 395125 m³ medienos. Iki metų galo iškiršta ir sutvarkyta 352401 m³ medienos 3006,0 ha plote. Toks per metus sutvarkytas medžių liemenų kenkėjų pažeistų medžių kiekis yra didžiausias kiekis per paskutiniuosius dešimt metų (55 pav.).

55 pav. Žievėgraužio tipografo pažeistų medžių šalinimo darbų apimtys židiniuose

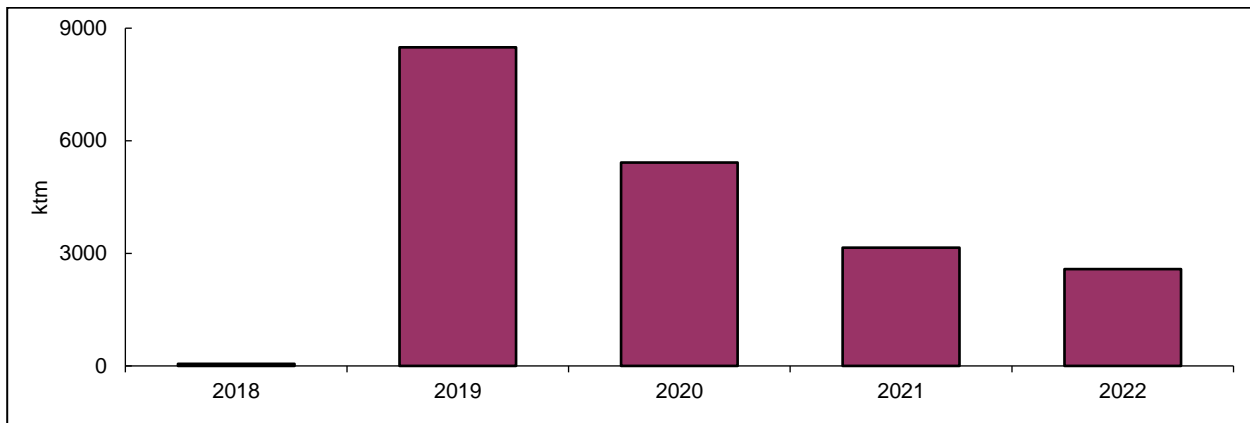
Iš liemenų kenkėjų pažeidimų daugiausiai sudarė žievėgraužio tipografo pažeidimai. 2022 metais žievėgraužio tipografo pažeistų medžių Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose iškirsta 349795 m³ 2992,8 ha plote. Tai apima net 99 % nuo bendrai iškirsto medžių liemenų kenkėjų pažeisto medžių kiekio.

Daugiausiai 2022 m. žievėgraužio tipografo pažeistų eglių iškirto Šalčininkų (51640 m³), Trakų (43098 m³), Varėnos (33554 m³), Nemenčinės (19376 m³), Rokiškio (18304 m³) regioniniai padaliniai (56 pav.).

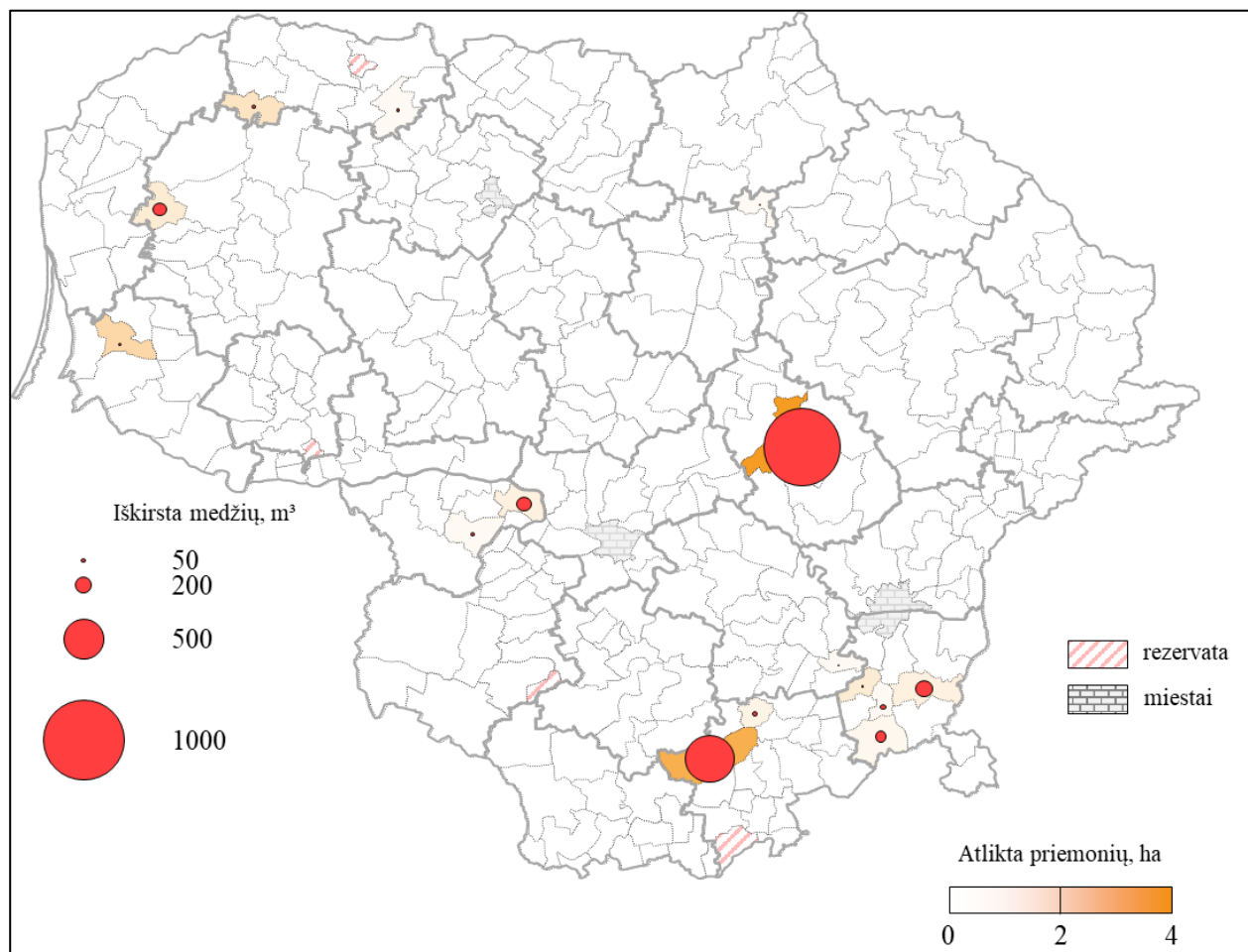
56 pav. Žievėgraužio tipografo apniktų eglių šalinimo darbų apimtys židiniuose 2022 metais.

Nuo tada, kai viršūninio žievėgraužio židiniai 2018 m. pirmą kartą buvo užregistruoti valstybiniuose miškuose, didžiausi viršūninio žievėgraužio pažeidimai buvo kilę 2019 m., o po to jo daroma žala pradėjo mažėti. 2022 m. viršūninio žievėgraužio židiniai registruoti tik 13,0 ha plote devyniuose Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose. Visame 13,0 ha plote viršūninio žievėgraužio pažeistuose medynuose iškirsta 2579 m³ medienos. Toks pažeistų medžių sutvarkytas kiekis yra mažiausias nuo 2019 m., kai viršūninis žievėgraužis buvo labiausiai išplitęs (57 pav.).

57 pav. Viršūninio žievėgraužio pažeistų medžių šalinimo darbų apimtys židiniuose

Daugiausia viršūninio žievėgraužio pažeistų medžių buvo sutvarkyta Ukmergės (965 m³), Varėnos (669 m³), Šalčininkų (434 m³), Šakių (277 m³), Telšių (161 m) regioniniuose padaliniuose (58 pav.). Iki metų galo visi viršūninio žievėgraužio židiniai buvo praktiškai sutvarkyti. Pavienių pažeistų medžių liko tik Ukmergės regioniniame padalinyje.

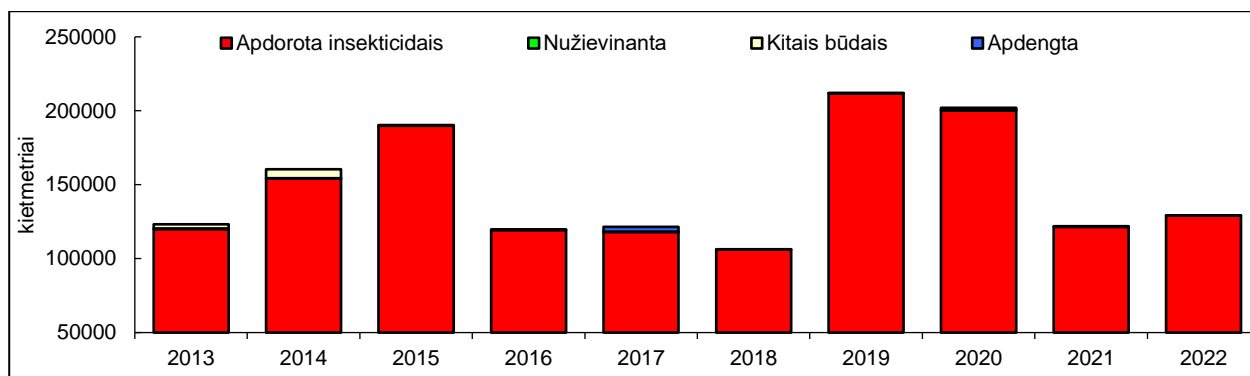

58 pav. Viršūninio žievėgraužio apniktų pušų šalinimo darbų apimtys židiniuose 2022 m.

2022 metais eglinio poligrafo židinis buvo užregistruotas tik Dubravos regioniniame padalinyje 0,2 ha plote. Židinyje iškirta 27 m³ medienos.

Medienos apsauga nuo medžių liemenų kenkėjų

2022 m. nuo medžių liemenų pavojingų kenkėjų apsaugoti 129207,16 m³ žalios spygliuočių medienos. Praktiškai visa mediena Valstybinės miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo apsaugota rietuves apipurškiant insekticidais – 129135,16 m³, tik 72 m³ buvo nužievinti (59 pav.).

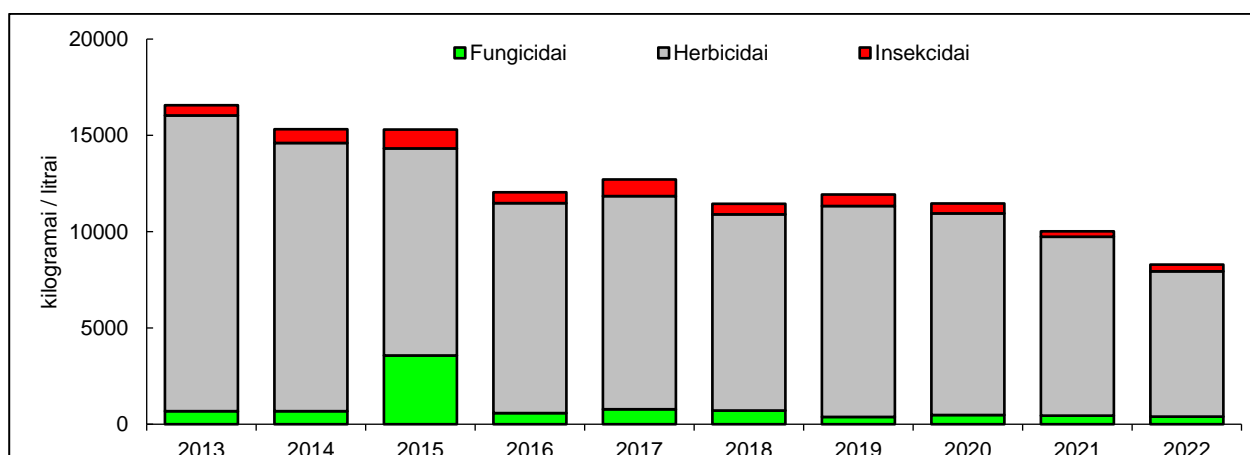
59 pav. Spygliuočių medienos apsaugos darbų apimtys 2013-2022 metais

Daugiausia medienos, apipurškiant medienos rietuves insekticidais, saugojo Valstybinės miškų urėdijos Nemenčinės (24717,97 m³), Mažeikių (15465,54 m³), Rokiškio (10137,47 m³), Telšių (9036,55 m³), Kretingos (7568,44 m³) regioniniai padaliniai. Nedidelis žalios spygliuočių medienos kiekis saugotas ją nužievinant. Ją žievino tik Prienų (34 m³), Jurbarko (26 m³) ir Anykščių (12 m³) regioniniai padaliniai.

CHEMINĖS AUGALŲ APSAUGOS PRIEMONĖS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE IR MEDELYNUOSE

Pesticidų naudojimas

2022 m. valstybiniuose miškuose ir medelynuose bendrai sunaudoti 8290 kg, l, cheminių augalų apsaugos priemonių (60 pav.). Tai yra mažiausias Valstybinės miškų urėdijos sunaudotas pesticidų kiekis per paskutiniuosius dešimt metų.

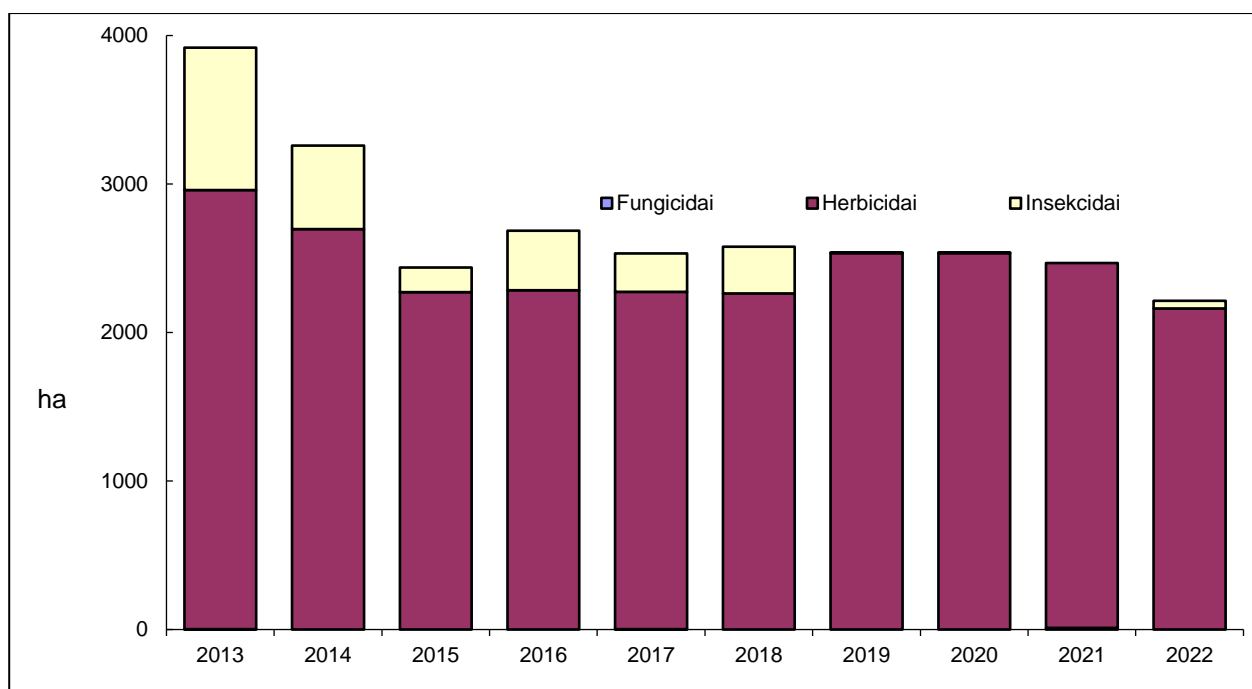

60 pav. Pesticidų sunaudojimas Valstybinių miškų urėdijoje 2013-2022 metais

2022 m. labiausiai sumažėjo herbicidų naudojimas. Šiek tiek padidėjo insekticidų naudojimas. Insekticidų naudojimo padidėjimas yra siejamas su tuo, kad 2022 m. buvo pradėta saugoti eglės sėklinės plantacijos nuo kankorėžių ir sėklų kenkėjų, plantacijose insekticidus purškiant profilaktiškai. Fungicidų naudojimas miškuose išliko panašiam lygyje.

Cheminės augalų apsaugos priemonės miškuose

2022 m. Valstybinės miškų urėdijos administruojamuose miškuose cheminės augalų apsaugos priemonės iš viso buvo naudotos 2213,3 ha plote. Šis plotas yra mažiausias per paskutiniuosius dešimt metų (61 pav.).

61 pav. Pesticidų panaudojimas valstybiniuose miškuose 2013-2022 metais

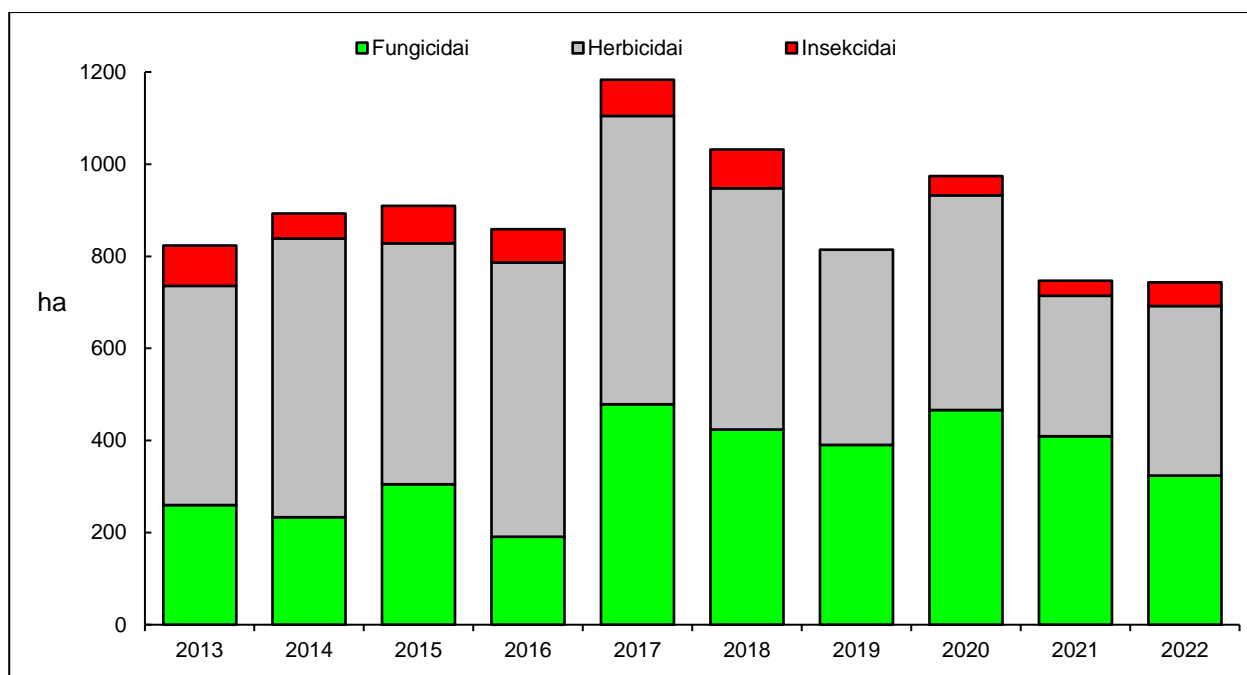
Miškuose daugiausia naudoti herbicidai. Jie panaudoti 2161,1 ha plote. Šis kiekis yra mažiausias per paskutiniuosius dešimt metų. Herbicidus naudojo dvidešimt penki Valstybinių miškų urėdijos regioniniai padaliniai (8 priedas). Herbicidų nenaudojo tik Telšių regioninis padalinys. Didžiausiuose plotuose herbicidai naudoti Radviliškio (292,8 ha), Kuršėnų (220,7 ha), Anykščių (151,6 ha), Dubravos (151,2 ha), Rokiškio (149,0 ha) regioniniuose padaliniuose.

Insekticidai Valstybinių miškų urėdijos regioniniuose padaliniuose buvo panaudoti 52,2 ha plote. Insekticidai daugiausia buvo naudoti sėklinėse plantacijose kovai su kankorėžių ir sėklų kenkėjais. Daugiausia insekticidų panaudojo Kuršėnų (19,6 ha), Ignalinos (14,0 ha), Telšių (8,2 ha), Trakų (5,3 ha) regioniniai padaliniai.

Fungicidai 2022 m. miškuose nebuvo naudoti.

Cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose

2022 m. cheminės augalų apsaugos priemonės medelynuose iš viso naudotos 744,146 ha plote. Toks pesticidų panaudojimas yra mažiausias per paskutiniuosius dešimt metų (62 pav.).

62 pav. Pesticidų panaudojimas valstybiniuose medelynuose 2013-2022 metais

Herbicidai 2022 m. medelynuose iš viso naudoti 368,634 ha plote piktžolių naikinimui.

Fungicidai 2022 m. naudoti 324,472 ha plote. Jie naudoti medelių sėjinukų ir sodinukų profilaktinei apsaugai nuo grybinių ligų infekcijų apkrėtimo ir plitimo.

Insekticidai 2022 m. medelynuose naudoti 51,04 ha plote.

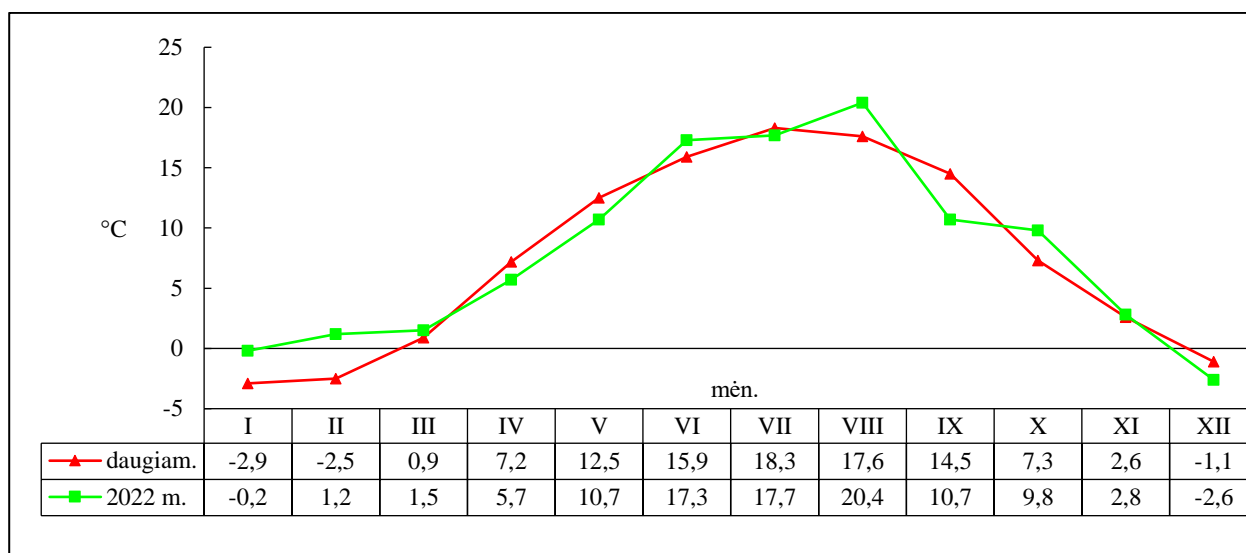
2022 METŲ METEOROLOGINĖS SĄLYGOS*

* - Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenys (2022)

2022 metai orai buvo permainingi, o kartais ir labai kontrastingi. Per metus užfiksuoti 28 stichinių ar katastrofinių meteorologinių reiškinių atvejai, bei apie 200 pavojingų meteorologinių reiškinių. Metai prasidėjo šiltesniais, drėgnesniais už įprastus ir labais vėjuotais orais. Labai kontrastingi orai buvo vasarą. Vasara prasidėjo šiek tiek šiltesniais už įprastus orais, bet su labai daug kritulių. Vyraujant lietingajam laikotarpiui orai atvėso. Vasaros pabaiga pasižymėjo labai karštais ir sausais orais. Metų pabaigoje vyravo jau gana žemiški ir su gausiu sniego kiekiu orai.

ORO TEMPERATŪROS

2022 metų vidutinė orų temperatūra, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenis, buvo šiek tiek aukštesnė nei daugiametės normos ir siekė +7,9 laipsnio. Ši vidutinė metų oro temperatūra yra 0,4 laipsnio aukštesnė nei 1981-2010 metų periodo temperatūrų norma (toliau – daugiametė norma). Orų temperatūros atskirais mėnesiais pasiskirstė labai netolygiai. Kaip jau tapo įprasta, didžiąją dalį mėnesių orų temperatūra, lyginat su tų mėnesių daugiametėmis normomis, buvo aukštesnė nuo 0,2 iki 3,7 laipsnių (63 pav.). Neįprastai šilti orai buvo vasario ir rugpjūčio mėnesiais, kai atitinkamai tų mėnesių vidutinės orų temperatūros buvo aukštesnės 3,7 ir 2,5 laipsnio, lyginant su tų mėnesių daugiametėmis normomis. 2022 m. aukščiausiomis temperatūromis pasižymėjo rugpjūčio mėnuo. Šį mėnesį buvo fiksuoti net keli atvejai stichinio meteorologinio reiškinių – kaitros, kai oro temperatūra pakilo 30 laipsnių ir daugiau, bei truko tris dienas ar ilgiau (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Karšti orai augalų vegetacijos metu yra labai nepalankūs augalams, juos silpnina ir daro mažiau atsparius kenkėjams ar grybinių ligų sukėlėjams.

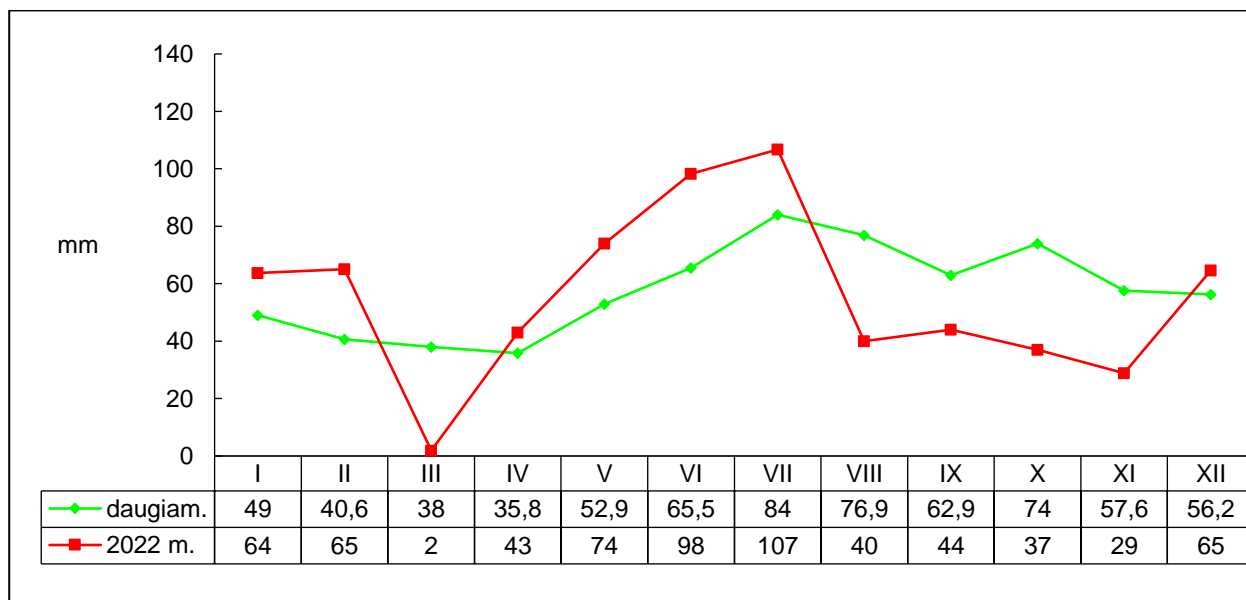
63 pav. Vidutinių oro temperatūrų dinamika 2022 metais

2022 m. pasitaikė ir neįprastai šaltų mėnesių, lyginant tų mėnesių vidutines orų temperatūras su tų mėnesių daugiametėmis temperatūrų normomis. Ypač žema vidutinė orų temperatūra buvo rugsėjo mėnesį, kai vidutinė mėnesio temperatūra buvo net 3,8 laipsnio žemesnė, nei to mėnesio daugiametė norma.

KRITULIAI

2022 m. vidutiniškai per mėnesį iškrito 55,6 mm kritulių, tai praktiškai atitinka daugiametę kritulių normą. Iškritęs kritulių kiekis per metus pasiskirstė labai netolygiai. Dažnai labai lietingą laikotarpį keisdavo labai sausringas laikotarpis. Tik du mėnesius kritulių kiekis buvo kiek artimesnis tų mėnesių daugiametėms normoms, o likusius mėnesius krituliai pasiskirstė labai kontrastingai (64 pav.).

Kovo mėnesį iškrito labai mažas vidutinis kritulių kiekis, tik 2 mm (atskiruose šalies vietose kritulių visai nebuvo). Šis kovas buvo sausiausias mėnuo nuo 1961 metų. Iki tol sausesnis buvo tik 2019 m. balandis, kai iškrito 2,2 mm kritulių. Pasibaigus balandžio mėnesiui, prasidėjo ilgas lietingas laikotarpis, kuris tęsėsi iki rugpjūčio. Per šį laikotarpį buvo užfiksuoti keli atvejai stichinio meteorologinio reiškinių – ilgo lietingo laikotarpio, kai per 60 dienų iškrenta to laikotarpio 2,8 daugiametės kritulių normos (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Ilgai užsitęsęs lietingajam laikotarpiui, mažiau pralaidūs dirvožemiai nesugeba praleisti drėgmės į gilesnius dirvos sluoksnius, taip sukauptami perteklingą drėgmę viršutiniuose sluoksniuose. Didelis perteklingos drėgmės kiekis stabdo dirvožemių aeraciją, kas skatina puvinimo procesus juose. Ilgai užmirkusiuose dirvožemiuose augančių augalų šaknys apmiršta, todėl augalai apsilpsta, tampa mažiau atsparūs kenkėjams ar grybinių ligų sukelėjams ir greičiau nudžiūva.

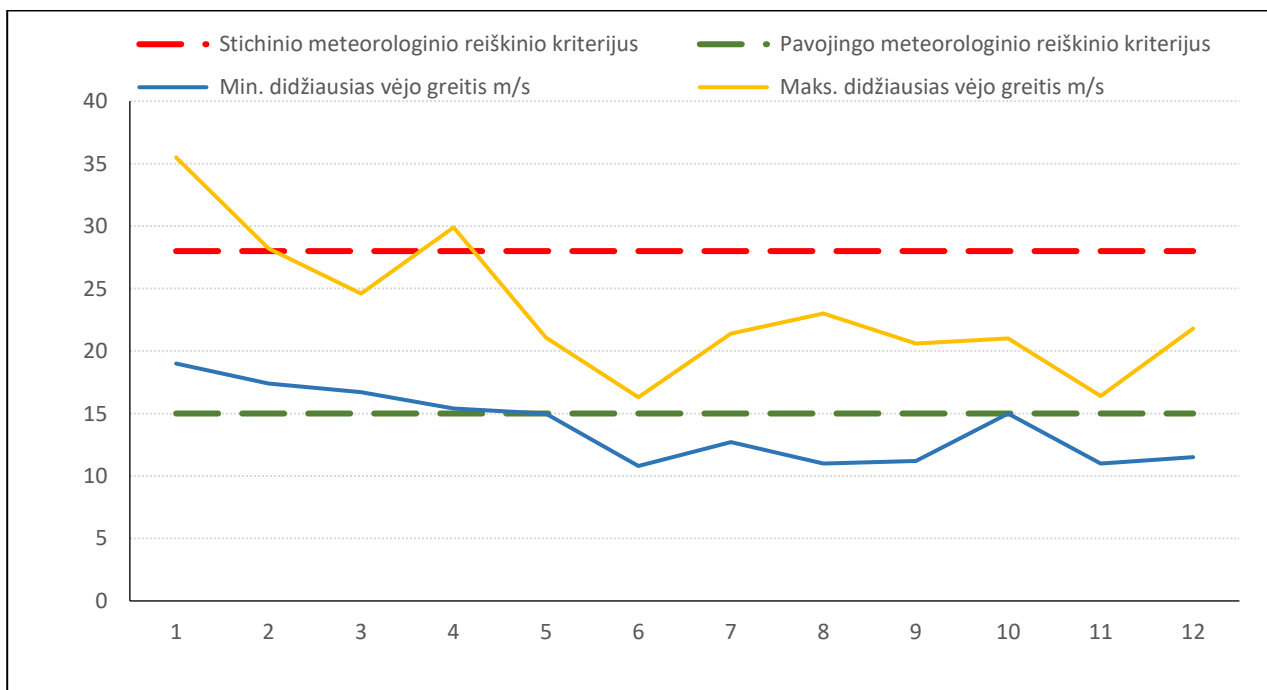
64 pav. Vidutinio kritulių kiekio dinamika 2022 metais

2022 m. prasidėjo gana drėgnais orais, tačiau jau kovo mėnesį viskas pasikeitė priešingai, stojo sausra.

Rugpjūčio mėnesį nusistovėjus karštiesiems orams, prasidėjo sausringas metų laikotarpis. Rugsėjo pirmomis dienomis buvo fiksuotas stichinis meteorologinis reiškinys – sausra (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Sausringas laikotarpis su nedideliu kritulių kiekiu tęsėsi iki gruodžio mėnesio. Sausra aktyviosios augalų vegetacijos metu neleidžia augalams apsirūpinti pakankamu drėgmės kiekiu, todėl augalai silpsta ir tampa mažiau atsparūs kenkėjams ar grybinių ligų sukėlėjams.

VĖJAS

2022 m. orai buvo gana vėjuoti. Labiausiai vėjuoti orai ir didžiausi vėjai buvo registruoti metų pradžioje. Nors metų antroje pusėje orai buvo ramesni, tačiau stipresnių vėjų pasitaikė visus metus. Per metus dvylika dienų registruoti stichiniai meteorologiniai reiškiniai – labai smarki audra, vėtra ar viesulas, kai vėjo ar vėjo gūσιο greitis siekia 28 m/s ar didesnis (žr. skyrelį „Užregistruoti stichiniai ir katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai“). Taip pat užregistruotos kelios dešimtys pavojingo meteorologinio reiškinio – labai stipraus vėjo, kai vėjo greitis siekia 15-27 m/s. 2022 m. nebuvo nei vieno mėnesio, kad pavojingo meteorologinio reiškinio – labai stipraus vėjo, nebūtų registruota visoje šalies teritorijoje ar atskirose jos dalyse (65 pav.) .

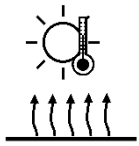

65 pav. Užregistruoti vėjo greičiai 2022 metų atskirais mėnesiais.

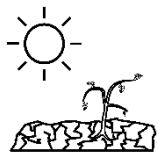
Nuo stiprių vėjų labiausiai kenčia plačia laja, seni, dideli medžiai. Stiprūs vėjai gali ne tik nulaužti medžių šakas, lajos dalis, bet ir juos išversti. Stiprūs vėjo gūšiai ar viesulai gali pakenkti

ne tik seniems ir dideliems medžiams, bet ir sąlyginai jauniems bei mažiems medžiams. Sužaloti, nulaužti, išversti medžiai arba medžiai, kurių šaknys yra atkeltos iš dirvožemių ir nutrauktos, tampa mažiau atsparūs kenkėjams ar grybinių ligų sukėlėjams.

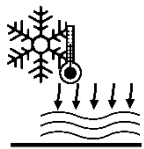
UŽREGISTRUOTI STICHINIAI IR KATASTROFINIAI METEOROLOGINIAI REIŠKINIAI

***kaitra** (dienos maksimali oro temperatūra ≥ 30 °C, trukmė ≥ 3 d.) – registruota birželio 25 d., kuri tęsėsi dar ir liepos 2 d.: aukščiausia šio laikotarpio oro temperatūra užregistruota Kretingos AMS birželio 27 d. (33,2 °C) bei 28 d. (33,6 °C) ir tai buvo absoliutus tų dienų rekordas Lietuvoje, rugpjūčio 13-19 d. (ilgiausiai tęsėsi Akmenėje, Kretingoje ir Skuode – 7 dienas) ir rugpjūčio 23-29 d.

***sausra augalų vegetacijos laikotarpiu** (30 parų vidutinės oro temperatūros vidurkis ≥ 5 °C, temperatūros–kritulių indekso (TPI), 30 iš eilės einančių parų vidurkis $< 3,5$) – rugsėjo 7 d. Mažeikių, Plungės ir Telšių rajonų atskirose dalyse buvo fiksuota sausra. Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną sausra apėmė ir dalį Akmenės, Elektrėnų, Kelmės, Šiaulių, Širvintų, Trakų rajonų. Paskutinę rugsėjo mėnesio dieną sausra vis dar laikėsi visose Jonavos ir Kėdainių r. savivaldybėse bei kai kuriose Jurbarko, Kaišiadorių, Kauno, Pakruojo, Radviliškio, Šakių ir Širvintų rajonų dalyse.

***šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu** (kai paros vidutinė oro temperatūra ≥ 10 °C, o oro (dirvos paviršiaus) temperatūra < 0 °C) – gegužės 16-19 d. daugelyje rajonų dirvos paviršiuje buvo fiksuotos šalnos (žemiausia oro temperatūra 5 cm aukštyje nukrito gegužės 19-os naktį Varėnos AMS, iki -5,8 °C, o 2 m aukštyje žemiausia (-1,6 °C) išmatuota Skuodo AMS gegužės 18-os naktį), Rugsėjo 2 d. užregistruota šalna, kuri vietomis tęsėsi iki rugsėjo 10 d. Stipriausia šalna fiksuota rugsėjo 7 d. Varėnoje, kai 5 cm aukštyje buvo -5,3 °C. Ilgiausiai šalna fiksuota Molėtų AMS (8 dienas). Nemažai stočių šalnas fiksuavo 5-7 dienas.

***labai stambi kruša** (kai ledėkų skersmuo ≥ 20 mm) – birželio 9 d. kai kuriuose pietiniuose bei rytiniuose rajonuose fiksuota labai stambi kruša (ledėkų skersmuo 2-4 cm), liepos 22 d. Mažeikių rajone užfiksuota labai stambi kruša apie 3 cm.

***labai smarkus lietus** (kritulių kiekis per 12 valandų ir trumpiau iškrenta 50-80 mm) – gegužės 21 d. fiksuotas labai smarkaus lietaus atvejis, kai Šalčininkų AMS užfiksavo 50,3 mm kritulių per 12 val., birželio 28-29 d. vietomis praėjo labai smarkūs lietūs, kai iškrito 51-73 mm/12 val. kritulių, liepos 1 d. Tauragėje registruotas labai smarkaus lietaus atvejis, kai per 9 val. iškrito 65,4 mm kritulių, liepos 31 d. – rugpjūčio 1 d.

(Kyburiuose, Pakruojyje, Šeduvoje ir Šakiuose iškrito 50-57 mm/12 val.) ir rugpjūčio 21-22 d. Vėžaičiuose bei Mažeikiuose, kur atitinkamai iškrito 64,1 mm/12 val. ir 62,7 mm/12 val. kritulių.

****ilgas lietingas laikotarpis*** (*laikotarpyje nuo gegužės 1 d. iki spalio 31 d. pradžia laikoma diena, kai prieš tai buvusių 60 d. kritulių suma didesnė už šio laikotarpio kritulių sumos daugiametį (1971-2020 m. laikotarpio) vidurkį (standartiniu nuokrypiu) 2,8 karto, o pabaiga, kai 30 d. iš eilės reiškinio kriterijus mažesnis už šio laikotarpio kritulių sumos daugiametį vidurkį (standartiniu nuokrypiu) 2,8 karto*) – gegužės 31 d. fiksuotas ilgas lietingas laikotarpis Šalčininkų AMS. Per 60 dienų Šalčininkuose iškrito 185,2 mm kritulių, pirmomis birželio mėnesio dienomis buvo pasiektas ilgo lietingo laikotarpio rodiklis Vilkaviškio rajone, dalyje Alytaus, Panevėžio, Kėdainių ir Lazdijų rajonų ir po kiekvienos didesnės liūties šis reiškinys buvo fiksuojamas vis didesnėje šalies teritorijoje ir iki Joninių šis reiškinys buvo registruotas jau daugelyje šalies rajonų, liepos pirmąjį ir antrąjį mėnesio dešimtadienį daug kur tęsėsi ilgas lietingas laikotarpis, rugpjūčio mėnesio pradžioje prasidėjęs stichinis meteorologinis reiškinys ilgas lietingas laikotarpis, didesnėje šalies dalyje, beveik iki mėnesio pabaigos, o paskutinę mėnesio dieną ilgas lietingas laikotarpis vis dar buvo fiksuojamas Utenos rajone, dalyje Kaišiadorių, Kėdainių, Marijampolės, Panevėžio, Radviliškio ir Ukmergės rajonų, ilgas lietingas laikotarpis, vietomis prasidėjęs vasarą tęsėsi ir pirmąjį rugsėjo dešimtadienį beveik visuose šalies rajonuose, išskyrus Utenos rajoną, kur užtruko dar ilgiau – iki rugsėjo 13 d.

****labai smarki audra, viesulas, škvalas*** (*kai maksimalus vėjo greitis 28-32 m/s*) – sausio 14 d. ir sausio 30 d. Ventės AMS išmatavo uraganinį vėjo greitį, atitinkamai 35,5 m/s ir 34,7 m/s, sausio 14 d. Panevėžio AMS 28 m/s, sausio 17 d. Ventės AMS 28,7 m/s, Šventosios AMS 29,1 m/s, sausio 20 d. Šventosios AMS didžiausias vėjo greitis siekė 30,5 m/s, Ventės AMS 30,2 m/s, sausio 30 d. Šilutės AMS buvo 28,7 m/s, Šventosios AMS 30,4 m/s, katastrofinis vėjo greitis buvo pasiektas ir Klaipėdos AMS 24 m aukščio bokšte, 33,6 m/s, vasario 19 d. (Nidos jūrinė AMS išmatavo 29,6 m/s, Klaipėdos AMS 24 m aukščio bokšte 28,5 m/s) ir vasario 21 d. (Šventosios AMS 28,2 m/s), balandžio 4-5 dienomis Šventosios AMS užfiksavo 29,9 m/s vėjo gūsius, liepos 11 d. tarp 8-9 val. pagal gyventojų informaciją stebėtas vandens viesulas virš Baltijos jūros, 12 km atstumu nuo Klaipėdos.

ATSKIRŲ MĖNESIŲ ORŲ APŽVALGA

Sausis

Sausį orai buvo permainingi. Mėnesio pradžioje vyravo šiltesni orai nei įprasta. Nuo antro dešimtadienio, atslinkus anticiklonui, didesnėje šalies teritorijoje labai atšalo, kai vietomis temperatūra pasiekė ir -26...-29 °C, tačiau šalčiai ilgai neišsilaikė ir mėnesio gale vėl kiek atšilo.

Sausio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $-3,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $0,5^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo $3-7\text{ }^{\circ}\text{C}$, o žemiausiai nukrito iki $-26...-29^{\circ}\text{C}$.

Meteorologinė žiema (pradžia laikoma, kai vidutinė paros oro temperatūra nukrenta žemiau $0\text{ }^{\circ}\text{C}$), didžiojoje šalies dalyje prasidėjo sausio 1 d., pietų Lietuvoje sausio 8-9 d. Tai įvyko vidutiniškai 25-33 dienomis vėliau lyginant su SKN.

Per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito apie 58 mm (1,1 SKN). Daugumoje rajonų kritulių iškrito 45-60 mm, o vietomis, daugiausia rytiniuose rajonuose ir pajūryje 60-75 mm.

Mėnesio pirmos dekados pradžioje susidariusi pastovi sniego danga jau išsilaikė iki mėnesio galo. Mėnesio eigoje sniego danga tik storėjo ir mėnesio pabaigoje daug kur siekė 10-20 cm, vietomis Aukštaitijoje ir Dzūkijoje net 30-40 cm.

Sausio mėnesio pradžioje dirvožemio įšalo gylis siekė iki 9 cm. Atvėsus orams antrąjį mėnesio dešimtadienį įšalo gylis tik didėjo ir dešimtadienio pabaigoje, kai kur siekė iki 13 cm. Vėliau atšilus orams, po stora sniego danga dirvožemių įšalo gylis ėmė mažėti ir mėnesio gale siekė iki 5 cm.

Didžiausias vėjo greitis sausio mėnesį siekė 10,3-15,7 m/s, Nidoje 17,7 m/s.

Sausio mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo, tačiau pasitaikė pavojingų reiškinių, kurie pridarė didelės žalos. Sausio 26-27 d. fiksuotas smarkus snygis ir šlapio sniego apdraba šalies pietiniuose ir rytiniuose rajonuose. Vietomis beveik be pertraukos snigo 1-3 paras ir kai kur buvo viršyti per 2 paras padidėjusio sniego dangos storio rekordai. Kadangi krito šlapias sniegas, tai ant medžių kaupėsi pavojingas šlapio sniego kiekis, kurio medžiai neatlaikė ir pradėjo lūžti.

Vasaris

Vasario mėnesį orai buvo labai šilti, drėgni ir labai vėjuoti. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo $1,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,7^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė $6-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausiai nukrito iki $-6...-12\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau $0\text{ }^{\circ}\text{C}$, vakarinėje šalies dalyje sausio 13 d., didesnėje šalies dalyje vasario 5-6 d. baigėsi meteorologinė žiema. Šiais metais tai įvyko net 5,5 savaitėmis anksčiau lyginant su SKN. Meteorologinė žiema daug kur šalyje tęsėsi vidutiniškai 69-70 dienų, vakariniame šalies pakraštyje 25-39 dienas, t. y. 18-44 dienomis trumpiau nei SKN.

Vasario mėnuo buvo gana drėgnas. Per mėnesį vidutiniškai iškrito 69,5 mm kritulių (1,6 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito Pietų Lietuvoje ir šiaurės rytinėje, šiaurinėje dalyje 30-60 mm (0,9-1,6 SKN). Gausiausiai kritulių iškrito Žemaitijos aukštumoje, 120-160 mm (2,3-3,1 SKN).

Vasario mėnesį vyraujant šiltiems orams, didžiojoje šalies dalyje sniego danga sparčiai mažėjo, ir mėnesio gale sniego danga buvo išsilaikiusi tik rytiniuose šalies rajonuose. Mėnesio paskutinėmis dienomis storiausia sniego danga buvo Švenčionyse ir siekė 24 cm. Kituose rytiniuose rajonuose sniego danga siekė 1-3 cm.

Mėnesio pradžioje storiausias įšalo sluoksnis fiksuotas pietiniuose ir rytiniuose šalies rajonuose, kur siekė 15-28 cm. Kitur įšalo sluoksnis buvo plonesnis ir siekė 1-7 cm. Vyraujant šiltesniems orams dirvožemiai pradėjo atitripinėti. Antroje mėnesio pusėje plonas įšalusio dirvožemio sluoksnis buvo fiksuotas tik pavienėmis dienomis. Mėnesio pabaigoje įsivyravus šaltesniems orams, dirvožemiai vėl pradėjo įšalti ir paskutinę kalendorinės žiemos dieną daug kur šalyje dirvožemiai buvo įšalę iki 1-8 cm

Didžiausias vėjo greitis vasario mėnesį siekė 18,8-27,3 m/s.

Vasario mėnesį užregistruoti 2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Labai smarkaus vėjo atvejai fiksuoti vasario 19 d. (Nidos jūrinė AMS išmatavo 29,6 m/s, Klaipėdos AMS 24 m aukščio bokšte 28,5 m/s) ir vasario 21 d. (Šventosios AMS 28,2 m/s).

Taip pat fiksuoti keli pavojingi meteorologiniai reiškiniai. Dažniausiai pasitaikė vėjai, daug kur po 5-11, kai kur 12-16 atvejų, kai vėjo greitis siekė 17-22 m/s, kai kur 23-27 m/s. Daugelyje rajonų fiksuota po 1-3 rūko atvejus. Vietomis pasitaikė lijundros, silpnų pūgų, smarkaus lietaus. Kai kuriuose šalies rytiniuose rajonuose fiksuota perkūnija.

Kovas

Kovo mėnesį orų temperatūros nebuvo labai išskirtinės, tačiau mėnuo išsiskyrė labai mažu kritulių kiekiu. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 1,5 °C (teigiama 0,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 11-18 °C, žemiausiai nukrito iki -3...-15 °C.

Kovo mėnuo pasižymėjo labai sausais orais, kai per mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito tik 1,9 mm kritulių (apie 5 % SKN). Atskiruose šalies vakarų ar kraštiniuose rytiniuose šalies rajonuose kritulių kiekis neviršijo net 1 mm, o vietomis kritulių visai nebuvo. Daugiausia kritulių gavo pietiniuose ir šiauriniuose šalies rajonuose 4,0-4,9 mm (9-13 % SKN).

Visą mėnesį vyraujant labai sausiams ir giedriems orams, naktimis nukritus oro temperatūrai, susidarė palankios sąlygos dirvožemiui šalti. Mėnesio pradžioje dirvožemiai daugelyje šalies rajonų buvo įšalę iki 2-9 cm. Vėliau nusistovėjus saulėtoms dienoms, įšalas palaipsniui ėmė plonėti ir kovo 26 d. dirvožemiai visoje šalyje buvo trumpam atitirpę, o paskutinę mėnesio dieną atšalus orams, visur įšalusio dirvožemio sluoksnio storis vėl siekė 1-7 cm.

Didžiausias vėjo greitis kovo mėnesį siekė 14,7-17,8 m/s, vietomis, daugiausiai vakarinėje dalyje, 14,4-24,6 m/s.

Kovo mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. Pavojingų reiškinių pasitaikė irgi mažai. Mėnesio paskutinį penkiadienį visose meteorologijos stotyse buvo fiksuotas vėjas, pasiekęs smarkaus vėjo kriterijų po 1-4 atvejus, kai vėjo greitis siekė 17-25 m/s. Taip pat fiksuoti keli rūko atvejai, daugiausia vakariniuose rajonuose (1-4 atvejai). Vietomis stebėta lijundra, šerkšnas.

Balandis

Balandžio orai buvo labai kontrastingi, kai šiltesnius orus išstumdavo staigūs šalčio įsiveržimai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 5,9 °C (neigiama 1,3° anomalija. Aukščiausia oro temperatūra siekė 19...22 °C, žemiausiai nukrito iki -2...-5 °C.

Balandžio orai buvo permainingi, bet didžiąją mėnesio dalį buvo gana šalti ir drėgni. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 5,7 °C (neigiama 1,5° anomalija. Aukščiausia oro temperatūra siekė 17...20 °C, žemiausiai nukrito iki -3...-9 °C.

Augalų vegetacijos pradžia, arba laikotarpis, kai vidutinė paros oro temperatūra pakyla aukščiau 5 °C, šiais metais didesnėje šalies teritorijoje prasidėjo balandžio 12-14 dienomis ir tai yra vidutiniškai 6 dienomis vėliau lyginant su SKN.

Balandžio mėnesį vidutiniškai šalyje iškrito 43 mm kritulių (1,2 SKN). Didžiojoje šalies dalyje (pietvakarinėje dalyje, šiauriniame ir vakariniame pakraščiuose) kritulių buvo 15-45 mm (0,5-1,3 SKN), likusioje šalies dalyje iškrito 45-60 mm (1,2-2,0 SKN).

Balandžio 6 d. daugelyje rajonų iškritus gausniam sniegui, buvo susidariusi 1-4 cm sniego danga, kuri greitai ištirpo.

Mėnesio pirmosiomis dienomis dirvožemiai kai kuriuose šalies rajonuose buvo dar įšalę iki 2-7 cm gylio, tačiau vyraujant teigiamoms vidutinėms temperatūroms, įšalo storis greitai plonėjo ir balandžio 7 d. visoje šalies teritorijoje jau buvo visiškai atitirpę.

Didžiausias vėjo greitis balandžio mėnesį daug kur siekė 16-25 m/s, vietomis vėjo gūšiai siekė iki 29,9 m/s.

Balandžio mėnesį užregistruotas vienas stichinis meteorologinis reiškinys – labai smarkaus vėjo atvejis, kai balandžio 4-5 dienomis Šventosios AMS užfiksavo 29,9 m/s vėjo gūsius.

Gegužė

Gegužės mėnesio orai buvo gerokai šaltesni ir drėgnesni nei įprastai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 10,7 °C (neigiama 1,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 21...27 °C, žemiausiai nukrito iki -5...0 °C.

Visoje šalyje aktyvioji augalų vegetacijos pradžia, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia 10 °C ir daugiau, šiais metais daugelyje šalies rajonų prasidėjo gegužės 5-6 d. ir tai yra vidutiniškai 10 dienų vėliau lyginant su SKN.

Gegužės mėnesį vidutiniškai šalyje iškrito 74 mm kritulių (1,4 SKN). Mažiausiai kritulių teko vakariniams šalies rajonams 25-50 mm (0,7-1,2 SKN), o daugiausiai jų registruota pietinėje šalies dalyje 100-135 mm (1,6-2,3 SKN).

Didžiausias vėjo greitis gegužės mėnesį siekė 14,3-20,4 m/s.

Gegužės mėnesį užregistruoti 3 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Gegužės 16-19 d. daugelyje rajonų dirvos paviršiuje buvo fiksuotos šalnos (žemiausia oro temperatūra 5 cm aukštyje nukrito gegužės 19-os naktį Varėnos AMS, iki -5,8 °C, o 2 m aukštyje žemiausia (-1,6 °C) išmatuota Skuodo AMS gegužės 18-os naktį). Gegužės 21 d. fiksuotas labai smarkaus lietaus atvejis, kai Šalčininkų AMS užfiksavo 50,3 mm kritulių per 12 val. Gegužės 31 d. fiksuotas ilgas lietingas laikotarpis Šalčininkų AMS. Per 60 dienų Šalčininkuose iškrito 185,2 mm kritulių, esant šio periodo SR ribai 179 mm, o SKN 92 mm).

Iš pavojingų reiškinių dažniausiai pasitaikydavo stiprūs vėjai daug kur po 2-5 atvejus. Daug kur fiksuota po 1-2, pietiniuose rajonuose 3 smarkaus lietaus atvejai. Dažniau pirmąjį mėnesio dešimtadienį, bei kai kuriomis kitų dešimtadienių ryto valandomis ore arba 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus registruotos šalnos, kai temperatūra ore krito iki -5 °C, 5 cm aukštyje kai kur iki -9 °C.

Birželis

Birželio mėnesio orai šilti ir gerokai drėgnesni nei įprastai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 17,3 °C (teigiama 1,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 30...34 °C, žemiausiai nukrito iki 3...7 °C.

Meteorologinė vasara, arba laikotarpis, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia 15 °C ir daugiau, visoje šalyje prasidėjo birželio 4-6 d., ir atitiko SKN.

Birželio mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 98,3 mm (1,5 SKN). Kritulių pasiskirstymas mėnesio eigoje buvo labai netolygus. Atskirose šalies dalyse kritulių iškrito nuo 2/3 SKN iki 2,6 SKN. Mažiausiai kritulių iškrito vakariniuose ir šiauriniuose, pietvakariniuose šalies rajonuose, bei Šalčininkuose, 35-90 mm (0,7-1,5 SKN). Daugiausia kritulių iškrito Prienų, Dotnuvos ir Puvočių apylinkėse, net 150-202 mm (2,4-2,6 SKN).

Vidutinė purenamo dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 19-22 °C, aukščiausia šiame gylyje kilo iki 30-35 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje kilo iki 25-30 °C.

Didžiausias vėjo greitis birželio mėnesį siekė 19,9-21,1 m/s.

Birželio mėnesį užregistruoti 4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Pirmomis mėnesio dienomis buvo pasiektas ilgo lietingo laikotarpio rodiklis Vilkaviškio rajone, dalyje Alytaus, Panevėžio, Kėdainių ir Lazdijų rajonų. Po kiekvienos didesnės liūtis šis reiškinys buvo fiksuojamas vis didesnėje šalies teritorijoje ir iki Joninių šis reiškinys buvo registruotas jau daugelyje šalies rajonų. Birželio 9 d. kai kuriuose pietiniuose bei rytiniuose rajonuose fiksuota labai stambi kruša (ledėkų skersmuo 2-4 cm). Birželio 25 d. prasidėjo kaitra, kuri tęsėsi ir liepos pradžioje. Aukščiausia šio laikotarpio oro temperatūra užregistruota Kretingos AMS birželio 27 d. (33,2 °C) bei 28 d. (33,6 °C) ir tai buvo absoliutus tų dienų rekordas Lietuvoje. Birželio 28-29 d. vietomis buvo fiksuotas labai smarkūs lietūs, kai iškrito 51-73 mm/12 val. kritulių.

Iš pavojingų reiškinų daug kur buvo fiksuoti smarkūs lietūs (po 1-3 atvejus). Stebėta po kelis atvejus škvalų, krušos, paskutinį dešimtadienį daug kur fiksuotas karštis. Kai kuriuose miškuose paskutinį mėnesio dešimtadienį miškų gaisringumas išaugo iki IV klasės.

Liepa

Liepos mėnesio orai buvo neįprastai vėsesni ir drėgnesni. Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,7 °C (neigiama 0,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 28...33 °C, žemiausiai nukrito iki 4...10 °C.

Liepos mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 106,7 mm kritulių (1,27 SKN), kurie pasiskirstė labai nevienodai: šiaurės vakariniame šalies pakraštyje iškrito mažiausiai kritulių 37-48 mm (0,6 SKN), o daugiausiai kritulių iškrito pietvakariniuose ir pietrytiniuose šalies rajonuose – 130-155 mm (1,3-1,9 SKN).

Vidutinė purenamo dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje siekė 21-23 °C, aukščiausia šiame gylyje kilo iki 27-34 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje kilo iki 25-30 °C.

Didžiausias vėjo greitis liepos mėnesį siekė 13,5-21,4 m/s.

Liepos mėnesį užregistruoti 5 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Liepos 2 d. baigėsi birželio 25 d. prasidėjusi kaitra, kuri buvo registruota 29-iose iš 52-ų meteorologijos stočių. Ilgiausiai kaitra truko Alytuje, Birštone, Druskininkuose ir Kaišiadoryse po 7 dienas. Liepos 1 d. Tauragėje registruotas labai smarkaus lietaus atvejis, kai per 9 val. iškrito 65,4 mm kritulių. Liepos 11 d. tarp 8-9 val. pagal gyventojų informaciją stebėtas vandens viesulas virš Baltijos jūros, 12 km atstumu nuo Klaipėdos. Liepos 22 d. Mažeikių rajone užfiksuota labai stambi kruša apie 3 cm. Pirmąjį ir antrąjį mėnesio dešimtadienį daug kur tęsėsi ilgas lietingas laikotarpis.

Iš pavojingų reiškinių dažniausiai pasitaikydavo pavojingo lietaus atvejų, fiksuoti net 17 liepos dienų iš 31. Smarkūs lietūs buvo daugelyje stočių (po 1-3 atvejus). Daug kur registruoti po 1–3 smarkaus vėjo atvejai. Didžiausias vėjo greitis vietomis siekė 20-21 m/s. Kai kur fiksuota nedidelė kruša, pasitaikė dienų su karščiu.

Rugpjūtis

Rugpjūčio mėnesį vyravo labai šilti ir sausi orai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 20,4 °C (teigiama 2,8° anomalija). Tai buvo šilčiausias rugpjūčio mėnuo nuo 1961 m. Iki šiol šilčiausias rugpjūtis buvo 2002 m., kai vidutinė mėnesio temperatūra buvo 20,0 °C. Aukščiausia oro temperatūra registruota Ventės AMS rugpjūčio 28 d., 34,4 °C, žemiausia oro temperatūra užregistruota rugpjūčio 31 d. Šilutėje, 5,7 °C.

Rugpjūčio 31 d. vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 15 °C, beveik visoje šalyje, baigėsi meteorologinė vasara. Šiais metais tai įvyko 5 dienomis anksčiau lyginant su SKN. Meteorologinė vasara šalyje šiais metais vidutiniškai tęsėsi 87 d. ir t. y. 5 dienomis trumpiau nei SKN.

Rugpjūčio mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 40 mm kritulių (tik 52 % SKN). Krituliai šalies teritorijoje pasiskirstė labai netolygiai. Mažiausiai kritulių iškrito Žemaičių aukštumoje, didesnėje Pietų Lietuvos dalyje, kur vidutiniškai iškrito tik 6-25 mm (0,1-0,6 SKN). Daugiausiai kritulių iškrito Vakarų ir Šiaurės rytų Lietuvoje, prilijo 50-100 mm (0,7–1,3 SKN), likusiuose rajonuose 25-50 mm (0,3-0,7 SKN).

Vertinant sausrą pagal temperatūros-kritulių indeksą, sausra, kaip pavojingas meteorologinis reiškinys užfiksuota rugpjūčio 25 d., dalyje Telšių, Mažeikių ir Plungės r. sav. seniūnijų, rugpjūčio 30 d. dalyje Elektrėnų ir Trakų r. savivaldybių teritorijoje, o rugpjūčio 31 d. išplito ir į dalį Akmenės, Kelmės, Šiaulių, Šilutės, Širvintų rajonų teritorijų.

Vidutinė purenamo dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 22-25 °C, aukščiausia buvo 28-30 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje kilo iki 25-29 °C.

Didžiausias vėjo greitis rugpjūčio mėnesį siekė 14,2-23 m/.

Rugpjūčio mėnesį užregistruoti 4 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Per mėnesį užregistruoti 2 kaitros atvejai: rugpjūčio 13-19 d. (ilgiausiai tęsėsi Akmenėje, Kretingoje ir Skuode – 7 dienas) ir rugpjūčio 23-29 d. Labai smarkaus lietaus atvejai fiksuoti liepos 31 d. – rugpjūčio 1 d. (Kyburiuose, Pakruojyje, Šeduvoje ir Šakiuose iškrito 50-57 mm/12 val.) ir rugpjūčio 21-22 d. Vėžaičiuose bei Mažeikiuose, kur atitinkamai iškrito 64,1 mm/12 val. ir 62,7 mm/12 val. kritulių. Mėnesio pradžioje prasidėjęs stichinis meteorologinis reiškinys – ilgas lietingas laikotarpis,

didesnėje šalies dalyje buvo beveik iki mėnesio pabaigos. Paskutinę mėnesio dieną ilgas lietingas laikotarpis vis dar buvo fiksuojamas Utenos rajone, dalyje Kaišiadorių, Kėdainių, Marijampolės, Panevėžio, Radviliškio ir Ukmergės rajonų.

Pavojingų reiškinių pasitaikė nedaug. Atskiromis dienomis buvo registruotas karštis. Rugspjūčio 10 d. vietomis registruota IV miškų gaisringumo klasė. Rugspjūčio 28 d. vietomis jau registruota V gaisringumo klasė. Vietomis pasitaikė po kelis smarkaus lietaus atvejus.

Rugsėjis

Rugsėjo mėnesį vyravo vėsūs ir gana sausi orai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 10,7 °C (neigiama 3,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 17...21 °C, žemiausiai nukrito iki -1...3 °C.

Rugsėjo 21-29 d., didesnėje šalies teritorijoje, vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, išskyrus pajūrio zoną, baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko 10 d. anksčiau nei įprastai. Aktyviosios augalų vegetacijos sezonas šalyje šiais metais vidutiniškai tęsėsi 138 d. ir tai yra vidutiniškai 19 d. trumpiau, lyginant su SKN.

Rugsėjo mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 44 mm kritulių (0,7 SKN). Krituliai šalies teritorijoje pasiskirstė labai netolygiai. Daugiausiai kritulių teko vakariniams šalies rajonams 60-120 mm (1,1-1,4 SKN). Nidoje iškrito net 143 mm (1,8 SKN) kritulių. Mažiausiai kritulių iškrito rytinėje šalies dalyje 15-30 mm(0,3-0,6 SKN) kritulių. Likusioje šalies dalyje iškrito 30-60 mm (0,5-1,0 SKN) kritulių.

Didžiausias vėjo greitis rugsėjo mėnesį siekė 11,9-18,8 m/s.

Rugsėjo mėnesį buvo užregistruoti 3 stichiniai meteorologiniai reiškiniai. Rugsėjo 2 d. užregistruota šalna aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu, kuri vietomis tęsėsi iki rugsėjo 10 d. Stipriausia šalna fiksuota rugsėjo 7 d. Varėnoje, kai 5 cm aukštyje buvo -5,3 °C. Ilgiausiai šalna fiksuota Molėtų AMS (8 dienas). Nemažai stočių šalnas fiksavo 5-7 dienas. Stichinis reiškinys, ilgas lietingas laikotarpis, vietomis prasidėjęs vasarą, baigėsi pirmąjį rugsėjo dešimtadienį beveik visose šalies rajonuose, išskyrus Utenos rajoną, kur užtruko iki rugsėjo 13 d. Rugsėjo 7 d. Mažeikių, Plungės ir Telšių rajonų atskirose dalyse buvo fiksuota sausra. Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną sausra apėmė ir dalį Akmenės, Elektrėnų, Kelmės, Šiaulių, Širvintų, Trakų rajonų. Paskutinę rugsėjo mėnesio dieną sausra vis dar laikėsi visose Jonavos ir Kėdainių r. savivaldybėse bei kai kuriose Jurbarko, Kaišiadorių, Kauno, Pakruojo, Radviliškio, Šakių ir Širvintų rajonų dalyse.

Iš pavojingų reiškinių fiksuoti gauseni lietūs (1-3 atvejai). Antroje mėnesio pusėje fiksuotos šalnos. Vietomis fiksuota smulki kruša. Laukuvoje registruoti net 5 pavojingo vėjo atvejai.

Spalis

Spalio mėnesio orai buvo labai šilti ir gana sausi. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 9,8 °C (teigiama 2,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 16...19 °C, žemiausiai nukrito iki -3...3 °C.

Didesnėje šalies teritorijos dalyje spalio 10-19 d., oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, daugelyje šalies rajonų, o Vilkaviškio ir Šilutės rajonuose spalio 31 d., baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Tai įvyko 1-3 savaitėmis vėliau, palyginus su SKN. Aktyviosios augalų vegetacijos sezonas vis dar tęsėsi pajūrio zonoje.

Spalio mėnesį šalyje vidutiniškai iškrito 37 mm kritulių (apie 50 % SKN). Kritulių kiekis šalies teritorijoje pasiskirstė labai netolygiai. Didesnėje šalies teritorijoje iškrito 20-40 mm (0,3-0,7 SKN). Vidurio Lietuvoje ir vietomis šiauriniuose rajonuose bei Kazlų Rūdoje iškrito tik 9-20 mm kritulių (0,1-0,4 SKN). Daugiausiai kritulių iškrito rytiniuose šalies rajonuose, 40–00 mm (0,7-1,4 SKN).

Didžiausias vėjo greitis spalio mėnesį siekė 15,5-20,5 m/s.

Spalio mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių neužregistruota.

Iš pavojingų reiškinių fiksuoti pavojingi vėjai, kurių metu užfiksuotas greitis siekė 15-21 m/s. Tokių vėjų stebėta po 2-5 atvejus. Vietomis registruotas pavojingas lietaus kiekis. Naktimis daug kur fiksuotos silpnos šalnos (daugiausia ant dirvos paviršiaus).

Lapkritis

Lapkričio mėnesį vyravo įprastos orų temperatūros bet neįprastai sausi orai. Mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 2,8 °C (teigiama 0,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 11...14 °C, žemiausiai nukrito iki -4...-10 °C.

Lapkričio 17 d. beveik visoje šalyje, o lapkričio 19 d. Kuršių nerijoje, vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 0 °C, prasidėjo meteorologinė žiema. Tai įvyko net 26 dienomis ankščiau nei SKN.

Lapkričio mėnesį vidutiniškai iškrito 28,8 mm kritulių (0,5 SKN). Didesnėje šalies dalyje iškrito 13-35 mm kritulių (0,2-0,7 SKN). Daugiau kritulių iškrito šiaurės rytiniuose rajonuose, vietomis Žemaitijoje, Pasvalyje, Tabakinėje ir Liukonyse, 35-51 mm (0,7-1,1 SKN).

Didžiausias vėjo greitis lapkričio mėnesį siekė 14,3-15 m/s.

Lapkričio mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių neužregistruota.

Iš pavojingų reiškinių buvo fiksuoti 1-4 atvejai šerkšno. Vietomis pasitaikė silpnų lijundrų.

Gruodis

Gruodžio mėnesį buvo žemiški su permainingomis orais. Mėnesio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo $-2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$ (neigiama $1,5^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė $4\text{...}11\text{ }^{\circ}\text{C}$, žemiausiai nukrito iki $-11\text{...}-21\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Gruodžio mėnesį vidutiniškai iškrito $64,6\text{ mm}$ kritulių ($1,15\text{ SKN}$). Didžiojoje šalies dalyje iškrito $35\text{--}60\text{ mm}$ kritulių ($0,7\text{--}1,4\text{ SKN}$). Vietomis rytiniuose ir pietiniuose rajonuose bei rytiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose $60\text{--}80\text{ mm}$ kritulių ($1,0\text{--}1,6\text{ SKN}$). Daugiausiai kritulių iškrito vakariniuose šalies rajonuose $80\text{--}138\text{ mm}$ kritulių ($1,0\text{--}1,8\text{ SKN}$).

Gruodžio mėnesio pradžioje vyraujant šaltiems orams, didesnėje šalies teritorijoje, susiformavo pastovi sniego danga, kuri siekė iki 3 cm , o šiaurės rytiniuose rajonuose net iki $10\text{--}31\text{ cm}$. Vėliau atšilus orams sniego danga sumažėjo, bet mėnesio gale vėl atšalus orams, kai kuriuose šiaurės rytiniuose bei vakariniuose rajonuose, susiformavo sniego danga iki 11 cm , o pajūryje ir pietinėje šalies dalyje siekė tik 1 cm .

Pirmosiomis gruodžio mėnesio dienomis daug kur dirvožemiai buvo įšalę jau iki $1\text{--}5\text{ cm}$, tačiau nemažoje šalies dalyje dirvožemiai dar nebuvo įšalę. Vėliau, ant neįšalusio dirvožemio susidariusi sniego danga, neleido dirvožemiams įšalti gilyn, todėl didesnę mėnesio dalį dirvožemio įšalo sluoksnis kito nežymiai. Mėnesio gale vyravę permainingi ir dažnai lietingi orai leido dirvožemiams atitirpti. Kur sniegas buvo jau nutirpęs, pasitaikius pavienėms šaltesnėms naktims, dirvožemiai pradėjo įšalti iš naujo. Paskutinę mėnesio dieną tik Biržuose buvo likęs 9 cm dirvožemio įšalo sluoksnis, kitur šalyje dirvožemiai buvo atitirpę.

Didžiausias vėjo greitis siekė $11,5\text{--}21,8\text{ m/s}$.

Gruodžio mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo užregistruota.

Gruodžio mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo.

LITERATŪRA

Medžiojamųjų žvėrių apskaita. (2022) *Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija*.
<https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/gamtos-apsauga/medziokle/medziojamuju-zveriu-apskaita/medziojamuju-gyvunu-apskaita-2022-2023-metu-medziokles-sezonas> (2023-02-22)

Meteorologiniai biuleteniai Nr.1 – Nr. 12. Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Vilnius, 2022.

Valstybinė miškų apskaita. (2021) *Valstybinė miškų tarnyba*.
https://amvmt.lrv.lt/uploads/amvmt/documents/files/Statistika/MiskuStatistika/2021/01%20Misku%20ukio%20statistika%202021_m.pdf (2023-02-22).

PRIEDAI

2022 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksmų pažeisti valstybinių miškų plotai*

* - šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškų registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Plotas, ha	Užregistruoti pažeidimai		Atliktos priemonės	
			Pažeistų medžių proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Paprastasis pušinis pjūklelis	Ignalinos	1063,60	74	63		
Paprastasis pušinis pjūklelis	Viso:	1063,60	74	63		
Alksninukai	Biržų	12,0	53	38		
Alksninukai	Jurbarko	0,5	20	30		
Alksninukai	Telšių	22,8	26	35		
Alksninukai	Viso:	35,3	35	36		
Grambuoliai (suaugėliai)	Jurbarko	2	24	25		
Grambuoliai (suaugėliai)	Viso:	2	24	25		
Viso dėl lajų kenkėjų		1100,9	73	62		
Žievėgraužis tipografas	Anykščių	55,5	75	13336	51,5	12558
Žievėgraužis tipografas	Biržų	53	67	10503	52,2	11115
Žievėgraužis tipografas	Druskininkų	46,3	65	12806	45,2	12498
Žievėgraužis tipografas	Dubravos	36,8	68	7557	34,8	7499
Žievėgraužis tipografas	Ignalinos	89,5	27	8411	85,2	7479
Žievėgraužis tipografas	Joniškio	44,5	55	6900	43,8	6482
Žievėgraužis tipografas	Jurbarko	38,8	72	9087	34,6	8112
Žievėgraužis tipografas	Kazlų Rūdos	37,6	59	7794	37,6	7842
Žievėgraužis tipografas	Kretingos	168	32	11864	158,7	11035
Žievėgraužis tipografas	Kuršėnų	57,7	78	2726	55	2412
Žievėgraužis tipografas	Mažeikių	3,8	33	308	3,8	321
Žievėgraužis tipografas	Nemenčinės	116,1	63	25077	82	19376
Žievėgraužis tipografas	Panevėžio	73	47	10438	65	8956
Žievėgraužis tipografas	Prienų	61,6	52	11596	59,8	11420
Žievėgraužis tipografas	Radviliškio	234	39	21265	163,2	17646
Žievėgraužis tipografas	Raseinių	329,1	21	12789	272,2	11409
Žievėgraužis tipografas	Rokiškio	88,3	62	21704	74,5	18304
Žievėgraužis tipografas	Šakių	16,4	45	2344	16,4	2546
Žievėgraužis tipografas	Šalčininkų	397,3	44	70713	306,7	51640
Žievėgraužis tipografas	Šilutės	123,6	21	6678	118,4	6472
Žievėgraužis tipografas	Švenčionių	21	41	2610	20,7	2401
Žievėgraužis tipografas	Tauragės	226,1	23	9856	222,8	9501
Žievėgraužis tipografas	Telšių	72,1	68	12988	70	12801
Žievėgraužis tipografas	Trakų	608,8	24	46021	578,4	43098
Žievėgraužis tipografas	Ukmergės	217,8	43	13463	202,3	13317
Žievėgraužis tipografas	Varėnos	138,4	72	33515	138	33554
Žievėgraužis tipografas	Viso:	3355,1	40	392349	2992,8	349795
Viršūninis žievėgraužis	Mažeikių	1,2	28	75	1,2	78
Viršūninis žievėgraužis	Panevėžio	0,2	10	17	0,2	10
Viršūninis žievėgraužis	Šakių	0,7	71	154	0,7	227
Viršūninis žievėgraužis	Šalčininkų	1,7	50	434	1,7	434
Viršūninis žievėgraužis	Šilutės	1,4	22	26	1,4	26
Viršūninis žievėgraužis	Telšių	0,7	55	150	0,7	161
Viršūninis žievėgraužis	Trakų	0,2	10	9	0,2	9
Viršūninis žievėgraužis	Ukmergės	3,6	73	1214	3,6	965
Viršūninis žievėgraužis	Varėnos	3,3	65	670	3,3	669
Viršūninis žievėgraužis	Viso:	13	55	2749	13	2579
Eglinis poligrafafas	Dubravos	0,2	80	27	0,2	27
Eglinis poligrafafas	Viso:	0,2	80	27	0,2	27
Viso dėl liemenų kenkėjų		3368,3	30	395125	3006	352401
Pušiniai straubliukai	Druskininkų	7,1	23			
Pušiniai straubliukai	Dubravos	7,2	62		2,8	
Pušiniai straubliukai	Jurbarko	18,2	18			
Pušiniai straubliukai	Kuršėnų	5,1	38			
Pušiniai straubliukai	Raseinių	5,9	29			
Pušiniai straubliukai	Telšių	4,7	44			
Pušiniai straubliukai	Viso:	48,2	32		2,8	
Viso dėl jaunuolynų kenkėjų		48,2	32		2,8	
Viso dėl vabzdžių		4517,4	30	395125	3008,8	352401
Drebulinė pintis	Anykščių	28,9	36			
Drebulinė pintis	Biržų	36,2	52		3,9	1112
Drebulinė pintis	Dubravos	0,4	20			
Drebulinė pintis	Joniškio	8,1	93		7,5	606
Drebulinė pintis	Kuršėnų	114,1	22			
Drebulinė pintis	Mažeikių	5,1	17		5,1	111

2022 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksnių pažeisti valstybinių miškų plotai*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės	
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Drebulinė pintis	Panevėžio	82,3	25		9,5	1767
Drebulinė pintis	Prienu	2,9	15			
Drebulinė pintis	Raseinių	41,1	71			
Drebulinė pintis	Viso:	319,1	35		26	3596
Uosių džiūvimas	Anykščių	4	30	90		
Uosių džiūvimas	Biržų	56	68	58	5,2	914
Uosių džiūvimas	Ignalinos	18,2	62	61		
Uosių džiūvimas	Joniškio	6	66	75	3,9	88
Uosių džiūvimas	Kazlų Rūdos	6,9	11	95	3,9	111
Uosių džiūvimas	Kuršėnų	9,1	22	70		
Uosių džiūvimas	Panevėžio	21,6	55	89	18	2467
Uosių džiūvimas	Prienu	2	15	50		
Uosių džiūvimas	Radviliškio	89,3	46	84	51,1	4196
Uosių džiūvimas	Raseinių	14,2	55	67		
Uosių džiūvimas	Rokiškio	1,9	25	100		
Uosių džiūvimas	Ukmergės	45,3	19	74		
Uosių džiūvimas	Viso:	274,5	46	75	82,1	7776
Šakninė pintis	Anykščių	3,2	60	35		
Šakninė pintis	Dubravos	0,3	78	100		
Šakninė pintis	Ignalinos	4,4	36	87	3,3	410
Šakninė pintis	Jurbarko	58,8	14	100		
Šakninė pintis	Kazlų Rūdos	1,4	14	96		
Šakninė pintis	Kretingos	8	80	88	3,2	186
Šakninė pintis	Mažeikių	12	13	98	6	43
Šakninė pintis	Nemencinės	8,2	15	99		
Šakninė pintis	Panevėžio	6,5	24	35		
Šakninė pintis	Rokiškio	0,5	69	69	0,5	102
Šakninė pintis	Švenčionėlių	15,4	17	70		
Šakninė pintis	Trakų	1,4	11	100	1	36
Šakninė pintis	Varėnos	0,9	68	77	0,9	151
Šakninė pintis	Viso:	121	22	89	14,9	928
Ažuolų džiūvimas	Nemencinės	0,5	15	100		
Ažuolų džiūvimas	Radviliškio	7,3	60	100	7,3	672
Ažuolų džiūvimas	Ukmergės	1,7	20	30		
Ažuolų džiūvimas	Viso:	9,5	50	87	7,3	672
Spygliakritis	Anykščių	4,9	58	42		
Spygliakritis	Dubravos	5,5	77	80		
Spygliakritis	Ignalinos	4,6	50	30		
Spygliakritis	Jurbarko	12	36	43	2	
Spygliakritis	Šakių	5,2	90	50		
Spygliakritis	Viso:	32,2	57	48	2	
Beržų džiūvimas	Radviliškio	0,7	60	70	0,7	90
Beržų džiūvimas	Viso:	0,7	60	70	0,7	90
Viso dėl ligų		757	38	45	133	13063
Nulaupyta žievė	Anykščių	23,1	17			
Nulaupyta žievė	Biržų	5,4	29			
Nulaupyta žievė	Druskininkų	7,1	11			
Nulaupyta žievė	Dubravos	23,2	15			
Nulaupyta žievė	Ignalinos	18,3	33			
Nulaupyta žievė	Joniškio	22,3	13			
Nulaupyta žievė	Jurbarko	2,4	37			
Nulaupyta žievė	Kazlų Rūdos	44	21			
Nulaupyta žievė	Kretingos	22,8	10			
Nulaupyta žievė	Kuršėnų	22,5	13			
Nulaupyta žievė	Mažeikių	116,1	13			
Nulaupyta žievė	Nemencinės	9,8	21			
Nulaupyta žievė	Panevėžio	1,9	30			
Nulaupyta žievė	Radviliškio	46,6	13			
Nulaupyta žievė	Raseinių	4,6	28			
Nulaupyta žievė	Rokiškio	34,8	15			
Nulaupyta žievė	Šakių	28,1	13			
Nulaupyta žievė	Šilutės	17	10			
Nulaupyta žievė	Švenčionėlių	30,7	15			
Nulaupyta žievė	Tauragės	14,6	17			

2022 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksnių pažeisti valstybinių miškų plotai*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Plotas, ha	Užregistruoti pažeidimai		Atliktos priemonės	
			Pažeistų medžių proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Nulaupyta žievė	Telšių	5,2	31			
Nulaupyta žievė	Trakų	0,9	20			
Nulaupyta žievė	Ukmergės	61,2	21			
Nulaupyta žievė	Viso:	562,6	16			
Nukandžioti ūgliai	Anykščių	1,1	65			
Nukandžioti ūgliai	Biržų	20,2	15			
Nukandžioti ūgliai	Druskininkų	8,1	37			
Nukandžioti ūgliai	Dubravos	32,3	15			
Nukandžioti ūgliai	Ignalinos	21,4	23			
Nukandžioti ūgliai	Joniškio	60,9	20			
Nukandžioti ūgliai	Jurbarko	39,3	16		0,2	
Nukandžioti ūgliai	Kazlų Rūdos	148,4	18			
Nukandžioti ūgliai	Kretingos	10,2	51			
Nukandžioti ūgliai	Kuršėnų	24,9	12			
Nukandžioti ūgliai	Mažeikių	48,8	14			
Nukandžioti ūgliai	Nemenčinės	12,6	19			
Nukandžioti ūgliai	Panevėžio	3,3	30			
Nukandžioti ūgliai	Prienų	4,3	10			
Nukandžioti ūgliai	Radviliškio	149,5	12			
Nukandžioti ūgliai	Raseinių	10,7	22			
Nukandžioti ūgliai	Rokiškio	13,2	13			
Nukandžioti ūgliai	Šakių	43,0	13			
Nukandžioti ūgliai	Šalčininkų	14,3	18			
Nukandžioti ūgliai	Šilutės	48,8	14			
Nukandžioti ūgliai	Švenčionėlių	21,3	19			
Nukandžioti ūgliai	Tauragės	37,8	27			
Nukandžioti ūgliai	Trakų	7,2	14			
Nukandžioti ūgliai	Ukmergės	9,3	22		2,3	200
Nukandžioti ūgliai	Varėnos	5,1	17			
Nukandžioti ūgliai	Viso:	796,0	17		2,5	200
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Dubravos	0,4	90			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Ignalinos	2,5	10			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Nemenčinės	0,5	10			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Raseinių	0,3	88			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Švenčionėlių	25,5	19			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Tauragės	1,7	53			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Ukmergės	2,5	29			
Nulaužytos viršūnės (briedžiai)	Viso:	33,4	22			
Bebrai	Ignalinos	0,5	25		0,5	
Bebrai	Joniškio	0,2	40			
Bebrai	Jurbarko	1,8	10			
Bebrai	Kazlų Rūdos	0,3	80		0,3	2
Bebrai	Nemenčinės	2	20			
Bebrai	Prienų	2,6	82			
Bebrai	Raseinių	0,4	75			
Bebrai	Viso:	7,8	44		0,8	2
Šernai	Ignalinos	0,7	30		0,7	
Šernai	Jurbarko	1,3	11			
Šernai	Panevėžio	1	20			
Šernai	Viso:	3	19		0,7	
Kormoranai	Kretingos	23,8	74		71	
Kormoranai	Viso:	23,8	74		71	
Peliniai graužikai	Raseinių	0,8	38			
Peliniai graužikai	Viso:	0,8	38			
Viso dėl gyvūnų		1427,4	18		4	202
Vėjas	Anykščių	7,6	72	1596	7,6	1591
Vėjas	Biržų	68,3	43	8429	68,3	8824
Vėjas	Druskininkų	32	20	1746	32	1775
Vėjas	Dubravos	27,4	70	5065	26,1	5246
Vėjas	Ignalinos	5,7	66	613	5,7	650
Vėjas	Joniškio	15,6	46	1443	15,6	1433
Vėjas	Jurbarko	2,3	49	136	2,3	140
Vėjas	Kazlų Rūdos	9,4	32	601	9,4	600
Vėjas	Kretingos	26,1	51	1940	24,4	1742

2022 metais miško ligų, vabzdžių, žvėrių, abiotinių ir kt. veiksnių pažeisti valstybinių miškų plotai*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai			Atliktos priemonės	
		Plotas, ha	Pažeistų medžių proc.	Vid. medžio pažeidimo laipsnis, proc.	plotas, ha	iškirsta, ktm.
Vėjas	Kuršėnų	10,6	34	440	10,6	419
Vėjas	Mažeikių	230,1	16	2897	230,1	2931
Vėjas	Nemenčinės	8,5	30	913	8,5	913
Vėjas	Panevėžio	138,2	14	4326	136,9	4265
Vėjas	Prienų	42,8	11	673	5,8	272
Vėjas	Radviliškio	39,5	22	2170	28,1	1742
Vėjas	Raseinių	156	31	1600	155,7	1642
Vėjas	Rokiškio	25,5	55	5144	25,5	5084
Vėjas	Šakių	0,6	60	62	0,6	105
Vėjas	Šalčininkų	15,2	21	786	7,2	677
Vėjas	Šilutės	38,1	11	222	38,1	222
Vėjas	Švenčionėlių	6,2	35	215	6,2	228
Vėjas	Tauragės	47,2	12	1083	47,2	1176
Vėjas	Telšių	11,8	61	1525	11,8	1760
Vėjas	Trakų	460,6	12	11310	459,6	11239
Vėjas	Ukmergės	10,8	82	429	10,5	620
Vėjas	Varėnos	4,9	64	821	4,9	821
Vėjas	Viso:	1441	22	56185	1378,7	56118
Sniegas	Ignalinos	0,3	70	4		
Sniegas	Kuršėnų	233	10	2905	233	2905
Sniegas	Raseinių	1,4	70	8		
Sniegas	Trakų	1	100	3		
Sniegas	Viso:	235,7	11	2920	233	2905
Sausra	Biržų	3,3	65			
Sausra	Ignalinos	4	43			
Sausra	Jurbarko	29,2	20			
Sausra	Panevėžio	3,6	30			
Sausra	Viso:	40,1	27			
Gaisrai	Druskininkų	3,8	47		26	44
Gaisrai	Dubravos	14	46		62	
Gaisrai	Jurbarko	0,3	18		8	
Gaisrai	Kretingos	2,8	61		49	
Gaisrai	Nemenčinės	8,4	87		12	
Gaisrai	Prienų	0,3	80		20	2
Gaisrai	Šakių	0,1	0		0	
Gaisrai	Šalčininkų	0,3	60		5	
Gaisrai	Šilutės	2,4	63		71	1,6
Gaisrai	Švenčionėlių	0,1	10		100	
Gaisrai	Telšių	0,3	67		67	0,2 63
Gaisrai	Trakų	0,9	60		60	
Gaisrai	Varėnos	0,7	80		90	
Gaisrai	Viso:	34,4	60		44	2,2 109
Užmirkimas	Ignalinos	0,9	90		90	
Užmirkimas	Joniškio	1,2	50		58	
Užmirkimas	Jurbarko	5,6	31		65	
Užmirkimas	Nemenčinės	0,6	30		100	
Užmirkimas	Telšių	2,1	91		95	2,1 310
Užmirkimas	Ukmergės	0,6	90		80	0,6 168
Užmirkimas	Viso:	11	53		75	2,7 478
Salnos	Jurbarko	7,1	25			
Salnos	Viso:	7,1	25			
Viso dėl abiotinių veiksnių	Viso:	1769,3	21	59105	1616,6	59610
Mechaniniai pažeidimai	Dubravos	0,2	97		90	0,2 6
Mechaniniai pažeidimai	Viso:	0,2	97		90	0,2 6
Viso dėl antropogeninių veiksnių		0,2	97		90	0,2 6
Iš viso:		8471,3	25	454230	4762,6	425281

2022 metais pažeisti valstybinių medelynų plotai*

* - šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas bei sodmenų nurašymo aktai

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Užregistruoti pažeidimai		Atlikta priemonių, ha
		Plotas, ha	Pažeistų medelių kiekis, %	
Grambuoliai	Kretingos	1,37	21	
Grambuoliai	Nemenčinės	3,516	10	2,344
Grambuoliai	Rokiškio	1,34	13	
Grambuoliai	Telšių	8,365	12	
Grambuoliai viso:		14,591	12	2,344
Dėl vabzdžių viso:		14,591	12	2,344
Ligos pašaknio/šaknų	Anykščių	0,28	11	
Ligos pašaknio/šaknų	Rokiškio	0,45	10	
Ligos pašaknio/šaknų viso:		0,73	10	
Kitos ligos	Kretingos	0,11	15	
Kitos ligos	Trakų	0,02	23	
Kitos ligos viso:		0,13	15	
Chalara fraxinea	Dubravos	0,02	27,00	
Chalara fraxinea viso:		0,02	27,00	
Ugliasūkis	Nemenčinės	0,972	10	0,972
Ugliasūkis viso:		0,972	10	
Dėl ligų viso:		1,85	10	0,972
Užmirko	Anykščių	1,3	21	
Užmirko	Joniškio	0,87	10	
Užmirko	Kuršėnų	0,254	100	
Užmirko	Radviliškio	3,5	17	
Užmirko	Raseinių	1,5	15	
Užmirko	Rokiškio	0,85	10	
Užmirko	Tauragės	1,231	12	
Užmirko	Trakų	0,2	11	
Užmirko viso:	Viso:	9,705	17	
Sausra/kaitra	Dubravos	0,07	25	
Sausra/kaitra	Kretingos	1,03	11	
Sausra/kaitra	Raseinių	0,14	85	
Sausra/kaitra	Telšių	5,985	10	
Sausra/kaitra	Trakų	0,1	11	
Sausra/kaitra viso:	Viso:	7,325	12	
Nuplovimas	Trakų	0,37	16	
Nuplovimas viso:		0,37	16	
Kruša	Radviliškio	0,74	79	
Kruša viso:		0,74	79	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Anykščių	1,121	11	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Dubravos	0,17	35	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Nemenčinės	0,14	10	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Raseinių	0,95	35	
Nepalankios klimatinės sąlygos	Tauragės	3,972	50	
Nepalankios klimatinės sąlygos viso:		6,353	40	
Iškilnojimas	Dubravos	4,85	60	
Iškilnojimas	Kretingos	0,24	18	
Iškilnojimas	Nemenčinės	0,359	10	
Iškilnojimas	Rokiškio	2,19	11	
Iškilnojimas	Telšių	0,63	60	
Iškilnojimas viso:		8,269	44	
Šaltis	Radviliškio	1,31	50	
Šaltis viso:		1,31	50	
Dėl abiotinių veiksnių viso:		34,072	29	
Nesudygo	Nemenčinės	0,513	50	0,513
Skiepijimo nuostoliai	Dubravos	0,01	44	
Kiti pažeidimai viso:		0,523	50	0,513
Iš viso:		51,038	24	3,829

2022 m. valstybiniuose miškuose plynaisiais miško kirtimais iškirta pažeistų medynų*

* - šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Iškirsta	
		plotas, ha	tūris, ktm.
Žievėgraužis tipografas	Anykščių	51,5	12558,23
Žievėgraužis tipografas	Biržų	45,6	10744,87
Žievėgraužis tipografas	Druskininkų	38,7	12000,00
Žievėgraužis tipografas	Dubravos	28,5	6384,99
Žievėgraužis tipografas	Ignalinos	21,3	5283,76
Žievėgraužis tipografas	Joniškio	31,0	4881,10
Žievėgraužis tipografas	Jurbarko	26,3	6887,85
Žievėgraužis tipografas	Kazlų Rūdos	27,4	7291,41
Žievėgraužis tipografas	Kretingos	26,8	7305,13
Žievėgraužis tipografas	Kuršėnų	3,1	549,00
Žievėgraužis tipografas	Mažeikių	1,2	250,00
Žievėgraužis tipografas	Nemenčinės	51,6	17217,26
Žievėgraužis tipografas	Panevėžio	35,6	7487,00
Žievėgraužis tipografas	Prienų	30,9	9298,23
Žievėgraužis tipografas	Radviliškio	69,9	15062,50
Žievėgraužis tipografas	Raseinių	23,5	5732,00
Žievėgraužis tipografas	Rokiškio	74,5	18303,98
Žievėgraužis tipografas	Šakių	7,3	1809,00
Žievėgraužis tipografas	Šalčininkų	129,9	35328,81
Žievėgraužis tipografas	Šilutės	12,7	3781,00
Žievėgraužis tipografas	Švenčionių	6,8	2100,00
Žievėgraužis tipografas	Tauragės	27,0	5641,48
Žievėgraužis tipografas	Telšių	58,4	12179,74
Žievėgraužis tipografas	Trakų	101,9	23892,00
Žievėgraužis tipografas	Ukmergės	42,0	9633,02
Žievėgraužis tipografas	Varėnos	133,1	33331,02
Žievėgraužis tipografas viso:		1106,5	274933,38
Viršūninis žievėgraužis	Mažeikių	0,2	38,00
Viršūninis žievėgraužis	Šakių	0,7	227,00
Viršūninis žievėgraužis	Šalčininkų	1,0	410,00
Viršūninis žievėgraužis	Telšių	0,7	161,00
Viršūninis žievėgraužis	Ukmergės	3,0	965,00
Viršūninis žievėgraužis	Varėnos	3,3	669,00
Viršūninis žievėgraužis viso:		8,9	2470,00
Eglinis poligrafas	Dubravos	0,2	27,00
Eglinis poligrafas viso:		0,2	27,00
DĖL vabzdžių viso:		1115,6	277430,38
Drebulinė pintis	Biržų	3,9	1112,00
Drebulinė pintis	Joniškio	6,1	576,00
Drebulinė pintis	Mažeikių	5,1	111,00
Drebulinė pintis	Panevėžio	9,5	1767,00
Drebulinė pintis viso:		24,6	3566,0
Uosių džiūvimas	Biržų	5,2	913,65
Uosių džiūvimas	Joniškio	3,9	88,49
Uosių džiūvimas	Panevėžio	18,0	2467,00
Uosių džiūvimas	Radviliškio	33,8	4165,30
Uosių džiūvimas viso:		60,9	7634,44
Šakninė pintis	Ignalinos	2,7	390,20
Šakninė pintis	Kretingos	3,2	186,00
Šakninė pintis	Rokiškio	0,5	102,00
Šakninė pintis	Varėnos	0,9	151,00
Šakninė pintis viso:		7,3	829,20
Beržų džiūvimas	Radviliškio	0,7	90,00
Beržų džiūvimas viso:		0,7	90,00
Ažuolų džiūvimas	Radviliškio	7,3	672,00
Ažuolų džiūvimas viso:		7,3	672,00

2022 m. valstybiniuose miškuose plynaisiais miško kirtimais iškiršta pažeistų medynų*

* - šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Sukėlėjas	Regioninis padalinys	Iškiršta	
		plotas, ha	tūris, ktm.
DĖL ligų viso:		100,8	12791,64
Bebrai	Kazlų Rūdos	0,3	2,00
Bebrai viso:		0,3	2,00
DĖL žvėrių viso:		0,3	2,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Anykščių	7,6	1591,42
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Biržų	28,0	6157,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Druskininkų	4,3	1056,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Dubravos	24,0	5098,48
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Ignalinos	4,3	594,37
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Joniškio	9,4	1092,98
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Jurbarko	1,1	103,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Kazlų Rūdos	2,6	336,05
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Kretingos	8,2	1283,92
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Kuršėnų	0,9	163,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Mažeikių	4,0	693,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Nemenčinės	1,7	498,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Panevėžio	16,8	845,50
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Prienų	0,8	162,30
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Radviliškio	7,6	1350,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Raseinių	0,5	57,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Rokiškio	25,1	4937,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šakių	0,6	105,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šalčininkų	1,9	294,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Šilutės	0,8	10,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Tauragės	1,4	306,32
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Telšių	8,5	1588,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Trakų	4,1	1008,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Ukmergės	5,6	532,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos	Varėnos	3,9	765,00
Vėjalaužos ir/ar vėjavartos viso:		173,7	30627,34
Gaisrai	Druskininkų	0,4	44,00
Gaisrai	Telšių	0,2	63,00
Gaisrai viso:		0,6	107,0
Užmirkimas	Telšių	2,1	310,00
Užmirkimas	Ukmergės	0,6	168,00
Užmirkimas viso:		2,7	478,00
DĖL abiotinių veiksnių viso:		177,0	31212,34
Cheminis nudeginimas	Dubravos	0,2	6,00
Cheminis nudeginimas viso:		0,2	6,00
Antropogeniniai ir kt. veiksniai viso:		0,2	6,00
IŠ viso:		1393,9	321442,4

2022 metais atlikta priemonių valstybiniuose medelynuose*

*- šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	laistomas plotas, ha	stacionarūs įrenginiai, ha	mobilūs įrenginiai, ha	pūdymų, ha	sideratų, ha	įterpta komposto, ha	įterpta komposto, t.	įterpta durpių, ha	įterpta durpių, t.	pavėsinta, ha	mulčiuota, ha	šaknų prigijimą skatinančios, tūkst. vnt.	Išdėstyta gaudyklų, vnt.
Anykščių	5		5		9,66							0	
Druskininkų	38,256	38,256		35,259	7,059	1,4	200			0,981	0,981	7452,08	
Dubravos	0				3,5	1	50	0,5	10			50	
Joniškio	0											115,4	
Kretingos	13	13		4,5								400	
Kursėnų	22,5		22,5		10,48	4	130			0,348	1,088	5264,574	
Nemenčinės	33	24	9	13	2,1			1	300			5400	
Panevėžio	54,09	3	51,09	20	30							0	
Prienų	0											2357,062	
Radviliškio	2,5	2,5		15		3	1500	3	2500			11500	
Raseinių	7	5	2	8,46	4,97							6700	
Rokiškio	8,6		8,6									1700	
Šilutės	0			17,8								0	
Svenčionėlių	11,67		11,67		9,32			1,27	300			0	
Tauragės	63	42	21	32	8	4,5	200			0,67		7000	10
Telšių	11	5	6	26				0,5	150		1,1	2020	
Trakų	31,18	24,18	7	3,562	14,5						0,285	8086,484	40
Varėnos	4		4					1	380			7262,726	
Viso:	304,796	156,936	147,86	175,581	99,589	13,9	2080	7,27	3640	1,999	3,454	65308,326	50

5 PRIEDAS

2022 metais valstybiniuose miškuose atlikta biologinių priemonių*

*- šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Iškabinta inkilų	Išvalyta inkilų	Aptverta skruzdėlynų	Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių	Įrengta				Paruošta pašarinių medžių elniniams	Pasodinta			Suformuota vėjui atsparių medynų
					stebyklų plėšriesiems paukščiams		žiemaviečių kurapkoms įrengimas	pašarinių aikštelių žvėrims		nektaringų krūmų	šakninei pinčiai atsparių želdinių	vėjui atsparių medynų	
					ha	vnt	vnt	vnt					
Anykščių	145	140	30	142					15	0,2			
Biržų	270	290	10	377									
Druskininkų	447	215	104	150									
Dubravos	340	340	85	170	42,3	34				3,7			
Ignalinos	208	350	62	118	48	20				0,6	0,2		0,5
Joniškio	120	190	70	86	2,9	2							
Jurbarko	260	305	30	102	12,5	25	2	10	9	0,4	4,4		0,4
Kazlų Rūdos	750	645	110	196						0,3			
Kretingos	391	169	41	44	5,9	6			7				
Kuršėnų	240	161	15	101					10				
Mažeikių	150	150	30	53							12,5	17	38,4
Nemenčinės	175	101	51	58									
Panevėžio	210	235	33	68									
Prienų	366	330	55	197						5,1			
Radviliškio	148	171	48	163									
Raseinių	380	300	47	185	5,7	4							
Rokiškio	240	240	80	82							40,3		
Šakių	350	300	50	55	20,2	24							
Šalčininkų	150	120		60						3,3			
Šilutės	301	270	100	125	24,7	26			34				
Švenčionėlių	200	90	9	50						0,4			
Tauragės	1949	870	80	97	13,6	10			730				
Telšių	450	105	80	88	18,3	28					9,4	4,7	23,2
Trakų	452	455	83	182									
Ukmergės	195	224	32	64					3				
Varėnos	150	150	35	88						1,6	9,3		
Viso:	9037	6916	1370	3101	194,1	179	2	10	808	15,6	76,1	21,7	62,5

2022 metais valstybiniuose miškuose atlikta fizinių-mechaninių priemonių*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	iškasta duobelų	išdėstyta feromoninių gaudyklių	išdėstyta vabzdziagaudžių	sodmenų apsauga						aptepta kelmų stabdant šakninės pinties plitimą	išardyta bebraviečių	paviršinio vandens nuleidimas	invazinių augalų iškirtimas
				aptepta medžių repelentais		aptverta tvora	uždėta ind. apsaugų		apsauga vilna				
				ha	kg		ha	ha					
Anykščių	2	71	259,8	787,5	5095	86,5					29	15,9	
Biržų		40		500,7	2860	12,2	19	6500					0,1
Druskininkų	15,2	40	82,03	888,9	9085	21,4					29		28,1
Dubravos	11,1	170	190,14	873,7	3828	26,9	32,6	5622,6			5		
Ignalinos	14	120	100,02	1138,8	8380	30,1	2	1200			50		
Joniškio		100	102,52	505,4	2870	32,3					38		
Jurbarko	51,6	87	176,16	1072,3	9010	9,1				20	28		6
Kazlų Rūdos	37,2	714	156,75	509,2	3878	34,5	42,3	10900		17,3	45	8,8	6,8
Kretingos	11,5	105	61	521,5	4699	40,2	1,1	50	3,8		16		0,7
Kuršėnų		120	163	578,4	4656	31,2	6,3	3002			21		
Mažeikių		200	95	513,9	2970	12,6	0	0			52	6,1	
Nemenčinės	10,4	111	9,33	1156,8	12056	3,3				2,3	12	2,9	
Panevėžio		170		804,3	3369	44,3	23,4	2450			3	3	
Prienų	26,8	300	667,2	548,7	4110	34,2	3,1	3300	24,1				
Radviliškio		90	165,97	767,1	3583	41,7					8		3
Raseinių		130	91,07	735,6	4446	31,3					10	29,8	
Rokiškio	6,8	130		754,4	4638	48,2				12	22		
Šakių	62,9	60	65,01	884,2	3320	16,7					15	28,4	
Šalčininkų		165	60,84	363,9	3083	6,9	24,6	19800					
Šilutės	33,1	245	190	586,5	3094	31,6	2,3	600			38	3,6	
Švenčionėlių		122	15	999,9	12254	14,7	6,7	3450			4		
Tauragės	10	190	311	1332,5	10500	23,2	2,5	600		5	18	87,1	12,5
Telšių		250		894,3	6638	29,4	4,5	1750			36	8	
Trakų		300	362,22	1503,2	10234	19,2						14,7	0,1
Ukmergės		95	101,8	999,8	5201	29,4	118,4	10240			116	11,1	8,3
Varėnos	61,9	200	363,17	887,1	10297								
Viso:	354,5	4325	3789,03	21108,6	154153,21	711,1	288,8	69465	27,9	56,6	595	219,4	65,6

2022 metais apsaugota medienos*

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Apsaugota medienos, ktm.				Viso
	nužievinta	apdengta	apipurkšta		
			ktm.	sunaudota preparato, litrai	
Anykščių	12		1265,89	5	1277,89
Biržų			3269,84	5	3269,84
Druskininkų			5667	18	5667
Dubravos			4892,3	14,999	4892,3
Ignalinos			3884,42	9,65	3884,42
Joniškio			1617	2,12	1617
Jurbarko	26		4119,67	5	4145,67
Kazlų Rūdos			4737,45	4,764	4737,45
Kretingos			7568,44	16,2	7568,44
Kuršėnų			911,6	1,005	911,6
Mažeikių			15465,54	22,9	15465,54
Nemėnčinės			24717,97	31,55	24717,97
Panevėžio			6667	10	6667
Prienų	34		1531,32	24	1565,32
Radviliškio			2393,09	5,4	2393,09
Raseinių			7088,44	9,202	7088,44
Rokiškio			10137,47	23	10137,47
Šakių			1408,02	1,408	1408,02
Šalčininkų			895	1,34	895
Šilutės			905	0,85	905
Švenčionėlių			4076,15	4,7	4076,15
Tauragės			0	0	0
Telšių			9036,55	12,7	9036,55
Trakų			2230	30	2230
Ukmergės			3518	10,5	3518
Varėnos			1060	9,7	1060
Viso:	72,00	0	129063,16	278,99	129135,16

2022 metais atlikta cheminių priemonių*, ha

*- šaltinis Abiotinių veiksmų, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	girininkijose				medelynuose				Iš viso
	insekticidai	fungicidai	herbicidai	viso	insekticidai	herbicidai	fungicidai	viso	
Anykščių	2,3	0	151,6	153,9	21,38	18,25	39,356	78,986	232,886
Biržų	0	0	0,6	0,6	1,42	10,1	28,331	39,851	40,451
Druskininkų	0	0	21,6	21,6	1,1	49,6	7,7	58,4	80
Dubravos	0	0	151,2	151,2				0	151,2
Ignalinos	14	0	96,7	110,7				0	110,7
Joniškio	0	0	86,2	86,2		5,17	1,6	6,77	92,97
Jurbarko	2,8	0	59,2	62				0	62
Kazlų Rūdos	0	0	95,1	95,1				0	95,1
Kretingos	0	0	117,4	117,4	2,7	70	72,3	145	262,4
Kuršėnų	19,6	0	220,7	240,3	2,66	31,904	1,436	36	276,3
Mažeikių	0	0	124,3	124,3				0	124,3
Nemenčinės	0	0	20,3	20,3		8,2	21,634	29,834	50,134
Panevėžio	0	0	115,2	115,2	3,75	45	15	63,75	178,95
Prienų	0	0	5	5				0	5
Radviliškio	0	0	292,8	292,8	6,7	30,4	10,3	47,4	340,2
Raseinių	0	0	27,4	27,4	5,33		2,5	7,83	35,23
Rokiškio	0	0	149	149			4,5	4,5	153,5
Šakių	0	0	0,8	0,8				0	0,8
Šalčininkų	0	0	85,9	85,9				0	85,9
Šilutės	0	0	64,5	64,5		1,5	0	1,5	66
Švenčionėlių	0	0	1,3	1,3		9,32	20,03	29,35	30,65
Tauragės	0	0	50	50	4	14,5	11,78	30,28	80,28
Telšių	8,2	0	0	8,2		37,2	1,76	38,96	47,16
Trakų	5,3	0	115,8	121,1	2	36,19	61,745	99,935	221,035
Ukmergės	0	0	30	30				0	30
Varėnos	0	0	78,5	78,5		1,3	24,5	25,8	104,3
Viso:	52,2	0	2161,1	2213,3	51,04	368,634	324,472	744,146	2957,45

2022 metais atlikta cheminių priemonų miškuose*, ha

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Profilaktikai nuo vabzdžių	Viso prieš vabzdžius	Prieš piktžolės ir/ar atžalos	Prieš invazinius augalus	Viso prieš nepageidaujamą augmeniją	Iš viso
Anykščių	2,3	2,3	150	1,6	151,6	153,9
Biržų	0	0	0	0,6	0,6	0,6
Druskininkų	0	0	19,1	2,5	21,6	21,6
Dubravos	0	0	133,7	17,5	151,2	151,2
Ignalinos	14	14	96,7	0	96,7	110,7
Joniškio	0	0	86,2	0	86,2	86,2
Jurbarko	2,8	2,8	58,6	0,6	59,2	62
Kazlų Rūdos	0	0	64,1	31	95,1	95,1
Kretingos	0	0	117,1	0,3	117,4	117,4
Kuršėnų	19,6	19,6	213,7	7	220,7	240,3
Mažeikių	0	0	123,4	0,9	124,3	124,3
Nemenčinės	0	0	0	20,3	20,3	20,3
Panevėžio	0	0	115,2	0	115,2	115,2
Prienų	0	0	0,4	4,6	5	5
Radviliškio	0	0	287	5,8	292,8	292,8
Raseinių	0	0	27,4	0	27,4	27,4
Rokiškio	0	0	143	6	149	149
Šakių	0	0	0,8	0	0,8	0,8
Šalčininkų	0	0	85,5	0,4	85,9	85,9
Šilutės	0	0	64,5	0	64,5	64,5
Švenčionėlių	0	0	0	1,3	1,3	1,3
Tauragės	0	0	50	0	50	50
Telšių	8,2	8,2	0	0	0	8,2
Trakų	5,3	5,3	115,8	0	115,8	121,1
Ukmergės	0	0	30	0	30	30
Varėnos	0	0	78,5	0	78,5	78,5
Viso:	52,2	52,2	2060,7	100,4	2161,1	2213,3

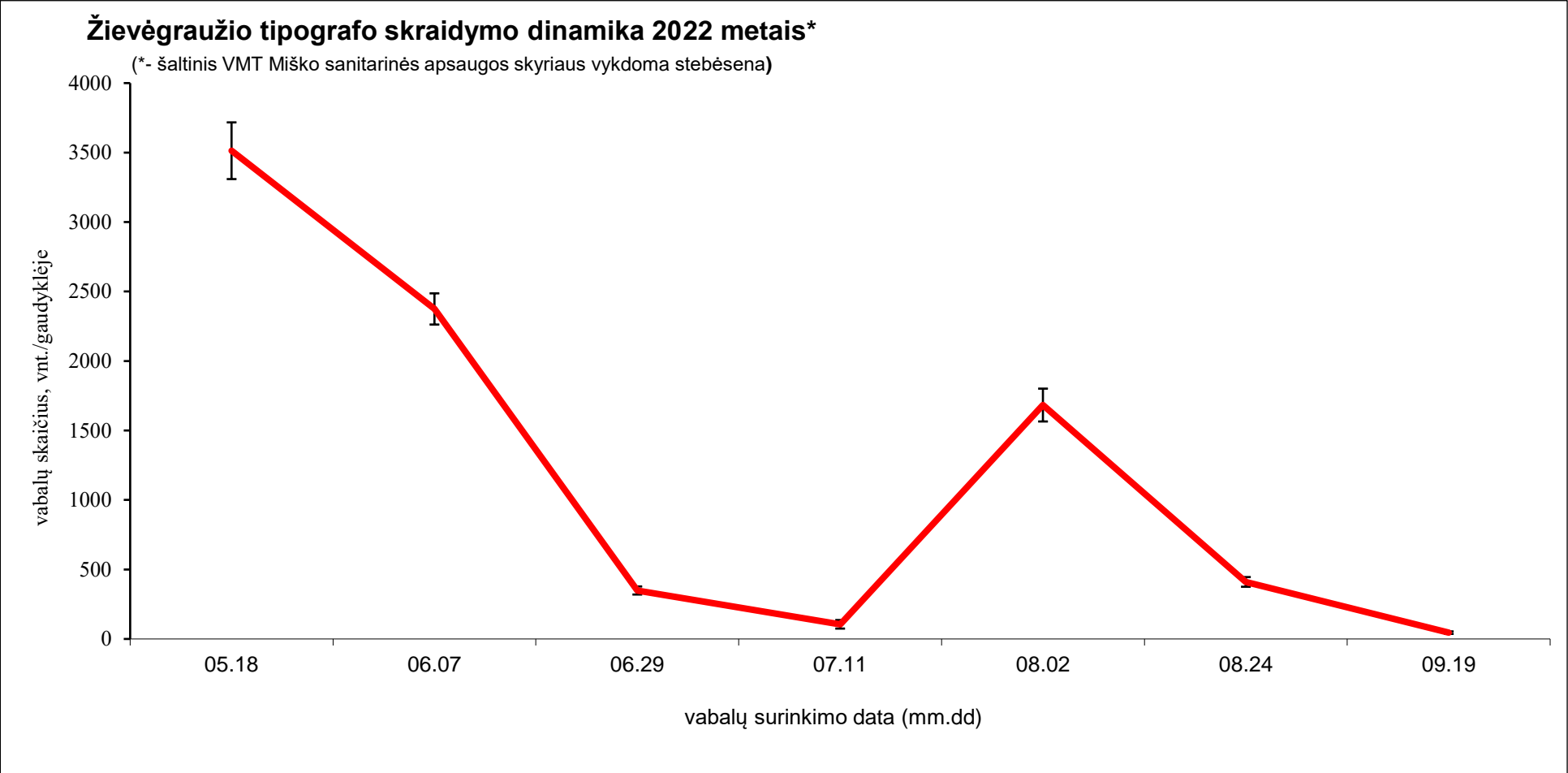
2022 metais atlikta cheminių priemonių medelynuose

*- šaltinis Abiotinių veiksnių, ligų, vabzdžių ir gyvūnų padarytų pažeidimų miškui registracijos žurnalas

Regioninis padalinys	Prieš piktžolėes, ha	Sėklių beicavimas, kg	Prieš ūglasūki, ha	Profilaktikai nuo ligų, ha	Profilaktikai nuo kenkėjų, ha	IŠ VISO
Anykščių	18,25			39,356	21,38	78,986
Druskininkų	10,1	73,4		28,331	1,42	39,851
Dubravos	49,6			7,7	1,1	58,400
Joniškio	5,17			1,6		6,770
Kretingos	70			72,3	2,7	145,000
Kuršėnų	31,904			1,436	2,66	36,000
Nemenčinės	8,2		0,972	20,662		29,834
Panevėžio	45			15	3,75	63,750
Radviliškio	30,4			10,3	6,7	47,400
Raseinių				2,5	5,33	7,830
Rokiškio				4,5		4,500
Silutės	1,5					1,500
Svenčionėlių	9,32			20,03		29,350
Tauragės	14,5			11,78	4	30,280
Telšių	37,2			1,76		38,960
Trakų	36,19	65,7		61,745	2	99,935
Varėnos	1,3			24,5		25,800
Viso:	368,634	139,1	0,972	323,5	51,04	744,146

2022 metų žievėgraužio tipografo populiacijos monitoringas* (*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Taško Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Gaudyklių skaičius	Pirma generacija			Antra generacija			Sugauta vnt. gaudyklėje viso
						Pradėta	Baigta	Sugauta vnt.	Pradėta	Baigta	Sugauta vnt.	
1	Anykščių	Kavarsko	417	21	3	2022.04.26	2022.07.14	5456 ±583	2022.07.14	2022.09.14	1290 ±355	6745 ±830
2	Anykščių	Kavarsko	562	21	3	2022.04.26	2022.07.14	5427 ±418	2022.07.14	2022.09.14	2091 ±340	7518 ±214
3	Dubravos	Užusalių	174	8	3	2022.04.25	2022.07.11	6524 ±740	2022.07.11	2022.09.16	1183 ±20	7707 ±737
4	Dubravos	Vaišvydava	97	29	3	2022.04.25	2022.07.11	5871 ±1880	2022.07.11	2022.09.16	3844 ±1653	9715 ±1916
5	Ignalinos	Daugėlišio	824	12,13	3	2022.04.27	2022.07.11	3655 ±1074	2022.07.11	2022.09.13	859 ±43	4514 ±1041
6	Ignalinos	Kaltanėnų	2607	1	3	2022.04.27	2022.07.11	4880 ±652	2022.07.11	2022.09.13	801 ±233	5681 ±883
7	Joniškio	Beržėnų	142	7	3	2022.04.26	2022.07.11	7020 ±2014	2022.07.11	2022.09.13	4441 ±1749	11461 ±3706
8	Joniškio	Mikaičių	170	21	3	2022.04.26	2022.07.11	5458 ±314	2022.07.11	2022.09.13	2156 ±472	7614 ±732
9	Jurbarko	Globių	14	56	3	2022.04.27	2022.07.14	4805 ±1261	2022.07.14	2022.09.12	3777 ±464	8582 ±1693
10	Jurbarko	Mociškių	4	23	3	2022.04.27	2022.07.14	4336 ±593	2022.07.14	2022.09.12	1120 ±123	5456 ±626
11	Kazlų Rūdos	Jūrės	259	8	3	2022.04.25	2022.07.12	7301 ±1357	2022.07.12	2022.09.12	2906 ±878	10207 ±1921
12	Kazlų Rūdos	Šališkių	149	19	3	2022.04.25	2022.07.12	2920 ±973	2022.07.12	2022.09.12	615 ±88	3535 ±1027
13	Kretingos	Grūšlaukės	56	36	3	2022.04.27	2022.07.11	5436 ±3461	2022.07.11	2022.09.22	1222 ±326	6658 ±3785
14	Kretingos	Grūšlaukės	64	10	3	2022.04.27	2022.07.11	4239 ±1133	2022.07.11	2022.09.22	3120 ±1076	7359 ±2197
15	Kuršėnų	Ilgšilio	45	10	3	2022.04.26	2022.07.11	8772 ±1573	2022.07.11	2022.09.13	1326 ±199	10098 ±1578
16	Kuršėnų	Šiaulių	81	15	3	2022.04.26	2022.07.11	5166 ±275	2022.07.11	2022.09.13	2406 ±393	7572 ±656
17	Mažeikių	Papilės	57	35	3	2022.04.27	2022.07.11	5081 ±607	2022.07.11	2022.09.22	1829 ±227	6911 ±401
18	Mažeikių	Sedos	54	34	3	2022.04.27	2022.07.11	3838 ±785	2022.07.11	2022.09.22	1717 ±301	5555 ±565
19	Nemenčinės	Magūnų	222	1,2	3	2022.05.02	2022.07.14	8460 ±1964	2022.07.14	2022.09.13	2334 ±1094	10795 ±2177
20	Nemenčinės	Mickūnų	56	15	3	2022.05.02	2022.07.14	7698 ±2381	2022.07.14	2022.09.13	1631 ±261	9329 ±2529
21	Panevėžio	Taruškų	99	17	3	2022.04.26	2022.07.14	11012 ±4527	2022.07.14	2022.09.14	1782 ±184	12794 ±4666
22	Panevėžio	Taruškų	114	15	3	2022.04.26	2022.07.14	8226 ±410	2022.07.14	2022.09.14	651 ±33	8877 ±443
23	Prienų	Dušnionių	735	10	3	2022.04.27	2022.07.11	7666 ±338	2022.07.11	2022.09.20	2870 ±588	10536 ±501
24	Prienų	Dušnionių	742	23	3	2022.04.27	2022.07.11	10404 ±2526	2022.07.11	2022.09.20	1007 ±426	11411 ±2831
25	Radviliškio	Gudžiūnų	43	10	3	2022.04.28	2022.07.14	10445 ±306	2022.07.14	2022.09.13	2776 ±537	13221 ±298
26	Radviliškio	Lančiūnavos	45	9	3	2022.04.28	2022.07.14	8874 ±2415	2022.07.14	2022.09.13	4185 ±623	13058 ±2908
27	Raseinių	Užvenčio	44	6	3	2022.04.28	2022.07.11	4417 ±253	2022.07.11	2022.09.13	1620 ±512	6037 ±570
28	Raseinių	Viduklės	13	2	3	2022.04.28	2022.07.11	7561 ±930	2022.07.11	2022.09.13	4791 ±979	12352 ±1676
29	Rokiškio	Kamajų	132	2	3	2022.04.28	2022.07.14	6488 ±1412	2022.07.14	2022.09.14	1786 ±973	8274 ±2362
30	Rokiškio	Sėlynės	35	22	3	2022.04.28	2022.07.14	8865 ±975	2022.07.14	2022.09.14	788 ±245	9653 ±1137
31	Šakių	Kidulių	186	9	3	2022.04.27	2022.07.13	6577 ±1550	2022.07.13	2022.09.12	1554 ±415	8131 ±1963
32	Šakių	Šilagirio	19	6	3	2022.04.27	2022.07.13	5866 ±401	2022.07.13	2022.09.12	2578 ±592	8445 ±889
33	Šalčininkų	Dainavos	140	2	3	2022.05.02	2022.07.14	8763 ±276	2022.07.14	2022.09.13	1948 ±269	10712 ±495
34	Šalčininkų	Šalčininkėlių	78	9	3	2022.05.02	2022.07.14	8117 ±260	2022.07.14	2022.09.13	1148 ±613	9265 ±791
35	Šilutės	Šiaudėnų	14	3	3	2022.04.26	2022.07.14	8449 ±1101	2022.07.14	2022.09.19	3301 ±733	11750 ±1370
36	Šilutės	Šiaudėnų	36	4	3	2022.04.26	2022.07.14	5148 ±996	2022.07.14	2022.09.19	1056 ±110	6204 ±1106
37	Tauragės	Pagramančio	28	6	3	2022.04.27	2022.07.14	5190 ±1718	2022.07.14	2022.09.12	2592 ±642	7782 ±1083
38	Tauragės	Tauragės	70	1	3	2022.04.27	2022.07.14	2166 ±280	2022.07.14	2022.09.12	1241 ±163	3408 ±438
39	Telšių	Skroblės	5	25	3	2022.04.26	2022.07.11	3524 ±360	2022.07.11	2022.09.22	600 ±143	4124 ±333
40	Telšių	Tverų	48	1	3	2022.04.26	2022.07.11	2746 ±268	2022.07.11	2022.09.22	2508 ±58	5254 ±315
41	Trakų	Jagelonių	4	13	3	2022.04.27	2022.07.11	7897 ±2455	2022.07.11	2022.09.22	1964 ±348	9861 ±2767
42	Trakų	Jagelonių	15	2	3	2022.04.27	2022.07.11	7698 ±850	2022.07.11	2022.09.22	3697 ±442	11395 ±574
43	Ukmergės	Šešuolių	40	16	3	2022.04.27	2022.07.11	6720 ±607	2022.07.11	2022.09.13	5479 ±600	12199 ±889
44	Ukmergės	Taujėnų	269	7	3	2022.04.27	2022.07.11	3887 ±272	2022.07.11	2022.09.13	1522 ±761	5408 ±497
					132	Vidutiniškai		6342 ±260			2139 ±129	8481 ±315

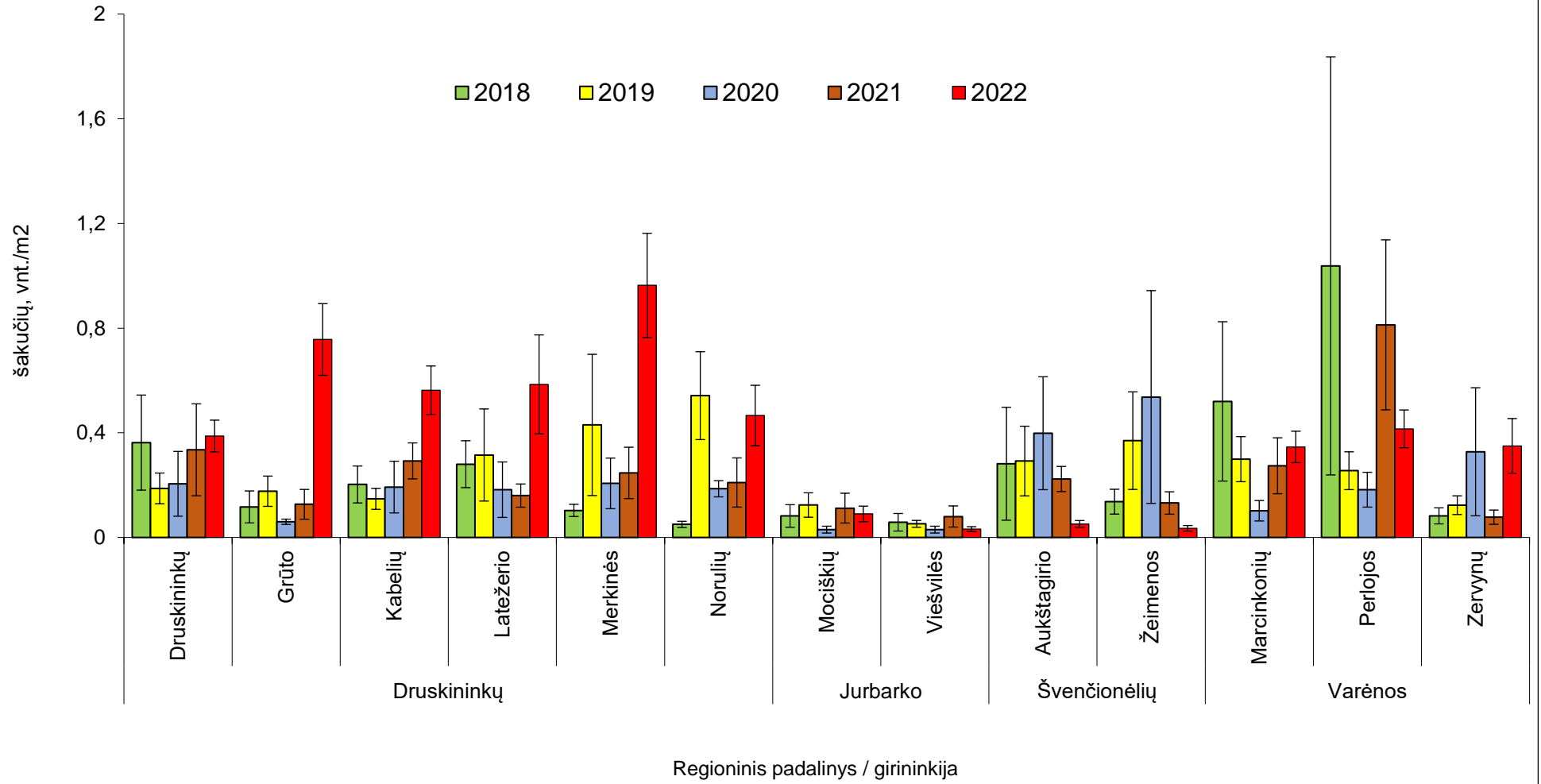

Kirpių monitoringas 2022 metais*

(* - šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Apskaitos vietos Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Rasta šakelių, vnt.	
					barelyje	m ²
1	Druskininkų	Norulių	96	40	44	0,44
2	Druskininkų	Norulių	282	3	24	0,24
3	Druskininkų	Norulių	599	6	37	0,37
4	Druskininkų	Norulių	338	6	37	0,37
5	Druskininkų	Norulių	547	2	91	0,91
6	Druskininkų	Grūto	105	35	72	0,72
7	Druskininkų	Grūto	126	37	54	0,54
8	Druskininkų	Grūto	227	1	101	1,01
9	Druskininkų	Druskininkų	192	9	35	0,35
10	Druskininkų	Druskininkų	349	27	26	0,26
11	Druskininkų	Druskininkų	374	5	55	0,55
12	Druskininkų	Druskininkų	335	25	39	0,39
13	Druskininkų	Merkinės	151	4	62	0,62
14	Druskininkų	Merkinės	165	33	96	0,96
15	Druskininkų	Merkinės	139	11	131	1,31
16	Druskininkų	Latežerio	338	3	49	0,49
17	Druskininkų	Latežerio	381	8	41	0,41
18	Druskininkų	Latežerio	342	25	30	0,3
19	Druskininkų	Latežerio	345	3	114	1,14
20	Druskininkų	Kabelių	347	5	79	0,79
21	Druskininkų	Kabelių	194	20	59	0,59
22	Druskininkų	Kabelių	139	22	34	0,34
23	Druskininkų	Kabelių	104	7	53	0,53
Vidutiniškai					61	0,59 ±0,06
1	Varėnos	Zervynų	441	6	45	0,45
2	Varėnos	Zervynų	421	1	23	0,23
3	Varėnos	Zervynų	373	10	13	0,13
4	Varėnos	Zervynų	333	5	59	0,59
5	Varėnos	Perlojos	921	2	29	0,29
6	Varėnos	Perlojos	775	4	53	0,53
7	Varėnos	Perlojos	812	22	55	0,55
8	Varėnos	Perlojos	711	1	29	0,29
9	Varėnos	Marcinkonių	206	48	54	0,54
10	Varėnos	Marcinkonių	216	37	37	0,37
11	Varėnos	Marcinkonių	74	26	38	0,38
12	Varėnos	Marcinkonių	79	4	20	0,2
13	Varėnos	Marcinkonių	113	49	24	0,24
Vidutiniškai					37	0,37 ±0,04
1	Jurbarko	Viešvilės	68	2	5	0,05
2	Jurbarko	Viešvilės	78	12	4	0,04
3	Jurbarko	Viešvilės	109	7	1	0,01
4	Jurbarko	Viešvilės	145	14	5	0,05
5	Jurbarko	Viešvilės	164	8	1	0,01
6	Jurbarko	Mociškių	37	1	12	0,12
7	Jurbarko	Mociškių	19	13	6	0,06
8	Jurbarko	Mociškių	18	6	19	0,19
9	Jurbarko	Mociškių	1	4	6	0,06
10	Jurbarko	Mociškių	9	4	2	0,02
11	Jurbarko	Pašvenčio	59	1	27	0,27
12	Jurbarko	Pašvenčio	7	1	2	0,02
13	Jurbarko	Mantvilių	28	8	1	0,01
14	Jurbarko	Smalininkų	169	2	16	0,16
15	Jurbarko	Smalininkų	174	6	3	0,03
Vidutiniškai					7	0,07 ±0,02
1	Švenčionėlių	Aukštagirio	94	2	4	0,04
2	Švenčionėlių	Aukštagirio	76	2	4	0,04
3	Švenčionėlių	Aukštagirio	74	2	9	0,09
4	Švenčionėlių	Aukštagirio	51	3	7	0,07
5	Švenčionėlių	Aukštagirio	53	4	7	0,07
6	Švenčionėlių	Aukštagirio	60	2		0,00
7	Švenčionėlių	Žeimenos	11	3		0,00
8	Švenčionėlių	Žeimenos	8	2	5	0,05
9	Švenčionėlių	Žeimenos	46	3	7	0,07
10	Švenčionėlių	Žeimenos	91	22	1	0,01
11	Švenčionėlių	Žeimenos	94	4	4	0,04
12	Švenčionėlių	Žeimenos	115	35	4	0,04
Vidutiniškai					4	0,04 ±0,01

Kirpių monitoringas* (*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

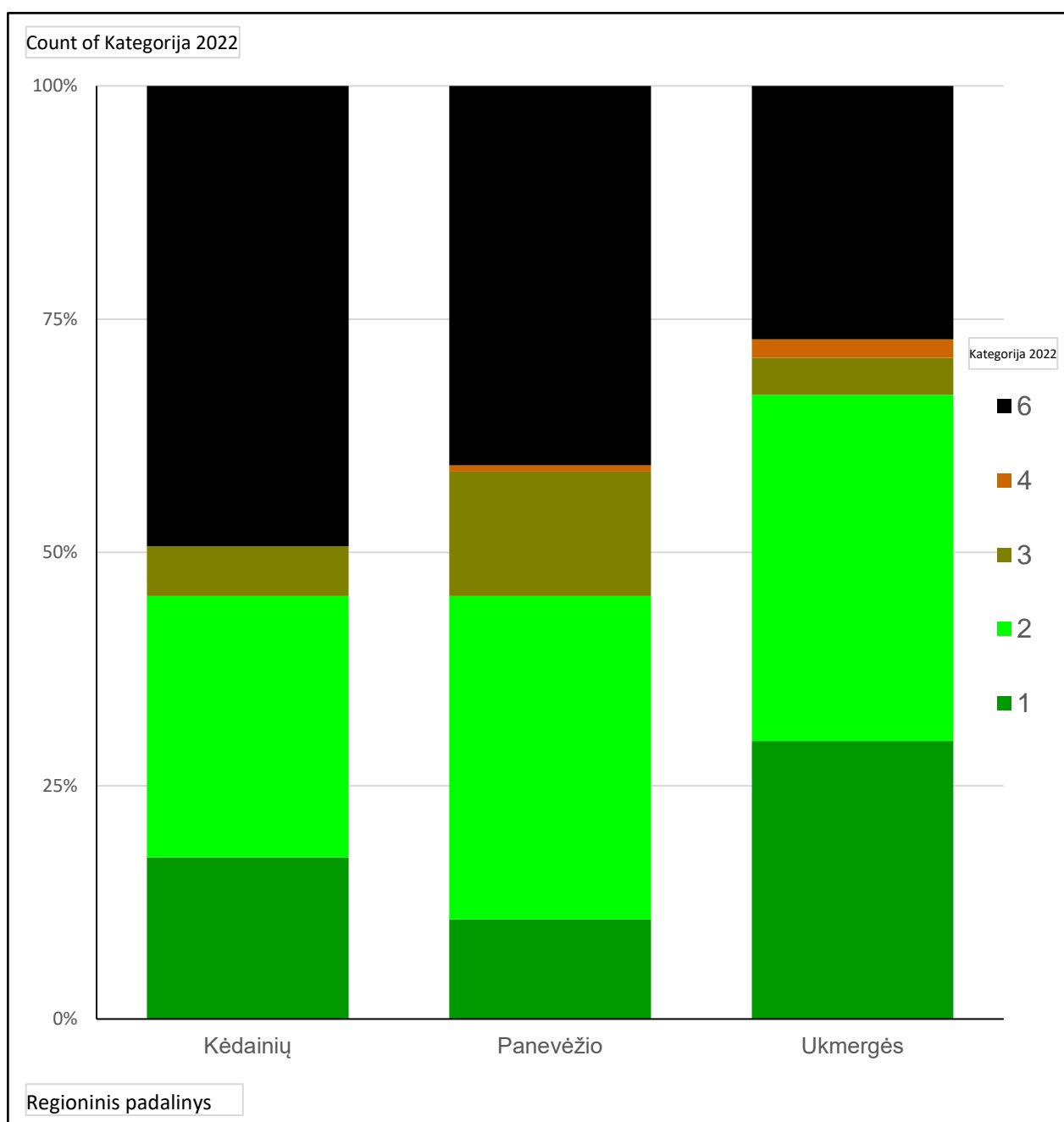
Ažuolo monitoringas 2022 metais

Medžių pasiskirstymas į kategorijas atskiruose regioniniuose padaliniuose

Count of Katego Column Labels						
Row Labels	1	2	3	4	6	Grand Total
Kėdainių	26	42	8		74	150
Panevėžio	16	52	20	1	61	150
Ukmergės	45	56	6	3	41	151
Grand Total	87	150	34	4	176	451

Medžių pasiskirstymas į kategorijas atskiruose regioniniuose padaliniuose

Count of Katego Column Labels						
Row Labels	1	2	3	4	6	Grand Total
Kėdainių	17,33%	28,00%	5,33%	0,00%	49,33%	100,00%
Panevėžio	10,67%	34,67%	13,33%	0,67%	40,67%	100,00%
Ukmergės	29,80%	37,09%	3,97%	1,99%	27,15%	100,00%
Grand Total	19,29%	33,26%	7,54%	0,89%	39,02%	100,00%

2022 metų spyglius graužiančių kenkėjų apskaita ir prognozė*

(* - šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Apskaitos	Rasta apskaitos aikštelėse, vnt.				Prognozuojama defoliacija 2022 metais, %
				aikštelių (0,5x1m), vnt.	Pušinio verpiko	Pušinio pjūklelio	Pušinio pelėdgalvio	Pušinio sprindžio	
Druskininkų	Druskininkų	353	2	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Druskininkų	375	2	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Druskininkų	424	2	4	0	0	1	2	18
Druskininkų	Druskininkų	349	27	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Druskininkų	241	4	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Druskininkų	192	1	4	1	0	1	0	9
Druskininkų	Grūto	227	1	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	126	37	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Grūto	105	10	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	96	25	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Grūto	90	14	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Kabelių	170	9	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Kabelių	104	7	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Kabelių	139	22	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Kabelių	106	14	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Kabelių	851	50	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Latežerio	271	20	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Latežerio	338	3	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Latežerio	381	8	4	1	0	0	0	1
Druskininkų	Latežerio	342	25	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Latežerio	345	3	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	151	4	4	0	0	0	1	5
Druskininkų	Merkinės	153	26	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	165	33	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	139	11	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	30	16	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	25	11	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	744	11	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Merkinės	752	1	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	96	40	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	158	1	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	547	2	4	0	1	0	0	1
Druskininkų	Norulių	338	6	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	213	13	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	283	14	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Norulių	590	24	4	0	0	0	0	0
Druskininkų	Norulių	553	32	4	0	0	1	0	8
Druskininkų	Vidutiniškai:				0,24	0,21	0,37	0,37	
Varėnos	Marcinkonių	74	13	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	87	21	4	0	0	2	0	17
Varėnos	Marcinkonių	207	1	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	216	37	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Marcinkonių	563	33	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Marcinkonių	577	3	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Marcinkonių	311	10	4	0	0	0	1	5
Varėnos	Perlojos	775	4	4	0	0	0	1	5
Varėnos	Perlojos	819	10	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	816	1	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	812	22	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Perlojos	784	3	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Perlojos	712	1	4	0	0	0	0	1
Varėnos	Perlojos	47	16	4	0	0	0	1	0
Varėnos	Perlojos	39	6	4	0	0	0	0	5
Varėnos	Perlojos	921	5	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Zervynų	352	15	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Zervynų	405	3	4	0	0	2	0	17
Varėnos	Zervynų	441	6	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Zervynų	374	5	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Zervynų	436	2	4	0	0	0	0	0
Varėnos	Zervynų	333	8	4	0	0	1	0	8
Varėnos	Vidutiniškai:				0,04	0,00	0,39	0,13	

2022 metų verpiko vienuolio apskaita Druskininkų regioniniame padalinyje*

(* - šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Sk. Nr.	Apžiūrėta medžių, vnt.	Rasta išnarų, vnt.	Medžių su išnaromis, vnt.	Vidutiniškai vnt./medyje	Sutinkamumas, %	Prognozuojama defoliacija 2023 metais, %
Druskininkų	Ančios	4	15	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Ančios	5	1	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Ančios	11	7	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Ančios	12	1	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Ančios	16	1	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Ančios	23	24	30	1	1	0,03	3	1
Druskininkų			viso:	180	4	4	0,02 ±0,01	2	
Druskininkų	Baltašiškės	28	10	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	28	28	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	36	21	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	37	2	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Baltašiškės	36	23	30	2	2	0,07	7	1
Druskininkų	Baltašiškės	44	43	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	44	34	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	65	12	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Baltašiškės	58	64	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	49	22	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Baltašiškės	43	53	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Baltašiškės	49	7	30	2	2	0,07	7	1
Druskininkų Baltašiškės			viso:	360	7	7	0,02 ±0,01	2	
Druskininkų	Kapčiamiesčio	148	16	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	149	2	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	150	23	30	9	7	0,30	23	4
Druskininkų	Kapčiamiesčio	120	6	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	117	15	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Kapčiamiesčio	113	6	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų Kapčiamiesčio			viso:	180	13	11	0,07 ±0,05	6	
Druskininkų	Stalų	2	24	30	5	4	0,17	13	2
Druskininkų	Stalų	5	18	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų	Stalų	5	6	30	1	1	0,03	3	1
Druskininkų	Stalų	6	24	30	4	4	0,13	13	2
Druskininkų	Stalų	10	6	30	4	4	0,13	13	2
Druskininkų	Stalų	11	7	30	2	2	0,07	7	1
Druskininkų	Stalų	12	10	30	6	5	0,20	17	3
Druskininkų	Stalų	19	24	30	17	14	0,57	47	8
Druskininkų	Stalų	31	15	30	14	9	0,47	30	5
Druskininkų Stalų			viso:	270	54	44	0,20 ±0,06	16	
Druskininkų	Veisiejų	96	22	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Veisiejų	102	17	30	0	0	0,00	0	0
Druskininkų	Veisiejų	110	7	30	2	2	0,07	7	1
Druskininkų	Veisiejų	119	2	30	2	2	0,07	7	0
Druskininkų	Veisiejų	100	1	30	1	1	0,03	3	1
Druskininkų	Veisiejų	93	3	30	1	1	0,03	3	0
Druskininkų Veisiejų			viso:	180	6	6	0,03 ±0,01	7	
Iš viso:				1170	123	109	0,11 ±0,02	9	

2022 metų grambuolių populiacijos monitoringas Melolodor viliokliais*

(*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Nr.	Regioninis padalinys	Girininkija	Kv.	Skl.	Data				Viso
					2022.05.11	2021.05.25	2021.06.06	2021.06.17	
1	Druskininkų	Grūto	137	2e	0	8	0	0	8
2	Druskininkų	Grūto	137	2e	0	2	0	0	2
3	Druskininkų	Grūto	137	2e	2	0	0	0	2
4	Druskininkų	Grūto	137	2e	2	3	0	0	5
5	Druskininkų	Grūto	137	2e	3	3	0	0	6
1	Druskininkų	Druskininkų	349	1a	3	9	3	0	15
2	Druskininkų	Druskininkų	349	1a	5	20	1	0	26
3	Druskininkų	Druskininkų	349	1a	15	17	4	0	36
4	Druskininkų	Druskininkų	349	1a	4	11	1	0	16
5	Druskininkų	Druskininkų	349	1a	11	43	0	0	54
Vidutiniškai					5	12	1	0	17

2022 metų lapus graužiančių kenkėjų (neporinio verpiko) apskaita*

(*- šaltinis VMT Miško sanitarinės apsaugos skyriaus vykdoma stebėseną)

Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. Nr.	Skł. Nr.	Vid. rasta dėčių ant medžio	Prognozuojama defoliacija 2023 metais, %
Kretingos	Nidos	152	12	0,00	0
Kretingos	Nidos	156	2	0,00	0
Kretingos	Nidos	167	7	0,00	0
Kretingos	Nidos	167	10	0,00	0
Kretingos	Nidos	177	6	0,00	0
Kretingos	Nidos	177	17	0,00	0
Kretingos	Nidos	182	2	0,00	0
Kretingos	Nidos	182	13	0,00	0
Kretingos	Nidos	186	17	0,00	0
Kretingos	Nidos	187	18	0,10	2
Kretingos	Nidos	187	20	0,10	2
Kretingos	Nidos	191	3	0,00	0
Kretingos	Nidos	192	18	0,00	0
Kretingos	Nidos	193	5	0,00	0
Kretingos	Nidos	193	15	0,00	0
Kretingos	Nidos	198	3	0,00	0
Kretingos	Nidos	198	8	0,00	0
Kretingos	Nidos	198	15	0,10	2
Kretingos	Nidos	199	1	0,00	0
Kretingos	Nidos	199	14	0,10	2
Kretingos	Nidos	199	27	0,00	0
Kretingos	Nidos	204	2	0,00	0
Kretingos	Nidos	205	1	0,00	0
Kretingos	Nidos	205	2	0,00	0